

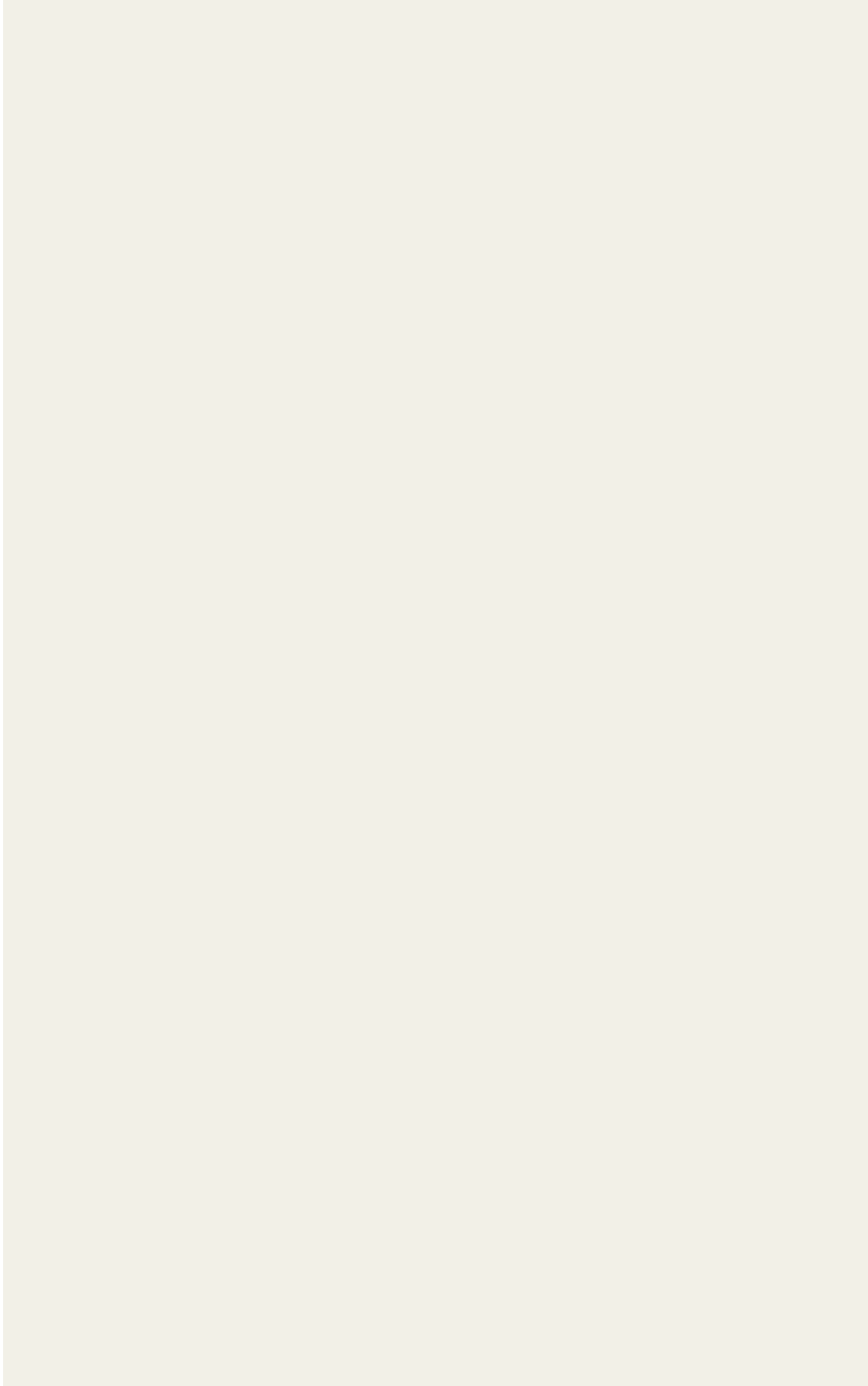


**TÜRK DİL KURUMU
BAŞKANLIĞI**

Strateji Geliştirme Müdürlüğü

ŞUBAT 2024

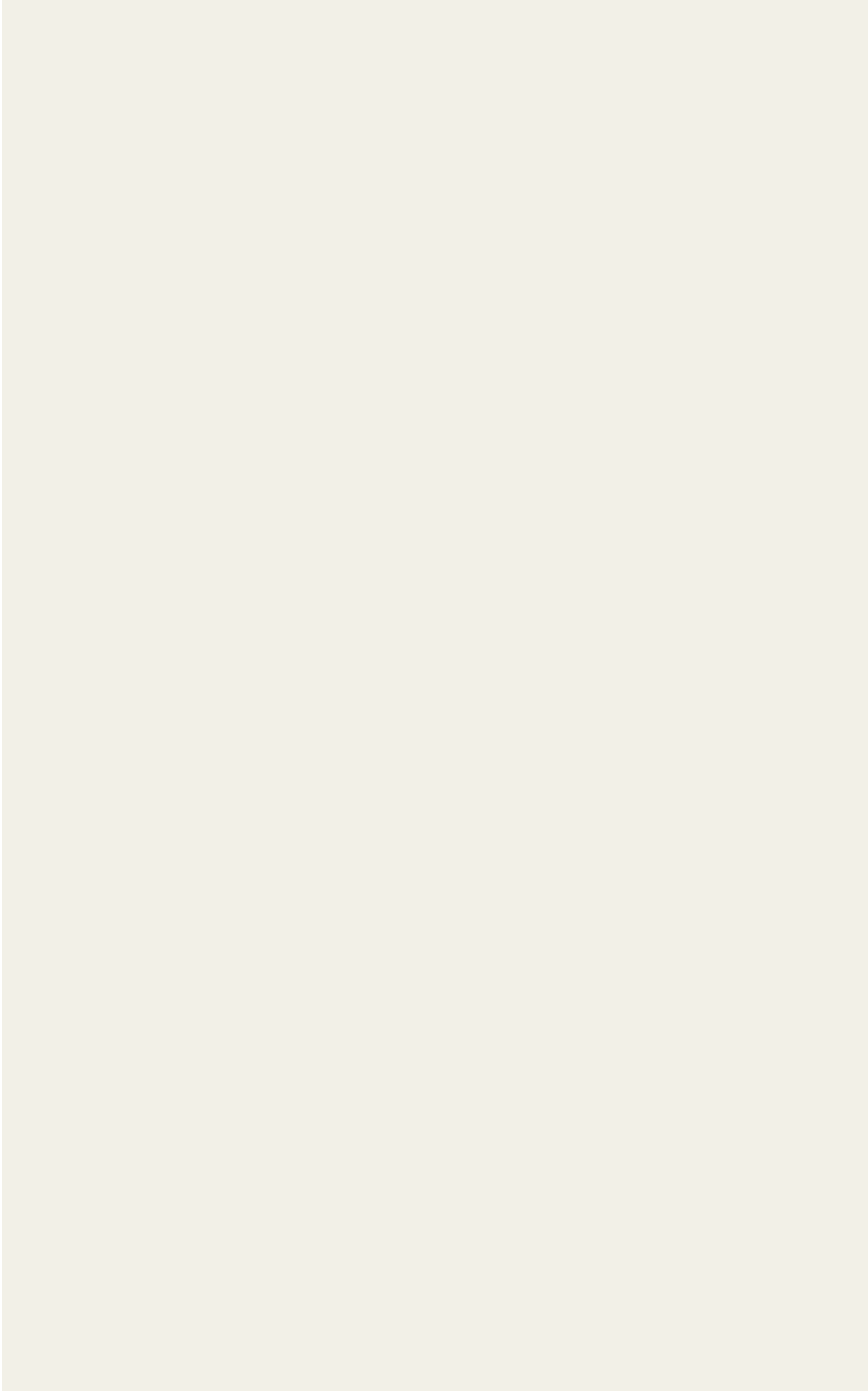
FAALİYET RAPORU 2023





*Türk Dil Kurumunun
her gün yeni hakikat ufukları açan,
ciddi ve devamlı mesaisini
takdirle yâd etmek isterim.*

Mustafa Kemal Atatürk





BAKAN SUNUŞU

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurucu ve koruyucu başkanlığında 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyeti adı altında faaliyete başlayan Türk Dil Kurumu; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından olan bu Cemiyet, 1934'te yapılan kurultayda Türk Dil Kurumu adını almıştır.

Dil ve tarihi Türk medeniyetinin ana temeli olarak gören Mustafa Kemal Atatürk; Türk Dil Kurumunun çalışmalarını yakinen takip etmiş, kurultaylarına katılmış, alanın çalışanlarına uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

Atatürk, Türk dili ve tarihine verdiği önemi göstermek için mirasından Türk Dil Kurumu ile birlikte Türk Tarih Kurumuna pay ayırmış ve 1936 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışında yaptığı konuşmada Dil ve Tarih Kurumlarını birer akademiye dönüştürme arzusunu da dile getirmiştir.

Atatürk'ün isteğiyle kurulan Türk Dil Kurumunun görevi; yazılı ve sözlü kaynaklar üzerine bilimsel araştırmalar yaparak Türkçenin bilim, sanat, edebiyat, felsefe ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru olarak kullanılmasını sağlamaktır. Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarma hedefiyle çalışmalarını yürüten Türk Dil Kurumu, Türkçeyi dünyada yaygın ve geçer bir dil konumuna getirmek için uğraş vermektedir.

Türkçenin gelişmesinde belirleyici olan Türk Dil Kurumu; özel bütçeli bir kamu kurumudur ve faaliyet harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan, Meclisimizce onaylanan bütçe rakam ve kalemleri doğrultusunda yapmaktadır.

2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu ve 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevlerin yerine getirilebilmesi için Kuruma tahsis edilen kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılması, hesap verilebilirlik ve mali saydamlığın sağlanması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yerine getirilmektedir.

Stratejik Plan ile belirlenen amaç ve hedeflere bağlı olarak yürütülen etkinliklere ilişkin olarak hazırlanan “2023 İdare Faaliyet Raporu”, icra edilen faaliyet göstergelerini ortaya koymasının yanı sıra saydamlık anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgilenmesine katkıda bulunacaktır.

Bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesini sağlayan bilim insanları, kurum çalışanları ve söz konusu İdari Faaliyet Raporu’nun hazırlanmasında emeği geçen yöneticilerimize en içten teşekkürlerimi sunarım.

Mehmet Nuri ERSOY
Kültür ve Turizm Bakanı



ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kültür kurumlarından biri olan Türk Dil Kurumu, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak ve onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla 1932'de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde kurulmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesiyle Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulmuştur. Türk Dil Kurumu; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezi ile birlikte Yüksek Kurum çatısı altında kamu tüzel kişiliğine sahip dört kurumdan biri olarak tanımlanmıştır.

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığında olup bu faaliyetlerdeki harcamalarını Atatürk'ün mirasından aldığı paydan yapmaktadır.

Kurum; Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilimsel araştırmalar yapmak, Türkçenin bilim, sanat, edebiyat, felsefe ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu kapsamda, ilgili kuruluşlarla iş birliği içerisinde Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında bilimsel toplantılar, kurultay, çalışma toplantısı, sempozyum ve panel gibi etkinliklerin yanında halka, özellikle de gençlere yönelik açık oturumlar, konferanslar düzenlenmekte; üniversitelerde kurulan Türkçe topluluklarının çalışmaları özendirilmekte ve desteklenmekte; eğitim öğretim ve medya başta olmak üzere, her yerde Türk dilinin doğru ve güzel kullanılması için çalışmalarını sürdürmekte ve teşvik ödülleri vermekte; böylece halkın bütün kesimlerinde dil bilincinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çaba harcanmaktadır.

Bilimsel faaliyetlerin desteklenmesi, derleme, tarama, terim çalışmalarının genişletilmesi ve planlı bir şekilde sürdürülmesi ile Türk dilinin tarihî (Eski, Orta, Yeni Türkçe) ve çağdaş (Türk yazı dilleri, Türkiye Türkçesi) dönemlerine ait kaynak

eserler ve bu eserler üzerinde yapılan incelemeler, araştırmalar ile genel Türk dil bilimi konularında hazırlanan eserlerin baskısı yapılmaktadır.

Sözlük, kılavuz, süreli ve süresiz yayınlar, derleme ve tarama çalışmalarını hem fiziki hem de sanal ortamda halkımızın istifadesine sunmaktadır.

Bu itibarla Kurumumuz; kuruluşundan bu yana yayımladığı 1550'ye yakın kitabın yanı sıra, yılda iki kez yayımlanan *Belleten* ve *Türk Dünyası* dergileri ve aylık yayımlanan *Türk Dili* dergisini de okuyucusuyla buluşturmuştur.

Türk Dil Kurumu, vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Genel ağ ortamında <http://tdk.gov.tr> adresinden geniş bir yelpazede bilgi sunmakta ve hizmetlerini yaygınlaştırmaya ve çeşitlendirmeye devam etmektedir. Ayrıca sanal ortamdaki sözlüklerin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açılan e-posta birimine (bilgiedinme@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte, genişletilmektedir.

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde Agâh Sırrı LEVEND, Prof. Dr. Hasan EREN, Prof. Dr. İsmail ÜNVER ve Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN'a ait koleksiyonlar yer almaktadır.

Kurumumuzca 2023 yılında 736 lisans, 97 yüksek lisans, 151 doktora ve doktora sonrası alanlarda eğitim gören öğrencilere Türk dili, edebiyat, ağız araştırmaları, sözlük vb. konularla ilgili her ay karşılıksız burs verilmiş olup 2024 yılında da burs desteği verilmesine devam edilecektir.

Kurumumuz yayınlarının satış işlemleri; kitap satış mağazalarımızda, üniversitelerin bulunduğu merkezlerde, fuarlarda, sabit veya gezici imkânlarla ve elektronik mağaza aracılığıyla yürütölmektedir.

Türk Dil Kurumu, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiş olan görevleri yerine getirirken kaynakları etkili, ekonomik ve verimli kullanmakta; hazırlanan ve uygulanan Stratejik Plan, Performans Programı, Bütçe ve İdari Faaliyet Raporu'yla hesap verme sorumluluğunu yerine getirmektedir.

Türk Dil Kurumunun 2023 yılında gerçekleştirdiği faaliyetlere ilişkin olarak hazırlanan "İdare Faaliyet Raporu", kamu yönetiminde yeniden yapılanmanın temel ilkelerinden olan saydamlık ve hesap verebilir olma anlayışının da güçlenmesine ve kamuoyunun bilgileneşmesine katkıda bulunacaktır.

Kurumumuzun yukarıda belirtilen faaliyetlerinin gerçekleşmesinde katkısı olan bilim insanı ve Kurum çalışanlarımıza şükranlarımı sunar, İdari Faaliyet Raporu'nun hazırlanmasında emeği geçen bütün personelimize teşekkür ederim.

Prof. Dr. Osman MERT

Türk Dil Kurumu Başkan V.

İÇİNDEKİLER

Bakan Sunuşu	• 5
Üst Yönetici Sunuşu	• 7
Yönetici Özeti	• 11

I. GENEL BİLGİLER

A) Misyon ve Vizyon	• 13
B) Yetki, Görev ve Sorumluluklar	• 13
C) İdareye İlişkin Bilgiler	• 16
1. Fiziksel Yapı	• 16
2. Teşkilat Yapısı	• 18
2.1 Bilim Kurulu	• 18
2.2 Kurum Üyeleri	• 19
2.3 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu	• 19
2.3.1 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri	• 19
2.4 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Kuruluşu	• 20
2.4.1 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Görevleri	• 20
2.4.2 Kollar, Komisyonlar ve Kurullar	• 20
3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	• 21
3.1 Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti	• 23
3.2 Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)	• 24
4. İnsan Kaynakları	• 24
4.1 Personelin Eğitim Durumu	• 26
4.2 Personelin Cinsiyet Durumu	• 26
5. Sunulan Hizmetler	• 28
5.1 Kurum Başkanının Görevleri	• 28
5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri	• 29
5.3 Bilim Kurulunun Görevleri	• 29
5.4 İç Denetim Birimi	• 30
5.5 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü	• 30
5.6 Strateji Geliştirme Müdürlüğü	• 33
5.7 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü	• 34
5.8 Kütüphane Müdürlüğü	• 36
5.9 Müdürlüklerin Ortak Görevleri	• 37
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	• 39
6.1 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Süreci	• 39
6.1.1 Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı	• 39
D) Diğer Hususlar	• 42

II. AMAÇLAR VE HEDEFLER

A) Temel Politika ve Öncelikler	• 43
B) İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaçlar ve Hedefler	• 44
C) Diğer Hususlar	• 45

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) Mali Bilgiler • 47

1. Bütçe Uygulama Sonuçları • 47
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar • 48
3. Mali Denetim Sonuçları • 54
4. Diğer Hususlar • 55

B) Performans Bilgileri • 55

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri • 55
 - 1.1 İç Denetim Faaliyetleri • 56
 - 1.2 Bilimsel Faaliyetler • 56
 - 1.2.1 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar • 56
 - 1.3 Yayın Faaliyetleri • 69
 - 1.3.1 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Yeni Yayınlar • 70
 - 1.3.2 Kurumumuzca Tıpkıbasımı Yaptırılan Yayınlar • 73
 - 1.3.3 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Süreli Yayınlar • 76
 - 1.4 *Türk Dili* Dergisi Abonelik Sistemi • 80
 - 1.5 Kütüphane Faaliyetleri • 81
 - 1.6 Eğitim Faaliyetleri • 85
 - 1.7 Diğer Faaliyetler • 87
 - 1.8 Evrak İşleri • 90
 - 1.9 Bilgi Edinme • 90
 - 1.10 Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri • 91
 - 1.11 Ön Mali Kontrol • 94
 - 1.12 Proje Bilgileri • 94
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi • 102
 - i) Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler • 102
 - ii) Performans Denetim Sonuçları • 104
3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları • 105
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi • 124
5. Diğer Hususlar • 124

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) Üstünlükler • 125

B) Zayıflıklar • 125

C) Değerlendirme • 126

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER • 127

EKLER

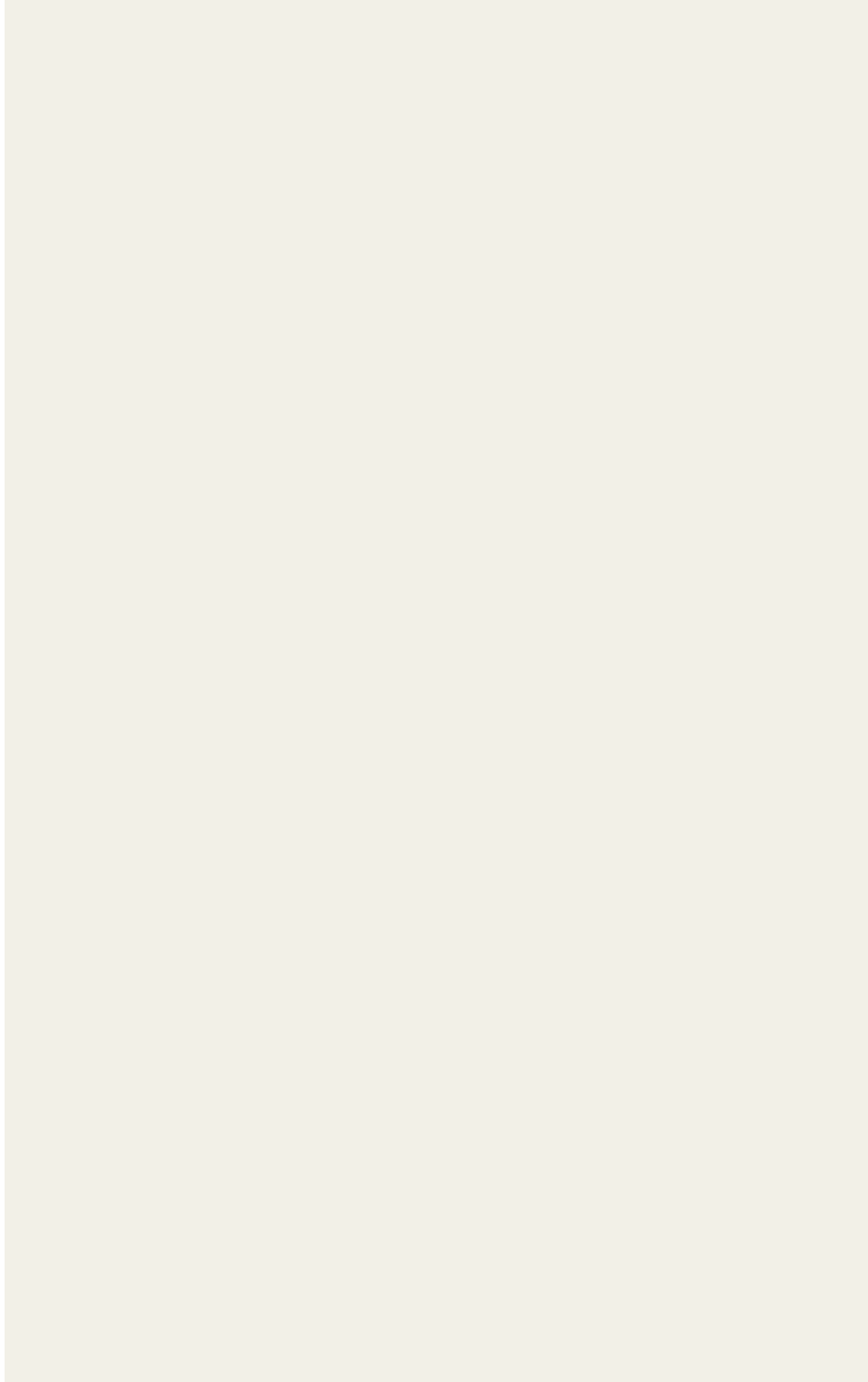
- Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 128
- Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı • 129
- Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı • 130
- Ek-4: Bilanço • 131
- Ek-5: Faaliyet Sonuçları Tablosu • 133
- Ek-6: Özkaynak Değişim Tablosu • 141
- Ek-7: Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu • 142
- Ek-8: Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu • 143

YÖNETİCİ ÖZETİ

Türk Dil Kurumunun esas değeri Türkçedir. Dil, yalnızca bir kurumun, bir bakanlığın değil; bütün kurumların, bütün bireylerin duyarlı davranması gereken esas değerlerin başında gelmektedir. Türkçenin bütün güç kaynaklarıyla her ortamda etkili bir biçimde kullanımını sağlamak düşüncesiyle hareket eden Türk Dil Kurumu; Türkçenin zenginliklerinin ortaya konularak hayatın her alanına yansıtılması, Türkçenin etkili bir biçimde kullanılması, yabancı kökenli sözlerin, terimlerin yerine Türkçelerinin teklif edilmesi ilkesini benimsemektedir.

Türkçesi varken yabancı kökenli sözlerin ve terimlerin kullanılmaması; iş yerlerine, ürünlere Türkçe adlar verilmesi; Türkçenin eğitim, öğretim, bilim, kültür, sanat, felsefe ve edebiyat dili olarak yaygınlaştırılması; Türk dilinin Türk kültür coğrafyasında iletişim dili olmasının sağlanması Türk Dil Kurumunun benimsediği ilkelerdir. Bu kapsamda temel politika ve öncelikleri şöyledir:

- Kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedeflerin uygulanması,
- Kurum kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması,
- Hesap verilebilir ve mali saydamlığa sahip bir sistem oluşturulması,
- Kurum faaliyetlerinin ilgili tüm tarafların katılımıyla yürütülmesi,
- Kurumsal kapasitenin artırılması,
- Hizmet içi eğitim faaliyetleri ile personelin yetkinlik ve verimliliğini en üst düzeye çıkarılması,
- Şeffaf ve etkin kamu yönetiminin oluşturulması, kamu hizmetleri sunumunun iyileştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanarak ilgili tüm taraflarla hızlı, şeffaf, etkin ve güvenilir hizmetler sağlanması,
- İş ve işlemlerle ilgili uygulamaların genel ağ üzerinden ulaşımı sağlanarak bürokratik işlemlerin azaltılması,
- Sürekli gelişime açık yüksek standartlarda bir kurum içi yönetim geliştirilmesi ve uygulanması,
- Yapılan eğitim ve çalışmaların genel ağ üzerinden kamuoyu ile paylaşılması sonucu kurumsal imajın yükseltilmesi,
- Kurum çalışanlarının yaptıkları görevlere dönük memnuniyet düzeylerinin artırılması için çalışanların teşvik edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması, çalışmalarımızın temelini oluşturmaktadır.



I. GENEL BİLGİLER

A) MİSYON VE VİZYON

Misyon (Görev)

Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamaktır.

Vizyon (Hedef)

Türk dilinin zenginliğini meydana çıkarıp onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek ve Türk dünyasında ortak anlaşma dili, dünyada ise yaygın ve geçerli bir dil konumuna getirmektir.

Temel Değerler

Türk Dil Kurumu çalışmalarında;

- Bilime uygunluk,
- Uzmanlık,
- Özgünlük,
- Güncellik,
- Erişilebilirlik,
- Eleştiriye açıklık ilkelerini gözetmektedir.

B) YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Kurumun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmektir.

Cumhuriyet Dönemi'ndeki dil çalışmaları, yeni Türk harflerinin belirlendiği "Dil Heyeti" ile başlamıştır. Çoğunlukla "Dil Encümeni", kimi zaman "Dil İstişare Heyeti" veya "Türk Dili Lûgati Encümeni" adıyla tanınan kurulun resmî adı daima "Dil Heyeti" olmuştur. Millet olma döneminde tarih ve dil araştırmalarının önemini bilen Gazi Mustafa Kemal; Türk diliyle ilgili bilimsel çalışmalar yapmak üzere Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (TDTC) kuruluşuna öncülük ederek Cemiyetin, 12 Temmuz 1932'de kurulmasını sağlamıştır. 1934'te yapılan kurultayda Cemiyetin adı, "Türk Dili Araştırma Kurumu"; 1936'daki kurultayda ise "Türk Dil Kurumu" olmuştur.

Türk Dil Kurumunun Kurucu ve Koruyucu (Hami) Başkanı ATATÜRK; 12 Temmuz 1932 tarihinden itibaren ölünceye dek Türk Dil Kurumu ile yakından ilgilenmiş, Kurumun çalışmalarını takip etmiş, Kuruma uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur.

1982 Anayasası'nın 134. maddesinde; "Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılaplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı;

Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzel kişiliğine sahip 'Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu' kurulur. Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir." ifadesi yer almaktadır.

Türk Dil Kurumu; Anayasa'nın bu maddesine dayanılarak 11.08.1983 tarihli ve 2876 sayılı Kanun'la (*Resmî Gazete*: 17.08.1983 tarih ve 18138 sayılı) tüzel kişiliğe sahip, bilimsel hizmet ve faaliyetlerde bulunacak özel bütçeli bir kurum olarak Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun kuruluşuna dâhil edilmiş ve 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırılmıştır.

10.05.2018 tarihli ve 7142 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye dayanılarak Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması, Bakanlar Kurulunca 02.07.2018 tarihinde kararlaştırılmıştır. Buna binaen 703 sayılı KHK'nin 140'ıncı maddesinde, 664 sayılı KHK ile düzenlenen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu'nun bazı maddelerinde yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu düzenlemeye dayanarak Cumhurbaşkanlığının 2018/1 sayılı Genelge'si ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, Genelge ekinde yer alan listede gösterilmiştir. Bu listede Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgili kurumu hâline getirilmiştir.

Türk Dil Kurumunun Görevleri

Türk Dil Kurumunun kuruluş amacı; Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksesliğe erdirmektir. Türk Dil Kurumunun bu amacı gerçekleştirmek üzere yürüteceğı görevleri de 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 10'uncu maddesinde şöyle sıralanmıştır:

Türk Dil Kurumu Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Türk dilinin kaynak eserlerini tespit ederek incelemek ve yayına hazırlamak, Türkçe ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek; Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak.
- b) Türkçenin ticari hayatta, kitle iletişim araçlarında, eğitim ve öğretim kurumlarında ve sosyal hayatın diğer alanlarında doğru ve güzel kullanılması hususunda öncü görevi üstlenerek gerekli uyarıları yapmak; girişimlerde bulunmak; kamuoyunu, kurum ve kuruluşları bilgilendirmek; Türkçenin yozlaştırılmasına, yabancı sözcüklerin ve yazım biçimlerinin yayılmasına karşı dil bilincini güçlendirmek.
- c) Türkçenin söz ve anlam yapısını korumak ve geliştirmek, yazılı ve sözlü kaynaklardan Türk dili ile ilgili derleme ve taramalar yapmak.
- ç) Türk dilinin zenginleşmesine yönelik inceleme ve araştırmalar yapmak; yazım kılavuzları ve sözlükler hazırlamak; bilim, sanat, spor terimleri ile teknik terim ve kavramları karşılayacak Türkçe terim ve kavramların bulunmasına yönelik araştırma ve incelemelerde bulunmak.
- d) Türkçe dil bilgisi üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunmak, buna dayalı olarak Türk dilinin yapısına ilişkin dil bilgileri ile Türkçenin tarihi ve karşılaştırmalı dil

bilgilerini hazırlamak ve bunları yayımlamak.

- e) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Türkçeyi dünya milletlerine tanıta-
cak ve kullanımını yaygınlaştıracak uluslararası etkinlikler düzenlemek.
- f) Türk dili ve Türkçe dil bilgisi konularında kongreler, sempozyumlar, konferanslar,
toplantılar, sergiler, geziler düzenlemek; yurt içi ve yurt dışında yapılan aynı konu
ve mahiyetteki toplantılara katılmak, Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre
bu tür etkinlikleri desteklemek.
- g) Görevleri ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yerli veya yabancı, gerçek ve
tüzel kişiler; eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşları, araştırma merkezleri,
araştırmacı, yazar ve sanatkârlarla Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş
birliğinde bulunmak.
- ğ) Görevleri ile ilgili konularda yurt içi ve yurt dışındaki yayımları izlemek, incelemek,
değerlendirmek.
- h) Yabancıların Türkçeyi öğrenmesini kolaylaştırıcı bilimsel çalışmalar yapmak.
- ı) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türkçenin tanıtılması ve öğretilme-
sine yönelik olarak yurt içinde ve yurt dışında çalışmalar yürütmek, bu alanda yurt
içinde ve yurt dışında yürütülen çalışmaları desteklemek.
- i) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ve kültürüyle ilgili yerli ve
yabancı temel eserler ile bu konulardaki tarihi, ilmi ve edebî değeri bulunan eserler-
le ilgili çeviri, sadeleştirme ve tıpkıbasım çalışmaları ile içerik incelemelerini yürüt-
mek, desteklemek ve bu çalışmaların sonuçlarını yayımlamak.
- j) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre Türk dili ile ilgili olarak üniversite-
ler, eğitim ve araştırma kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yürütülen eğitim ve
araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- k) Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, görev alanına giren konularda aka-
demisyenlerin ve araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar
sağlamak; bu amaçla ödüller ve burslar vermek; yurt içinde ve yurt dışında lisansüs-
tü eğitim ve araştırma faaliyetlerini desteklemek.
- l) Diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit edeceği ölü ya da yaşayan dünya dil-
lerindeki klasikleşmiş bilim ve düşünce eserlerinin, Kurum bünyesinde veya üni-
versitelerde ya da kamu veya özel diğer araştırma kurumlarında, tercüme grupları
oluşturmak veya hizmet satın almak suretiyle Türkçeye çevrilmesini sağlamak; bu-
nun için yapay zekâya dayalı otomatik dil araçları geliştirmek veya geliştirilmesini
desteklemek ve elde edilen sonuçları yayımlamak; basılan eserleri kütüphanelere
göndermek.
- m) Yüksek Kurum bünyesinde ya da diğer araştırma kurumlarında üretilen özgün eser-
lerden gerekli olanları, diğer birimlerle koordinasyon içinde tespit ederek süreli ve
süresiz yayınlar yoluyla yabancı dillere aktarmak.
- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konu-
larda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; Yönetim Kurulunca belirlenecek esas-
lara göre, bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve
yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.
- o) Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri ye-
rine getirmek.

C) İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Fiziksel Yapı

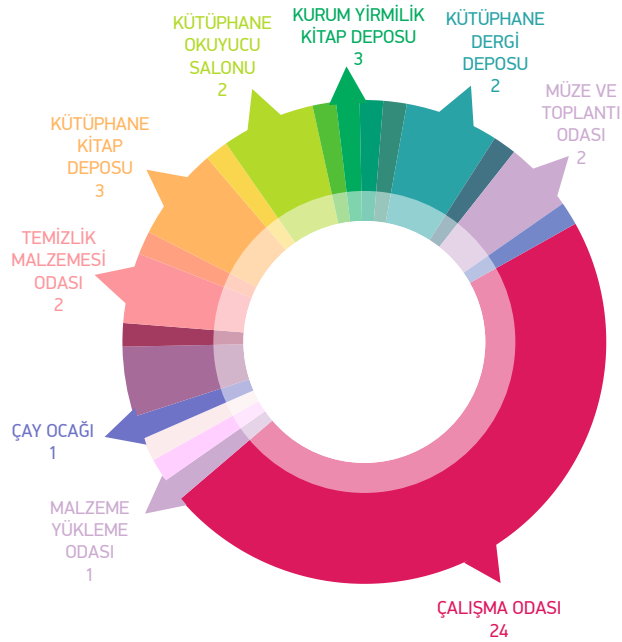
Türk Dil Kurumu; Ankara ili, Çankaya ilçesi, 1. bölge bucağı, Remzi Oğuz Arık Mahallesi, Atatürk Bulvarı 217 numaralı 2.515 adada, 10 parsel, 813 m² yüz ölçümlü ana bina ile 9 parsel, 794 m² yüz ölçümlü ek binada çalışmalarını yürütmektedir.



Binada, 245 kişilik konferans salonu ve araştırma kütüphanesi bulunmaktadır. Ana binanın kullanım alanı 1.680 m², ek binanın kullanım alanı 4.864 m²'dir. Her iki binanın toplam kullanım alanı 6.544 m²'dir. (Ana bina bilimsel çalışmalar için, ek bina da idari çalışmalar için kullanılmaktadır.) Kurum personelinin kullanımına tahsis edilen lojman ve sosyal tesis bulunmamaktadır.

ANA BİNA	ADET
Çalışma odası	24
Müze ve toplantı odası	2
Şoför odası	1
Kütüphane dergi deposu	2
Kütüphane gazete deposu	1
Kütüphane kitap deposu	3
Kütüphane mikrofilm deposu	1
Kütüphane değişim yayınları deposu	1
Kütüphane nadir eser deposu	1
Kütüphane okuyucu salonu	2
Kütüphane tıpkıçekim (fotokopi) odası	1
Kurum yirmilik kitap deposu	3
Kazan dairesi	1
Elektrik panosu odası	1
Temizlik malzemesi odası	2
Çay ocağı	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Malzeme yükleme odası	1
TOPLAM	50

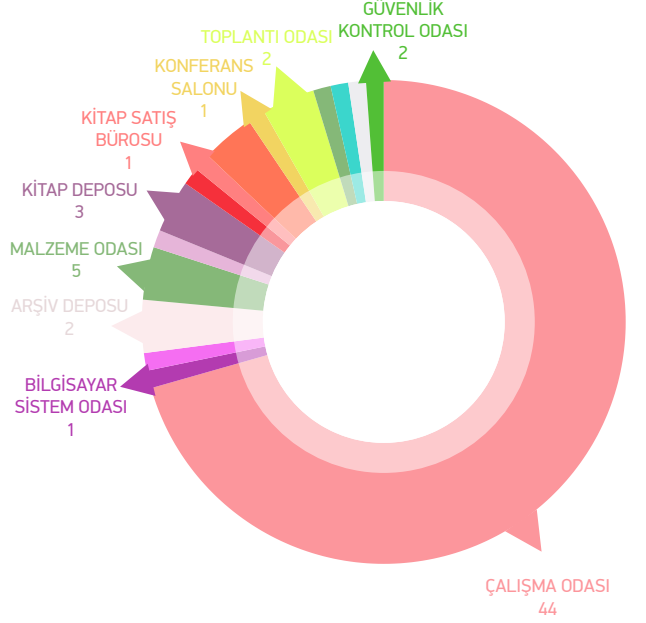
TABLO 1: Ana Bina Birimleri Tablosu.



GRAFİK 1

EK BİNA	ADET
Çalışma odası	44
Santral odası	1
Toplantı odası	2
Kitap satış bürosu	1
Evrak odası	1
Güvenlik odası	2
Güvenlik kontrol odası	2
Konferans salonu	1
Arşiv deposu	2
Malzeme odası	5
Çay ocağı	2
Kitap deposu	3
Bilgisayar sistem odası	1
Yemekhane	1
Elektrik panosu odası	1
Kazan dairesi	1
İnsan asansörü	1
Yük asansörü	1
Toplam	72

TABLO 2: Ek Bina Birimleri Tablosu.

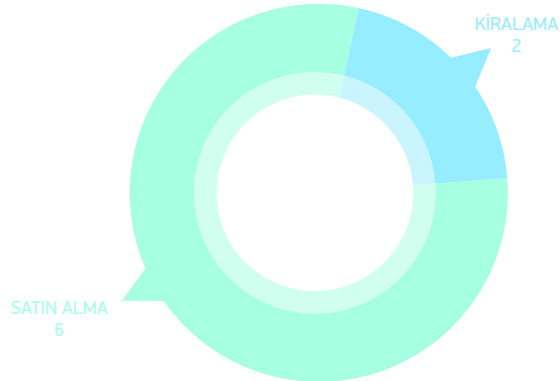


GRAFİK 2

CİNSİ	MODEL YILI	MARKASI	EDİNME ŞEKLİ
Otomobil	2010	Renault Fluence Expression 1.6	Satın Alma
Otomobil	1994	Tofaş-Fiat/ Kartal	Satın Alma
Kamyon (Panelvan)	2014	Volkswagen Crafter	Satın Alma
Kamyonet (Kapalı kasa)	2011	Volkswagen Transporter 2.0 TDi	Satın Alma
Özel amaçlı (Kütüphane)	1990	BMC Fatih	Satın Alma
Özel amaçlı (Kütüphane)	2018	Mercedes-Benz Actros 3242 L 8x2 model kamyon	Satın Alma
Otomobil	2020	Renault Megane 1.5 DCİ	Kiralama
Otomobil	2020	Renault Megane 1.5 DCİ	Kiralama

TABLO 3: Kurum Hizmetlerinde Kullanılan Taşıtlar Tablosu.

Kurum Hizmetlerinde Kullanılan Taşıtların Edinme Şekli

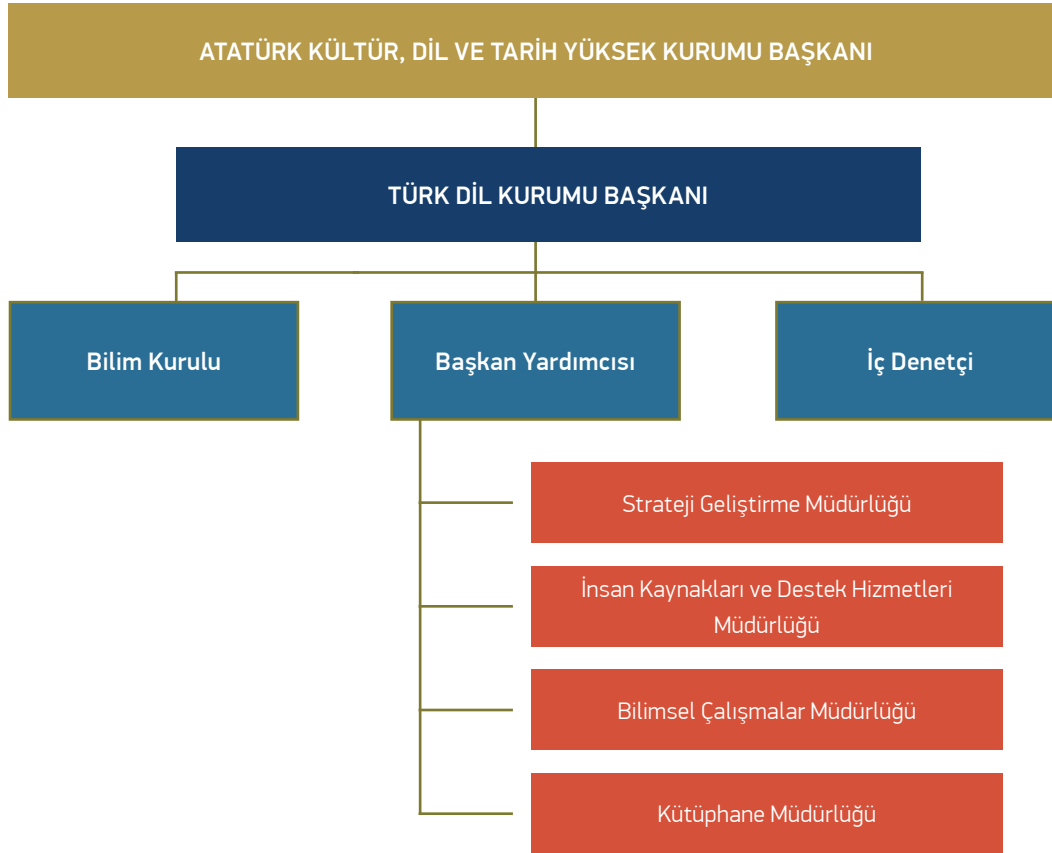


GRAFİK 3

2. Teşkilat Yapısı

Başkanlığımız; Kültür ve Turizm Bakanlığına ilgili, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkanlığına bağlı tüzel kişiliğe sahip özel bütçeli bir kuruluştur. Kurum merkezi Ankara olup taşra teşkilatımız bulunmamaktadır. Teşkilatımız; Başkan, Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu, İç Denetim, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü ve Kütüphane Müdürlüğünden oluşmaktadır.

10.07.2009 tarihli ve 27284 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 47. maddesinin 15'inci fıkrasının (a) bendine göre, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli; II sayılı cetvelde, bütçeleri ayrılarak ayrı bir idare olarak yer almıştır.



2.1 Bilim Kurulu

664 sayılı KHK'nin 13. maddesi gereği Kurumlarda Bilim Kurulu oluşturulmuştur. Bu kapsamda, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunun 13.11.2023 tarihli ve 867/5 sayılı kararı ile Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu toplam 42 bilim insanı ile çalışmalarını yürütmektedir.

Bilim Kurulu; Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı ile seçilme usul ve esasları ilgili mevzuatla belirlenmiş en az 20, en çok 50 asli üyeden oluşmakta olup üyeler aynı anda alanlarıyla ilgili en fazla dört çalışma grubu ve komisyonda görev alabilir.

2.2 Kurum Üyeleri

664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 14'üncü maddesi gereği Kurumlarda asli, şeref ve haberleşme olmak üzere üç türlü üye bulunmaktadır. Üyelik için gereken nitelikler, yapılacak seçim ve görevlendirmelerin usulü, üyeliklerin sayısı ve görev süresi, üyelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile üyelikle ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenmiştir.

Asli Üyeler

Asli üyeler, Kurumların görev alanına giren konularda üstün nitelikli bilimsel araştırma ve eserleriyle; eğitim, öğretim, kültür ve sanat hizmetleriyle temayüz etmiş, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu kişiler arasından seçilmektedir.

Şeref Üyeleri

Şeref üyeleri, Atatürk ve eseri, Türk kültürü, dili ve tarihine yönelik bilim, sanat ve kültür alanındaki araştırmalarıyla, eserleri ve hizmetleriyle temayüz etmiş; Kurumların görev alanına giren konularda üstün hizmetlerde bulunmuş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu kişiler arasından seçilmektedir.

Haberleşme Üyeleri

Haberleşme üyeleri, Kurumların görev alanlarına giren konularda, bilim, kültür, eğitim ve sanat alanındaki çalışmalarıyla ve hizmetleriyle temayüz etmiş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu gerçek veya tüzel kişiler arasından seçilmektedir.

2.3 Bilim ve Uygulama Kollarının Kuruluşu

- Bilim ve Uygulama Kolları; Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur, bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Çalışmalarından, Bilim Kuruluna ve bağlı bulunduğu başkana karşı sorumludur. Bilim ve Uygulama Kollarının bilimsel araştırmalarını desteklemek üzere yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir.
- Bilim ve Uygulama Kollarının başkan ve üyelerinin görev süreleri bir yıldır, süre sonunda tekrar seçilebilirler, görev süresi içinde herhangi bir sebeple üyeliğin sona ermesi durumunda aynı usulle seçim yapılır ve bu şekilde seçilenlerin görev süresi de bir yıldır.

2.3.1 Bilim ve Uygulama Kolunun Görevleri

- Görev alanlarıyla ilgili ilmî faaliyetleri yürütmek ve yönetmek.
- Bilim Kurulu ve diğer karar organlarınca istenen araştırmaları yapmak.
- Konuları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynakları, yayınları, belgeleri derlemek; konferans, seminer ve benzeri ilmî toplantıları takip etmek ve değerlendirmek.
- Kurumca düzenlenecek konferans, panel, seminer, sempozyum, kongre gibi ilmî toplantı, kurs, gezi ve sergilerle ilgili çalışma ve planlamalarda verilecek görevleri yapmak.
- Kurumun görev alanları ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında gerçek veya tüzel kişilerle eğitim, bilim, kültür, sanat kurum ve kuruluşlarıyla araştırma merkezleri, araştırmacı ve sanatçılarla bağlantı kurmak ve iş birliği yapmak.

- e) Kendilerine bağılı çalışma gruplarının raporlarını değerlendirerek Kurum Başkanına sunmak.

2.4 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Kuruluşu

- a) Komisyonlar ve çalışma gurupları, Yüksek Kurum ve ilgili Kurumun görev alanıyla ilgili konularda çalışan bilim adamları ve alanında yetkin kişilerden oluşur.
- b) Komisyonlar ve çalışma gurupları; Yüksek Kurum veya Kurum Başkanının teklifi, Bilim Kurulunun uygun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile kurulur.
- c) Komisyonlar ve çalışma gurupları, ilgili mevzuat çerçevesinde görevlendirilecek bilim adamlarından bir başkan ve en az iki üyeden oluşur. Bir üye, en fazla dört çalışma grubu veya komisyonda görev alabilir.
- ç) Komisyonların ve çalışma guruplarının araştırma faaliyetlerini desteklemek üzere, yeter sayıda uzman ve uzman yardımcısı ile haberleşme üyesi görevlendirilebilir. Gerektiğinde çalışmalara katkı sağlayabilecek diğer personelden de yararlanılabilir.
- d) Kurumlardan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile doktora sonrası araştırmacılar, alanlarıyla ilgili çalışma guruplarına katılabilir.
- e) Çalışma gurupları, gerektiğinde Kurumun teklifi ve Yönetim Kurulunun onayı ile üniversitelerde de oluşturulabilir ve bu guruplar da çalışmalarını bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirir.

2.4.1 Komisyon ve Çalışma Guruplarının Görevleri

- a) Komisyonlar ve çalışma gurupları, Kurumun amaçlarında belirtilen görevleri yapar ve sonuçlandırır.
- b) Komisyonlar ve çalışma gurupları, gerektiğinde diğer bilgi üretimi kümeleriyle iş birliğinde bulunur.

2.4.2 Kollar, Komisyonlar ve Kurullar

Kollar:

- * Ağız Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu
- * Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu
- * Dil Bilgisi ve Dil Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Bilim ve Uygulama Kolu
- * Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu
- * Türk Edebiyatları Bilim ve Uygulama Kolu
- * Yayın Kolu
- * Yazıt Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu

Komisyonlar:

- * Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi Yürütme Komisyonu
- * Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü Komisyonu

- * Osmanlı Türkçesi Sözlüğü Komisyonu
- * Etimolojik Sözlük Projesi Yürütme Komisyonu
- * Etkinlik Değerlendirme Komisyonu
- * Kütüphane ve Yazma Eserler Komisyonu
- * Proje Değerlendirme Komisyonu

Yazı Kurulları:

- * TDAY-Belleten Yazı Kurulu
- * Türk Dünyası Yazı Kurulu
- * Türk Dili Yazı Kurulu

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Türk Dil Kurumu vermiş olduğu hizmetlerde haberleşme teknolojilerinden en üst düzeyde yararlanmayı amaçlamaktadır. Mevcut yapı korunarak güncelleme çalışmalarının kesintisiz yapılması sağlanmakta ve sağlanmaya devam edilmektedir.

Bilgisayar altyapımızda; yönetimi 2 adet fiziksel sunucuda bulunan, toplamda 18 sunucu bulunmaktadır.

Bu sunucular:

- Etki alanı yöneticisi (Domain Controller)
- Genel ağ sunucusu
- Veri tabanı sunucusu
- Uygulama sunucusu
- Kayıt yönetimi sunucusu (Log)
- Kütüphane genel ağ sunucusu
- Antivirüs sunucusu (Endpoint Security)
- Dosya sunucusu
- Yedekleme sunucusu
- Etimolojik Sözlük sunucusu
- Etimolojik Sözlük (Uygulama) sunucusu
- Kütüphane (Librid) sunucusu
- Kütüphane (Uygulama) sunucusu
- TDK Sözlük sunucusu
- Firewall (Güvenlik Duvarı) Yönetimi
- Tarihsel Sözlük sunucusu
- Metin Veri Tabanı sunucusu
- Türkçe Atlası Sunucusu

Hizmet verilen genel ağ sayfaları aşağıda listelenmiştir:

- Kurum Genel Ağ Sayfası: <https://www.tdk.gov.tr>
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri: <https://sozluk.gov.tr>
- Online Yayın Satış Sitesi: <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr>
- Kütüphane Katalog Tarama: <http://katalog.tdk.gov.tr>
- *Türk Dili* Dergisi: <https://www.tdk.gov.tr/yayinlar/sureli-yayinlarimiz/turk-dili-dergisi>
- *Türk Dünyası* Dergisi: <https://tdkturkdunyasi.gov.tr>
- *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* Dergisi: <https://tdkbelleten.gov.tr>
- E-kitap: <https://www.tdk.gov.tr/yayinlar/e-kitap/e-kitap-tdk>

Kurumumuzun faaliyetlerinin duyurulması ve bu konuda farkındalığın artırılması için kullanılan sosyal medya platformları aşağıda listelenmiştir:

- X: https://twitter.com/TDK_govtr
- Facebook: <https://www.facebook.com/tdk.gov.tr>
- Instagram: https://www.instagram.com/tdk_govtr
- Youtube: <https://www.youtube.com/@turkdilkurumu1932>

Kurumumuzca vatandaşların erişimine sunulan *Türkçe Sözlük* mobil uygulaması Android markette "Türkçe Sözlük" ve Apple markette "TDK Türkçe Sözlük" adıyla yerini almıştır.

Genel ağ sayfamız, kullanıma açılan sözlüklerimizle her geçen gün daha da zenginleştirilmektedir.

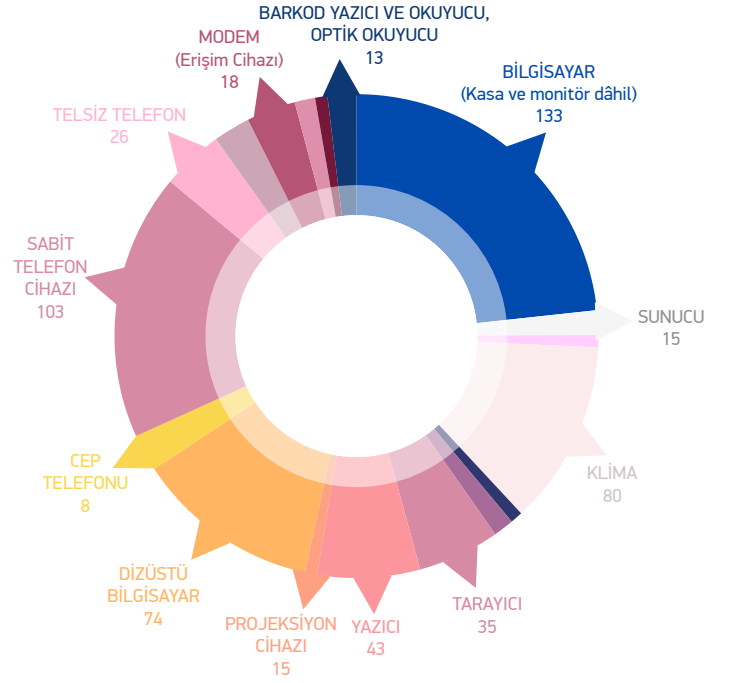
Bilgisayar sistemimize zarar veren her türlü yazılımın tespiti, izinsiz ve lisanssız yazılımların kullanımının önlenmesi amacıyla genel ağ yönetim sistemi ve güvenlik duvarı oluşturulmuştur. Sisteme yapılan saldırılar tespit edilerek saldırıların yıkıcı etkilerinden sistem korunmaktadır.

Ambar ve kitap satma yazılımı ile Kurumumuzun ambarına gelen kitaplar sisteme girilmekte, kitap satma işlemleri sanal ortamda yürütülmektedir.

Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurumların tek bir yerleşkede toplanmasını hedefleyen projenin tamamlanmasıyla teknolojik olarak tamamen yenilenmiş olan bilişim alt yapısı ortak kullanılacak, hizmetlere daha hızlı ve kesintisiz erişim sağlanabilecektir. Kurumların veri merkezleri tek bir ortamda birleştirilerek merkezi yönetimin getireceği kolaylıklardan istifade edilecektir. Genel ağ hızı en az 750 mbit seviyesine çıkarılacak, yenilenmiş kablosuz ağ teknolojileri ile tüm yerleşkeden genel ağa kolay ulaşım imkânı sağlanacaktır.

TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	SAYISI
Barkod yazıcı ve okuyucu, optik okuyucu	13
Bilgisayar (kasa ve monitör dâhil)	133
Cep bilgisayarı	1
Cep telefonu	8
Dijital kayıt sistemi (kameralar)	3
Dizüstü bilgisayar	74
Fotoğraf makinesi	2
Fotokopi makinesi	4
Tarayıcı	35
Yazıcı	43
Kesintisiz güç kaynağı	3
Klima	80
Projeksiyon cihazı	15
Sabit telefon cihazı	103
Telsiz telefon	26
Santral	1
Sunucu	15
Modem (erişim cihazı)	18
Firewall cihazı	1
Televizyon	9
Uydu alıcısı	1
Video	1
Güvenlik telsizi	4
TOPLAM	593

TABLO 4: Teknolojik Alet ve Donanımlar Tablosu.



GRAFİK 4

3.1 Sanal Ortamda Bilgi Hizmeti

Türk Dil Kurumu sözlüklerine <http://sozluk.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

Nutuk Veri Tabanı; Prof. Dr. Recep TOPARLI başkanlığında, Prof. Dr. Mustafa ÇİÇEKLER, Prof. Dr. Mustafa KAÇALIN, Seyit Ali KAHRAMAN ve Ş. Bilâl ÇAVUŞOĞLU'ndan oluşan Türk Dil Kurumu Elektronik Dil Yayımcılığı Araştırma ve Uygulama Çalışma Grubu tarafından genel ağ ortamına aktarılmış, 13 Ekim 2011 günü Sivas'ta düzenlenen Tarihî Gelişimi İçindeki Oğuz Türkçesi ve Kadı Burhaneddin Çalıştay'ında kullanıma açılmıştır.

Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı yazma eserler 12 Temmuz 2011 tarihinde, 1 Ekim 2013 tarihinden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır. Her geçen gün gelişmekte olan el yazması ve nadir eserler koleksiyonumuza <http://katalog.tdk.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

Sanal kitap mağazamız, Türk Dil Kurumu yayınlarının satıldığı ve *Türk Dili* dergisi abonelik işlemlerinin yapıldığı <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresiyle hizmet vermektedir.

Haberleşme uygulamalarının sağladığı yeni imkânlardan yararlanılarak kişilerin söz varlığını geliştirmelerine katkı sağlanmaya çalışılmaktadır. Sanal ortamdaki sözlüklerimizin geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi amacıyla önceki yıllarda açtığımız e-posta birimimize (katki@tdk.gov.tr) her gün gönderilen çok sayıda iletiyle dilimizin söz varlığı imece usulü ile işlenmekte ve genişletilmektedir.

Kurumumuzun genel ağ sayfasında yer alan Kamu Hizmet Standartları Tablosu'nda belirtilen işler, elektronik ortamda yerine getirilebilmektedir.

Sanal ortamda kurum içi ve kurum dışı e-posta yolu ile haberleşme sağlanmaktadır.

Kurumumuz genel ağında kullanıcıların hizmetine sunulan sözlük, süreli yayın, e-kitap, el yazması ve nadir eserlerin bulunduğu veri tabanları sayfası ile Türk dili alanında bir başvuru kaynağı görevini üstlenmektedir.

3.2 Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan yazılımdır. EBYS ile resmî belgelerin elektronik ortamda işlem sürecine dâhil edilerek kayıt sırasında evrakın kayıt tarihi, numarası, konusu, geldiği/gittiği yer, gizlilik derecesi vb. bilgiler kayıt altına alınarak muhafaza işlemlerinin belli bir plan dâhilinde yürütülmesini ve kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

4. İnsan Kaynakları

Türk Dil Kurumu; kökleşmiş geleneği ile bir bilim kurumu olarak Türkçenin geliştirilmesi, zenginleştirilmesi ve yaygınlaştırılması çalışmalarını sürdürme kararlılığındadır. Türk Dil Kurumunun taşra teşkilatı bulunmamaktadır.

Başkanlığımızın toplam kadro sayısı 194 kişi olup bu kadroların 105'i doludur. Dolu kadrolar; 1 Kurum Başkanı, 1 Başkan Yardımcısı, 1 İç Denetçi, 1 İdari İşler Müdürü, 23 Yüksek Kurum Uzmanı, 1 Uzman (Ş), 1 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı, 4 Uzman, 1 Avukat, 2 Programcı, 1 Muhasebeci, 8 Şef, 2 Grafiker, 4 Bilgisayar İşletmeni, 3 Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, 1 Ayniyat Saymanı, 4 Kütüphaneci, 1 Memur, 2 Matbaacı, 5 Memur (Ş), 1 Santral Memuru, 2 Şoför, 1 Dağıtıcı, 1 Hizmetli (Ş) ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine tabi sürekli işçi kadrosunda 33 personel istihdam edilmektedir. Ayrıca Kurumumuzda 6 geçici görevli personel de görev yapmakta olup toplam **111** personelle faaliyetler yürütülmektedir.

PERSONEL SAYISI		
Ünvanı	Toplam Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Kurum Başkanı	1	1
Başkan Yardımcısı	1	1
İç Denetçi	3	1
İdari İşler Müdürü	2	1
Strateji Geliştirme Müdürü	1	-
Kütüphane Müdürü	1	-
Yüksek Kurum Uzmanı	25	23
Uzman (Ş)	1	1
Yüksek Kurum Uzman Yardımcısı	20	-
Mali Hizmetler Uzmanı	5	-
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	4	1
Uzman	4	4
Avukat	1	1
Sayman (Muhasebe Yetkilisi)	1	-
Araştırmacı	5	-
Programcı	3	2
Muhasebeci	1	1
Şef	11	8
Grafiker	2	2
Bilgisayar İşletmeni	23	4
Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	3
Daire Tabibi	1	-
Hemşire	1	-
Teknisyen	1	-
Ayniyat Saymanı	1	1
Kütüphaneci	6	4
Veznedar	1	-
Memur	11	1
Matbaacı	2	2
Memur (Ş)	5	5
Tekniker	1	-
Santral Memuru	1	1
Sekreter	1	-
Şoför	4	2
Dağıtıcı	1	1
Hizmetli (Ş)	1	1
Ambar Depo Görevlisi (Sürekli İşçi)	3	3
Elektrik Teknikeri (Sürekli İşçi)	1	1
Güvenlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	8	8
Tashih-Grafik-Tasarım (Sürekli İşçi)	5	5
Temizlik Görevlisi (Sürekli İşçi)	16	16
Geçici Görevli Personel Sayısı	6	6
TOPLAM	200	111

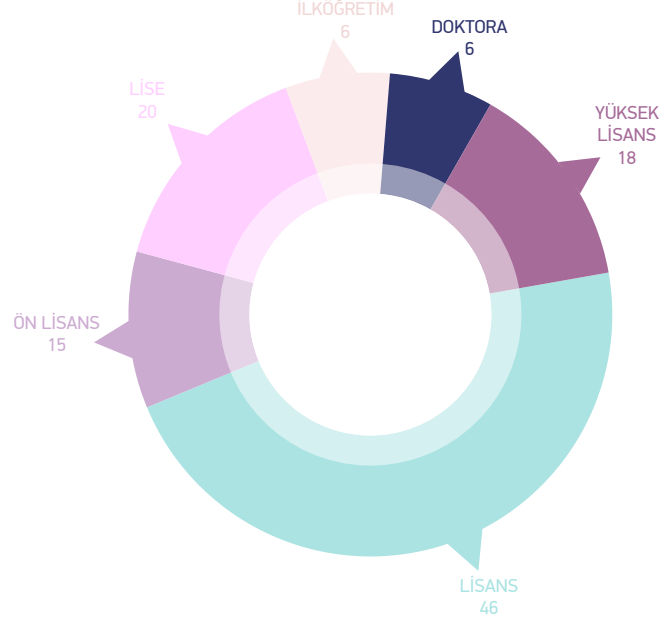
TABLO 5: Türk Dil Kurumu Başkanlığı Personelinin Kadro Durumuna Göre Ünvanları Tablosu.

4.1 Personelin Eğitim Durumu

Başkanlığımızda 105 kadrolu, 6 geçici görevlendirilen personel olmak üzere toplam 111 personelin eğitim düzeyi dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EĞİTİM SEVİYESİ	SAYISI	ORANI %
Doktora	6	5,41
Yüksek lisans	18	16,22
Lisans	46	41,44
Ön lisans	15	13,51
Lise	20	18,01
İlköğretim	6	5,41
TOPLAM	111	100,00

TABLO 6: Personelin Eğitim Durumları Tablosu.



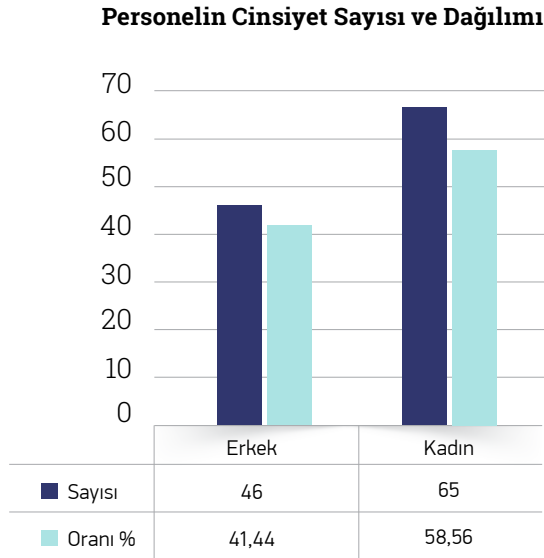
GRAFİK 5

4.2 Personelin Cinsiyet Durumu

Başkanlığımızda 105 kadrolu, 6 geçici görevlendirilen personel olmak üzere toplam 111 personelin cinsiyet dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

CİNSİYET	SAYISI	ORANI %
Erkek	46	41,44
Kadın	65	58,56
TOPLAM	111	100,00

TABLO 7: Personelin Cinsiyetlerine Göre Dağılım Tablosu.



GRAFİK 6

2021-2023 DÖNEMİ PERSONEL HAREKETLERİ TABLOSU

	2021	2022	2023
Açıktan Atanan Personel Sayısı	12 (10 kişisi 4/B sözleşmeli)	3	2
Naklen Atanan Personel Sayısı	0	0	0
Naklen Başka Kuruma Atanan Personel Sayısı	1	2	1
Geçici Olarak Başka Kurumdan Görevlendirilen Personel Sayısı	8	9	6
Emekli Olan Personel Sayısı	2	2	2
Geçici Olarak Başka Kurumda Görevlendirilen Personel Sayısı	9	10	9
Sözleşmeli Personel Sayısı	10	10	0
Geçici Olarak Başka Kurumdan Görevlendirilen Kadrolu İşçi Sayısı	0	0	0
Geçici Olarak Başka Kurumda Görevlendirilen Kadrolu İşçi Sayısı	1	1	1

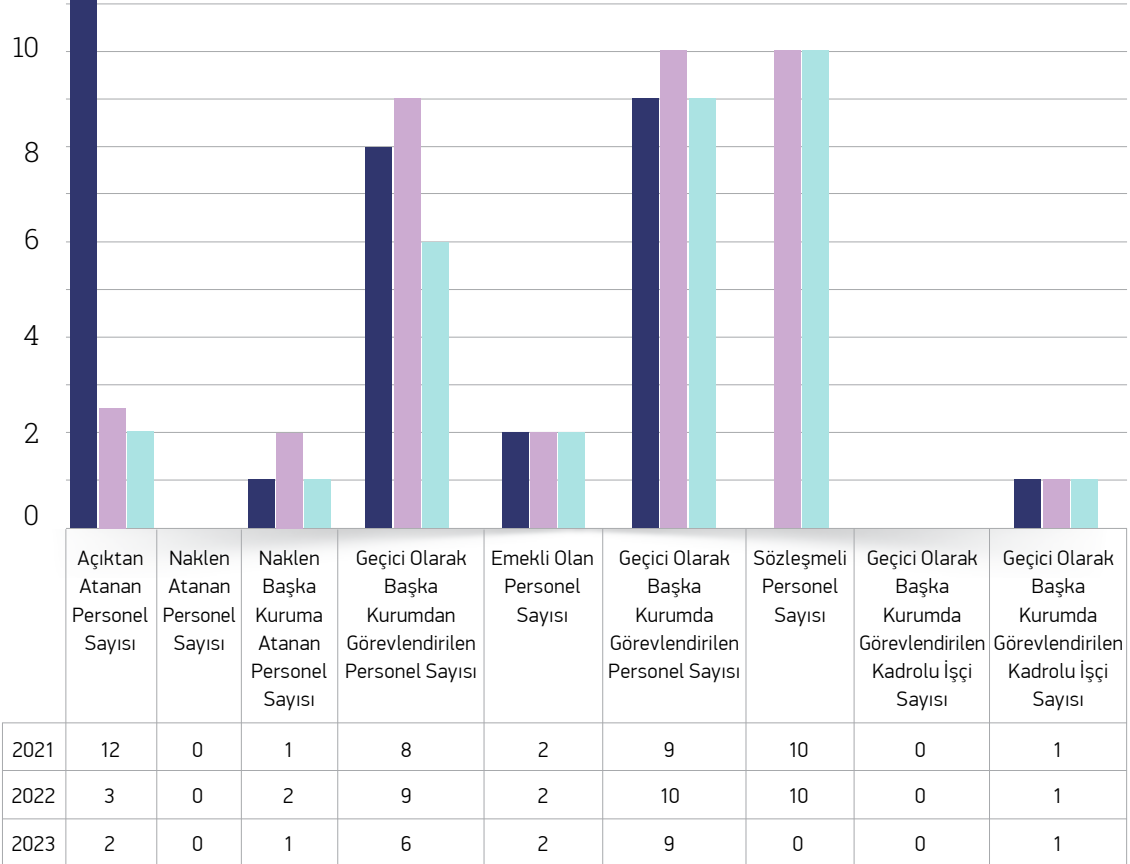
TABLO 8: 2021-2023 Personel Hareketleri Tablosu.

14

2021-2023 Dönemi Personel Hareketleri

■ 2021 ■ 2022 ■ 2023

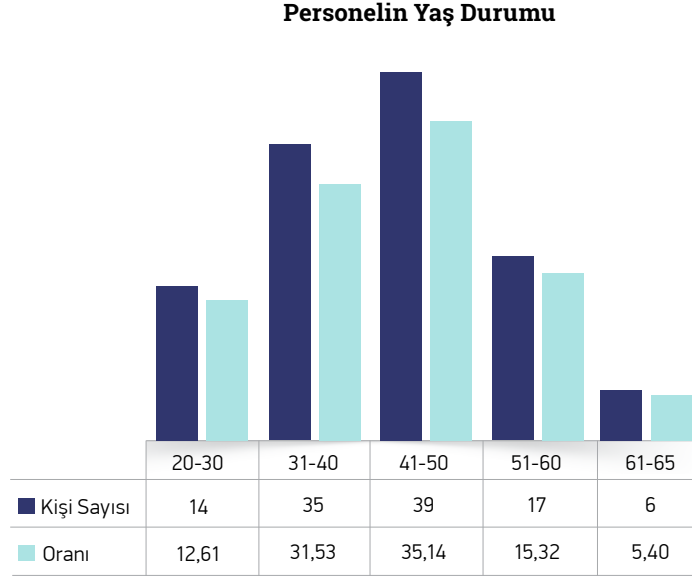
12



GRAFİK 7

YAŞ ARALIĞI	KİŞİ SAYISI	ORANI %
20-30	14	12,61
31-40	35	31,53
41-50	39	35,14
51-60	17	15,32
61-65	6	5,40

TABLO 9: Personelin Yaş Tablosu.



GRAFİK 8

5. Sunulan Hizmetler

Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı, Bilim Kurulu ve birimlerce sunulan hizmetler aşağıda gösterilmiştir.

5.1 Kurum Başkanının Görevleri

Türk Dil Kurumu Başkanının görevleri şunlardır:

- Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak.
- Yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, temaslarda bulunmak.
- Yönetim Kuruluna sunulacak Kurum ile ilgili tüzük ve yönetmelik tasarıları, bütçe tasarıları, kısa ve uzun vadeli çalışma programları ile çalışma raporlarını hazırlamak.
- Yönetim Kurulu gündemine alınacak Kurum faaliyetlerine ilişkin talepleri hazırlamak.
- Yönetim Kurulunun Kurum faaliyetlerine ilişkin kararlarını uygulamak ve/veya uygulanmasını sağlamak.
- Kurumun stratejik planını, performans ölçütlerini, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını belirlemek; insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.
- Kurumun belirlenen politika ve stratejilere uygun olarak etkin ve verimli çalışmasına yönelik gerekli tedbirleri uygulamak.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, ikincil mevzuatı ve diğer düzenlemelerde üst yöneticiye verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmek.
- Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.
- Kurumun her türlü faaliyet ve işlemleri ile ilgili inceleme ve araştırma yaptırmak.
- Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan, Yönetim Kurulu ve Yüksek Kurum Başkanı tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.2 Başkan Yardımcısının Görevleri

Başkan Yardımcısının görevleri şunlardır:

- a) Kuruma 664 sayılı KHK ve diğer mevzuat ile verilen görevlerin yürütülmesinde Başkana yardımcı olmak.
- b) Müdürlükler tarafından yürütülen faaliyetleri yönlendirmek, müdürlüklerin iş birliği içinde çalışmalarını sağlayarak sevk ve idare etmek; bu hususlarla ilgili bilgileri Başkana sunmak.
- c) Başkanın bilgisi dâhilinde yurt içinde ve yurt dışında Kurumu temsil etmek, toplantılara katılmak, iç ve dış temaslarda bulunmak.
- ç) Müdürlüklerin faaliyetlerine ilişkin rapor ve yazışmaların hukuka uygun olarak düzenlenmesini ve gizliliğinin korunmasını sağlamak.
- d) Kurumun faaliyetleri hakkında Başkana bilgi ve gerektiğinde rapor vermek.
- e) Kurum Başkanlığına vekâlet ettiği durumlarda, Yönetim Kurulu toplantılarına katılmak ve oy kullanmak.
- f) Kurum faaliyetleri ile ilgili toplantılara; başkanı veya üyesi olduğu Bilim Kurulu, çalışma grubu, kol ve komisyonlara katılmak.
- g) Kurum dışından gelen yazıları ilgili müdürlüklere havale etmek ve gerekli talimatları vermek.
- ğ) Milletvekilleri tarafından sorulan ve Kuruma intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini ilgili müdürlüklere yönlendirmek, soru önergelerinin takibini yaparak cevaplanmasını sağlamak.
- h) Kurum faaliyetlerinin genel ağ üzerinden duyurulmasını; sayfaya girecek haber, duyuru vb. metinlerin hazırlanmasını, güncellenmesini ve sosyal medya hesaplarının yönetimini sağlamak.
- ı) Yazılı ve görsel medyada yer alan Kurum ile ilgili haberleri iletişim personeli vasıtasıyla toplayıp, değerlendirerek üst yönetime sunmak.
- i) Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

5.3 Bilim Kurulunun Görevleri

- a) Kurumun bilimsel çalışmalarının etkili bir biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almak; Bilim ve Uygulama Kolu, diğer Kol ve Komisyonlar ile Çalışma Gruplarının oluşması konusunda değerlendirmelerde bulunmak.
- b) Kurumun bilgi ve çeviri üretimi ile kültür faaliyetleri konusunda görüş bildirmek.
- c) Kurumun stratejik planı ile yıllık bilimsel ve kültürel çalışma programlarının hazırlanmasına katkıda bulunmak.
- ç) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanı veya Kurum Başkanınca önerilen yeni şeref ve haberleşme üyelerini belirlemek.
- d) Yönetim Kurulunun onayına sunulmak üzere Kurumun vereceği bilim, hizmet ve teşvik ödüllерinin kimlere verileceğini ve miktarlarını belirlemek.
- e) Mevzuatın verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

5.4 İç Denetim Birimi

İç Denetim Biriminin görevleri şunlardır:

- a) Risk analizlerine dayalı iç denetim plan ve programlarını hazırlamak, geliştirmek ve üst yöneticinin onayına sunmak.
- b) Kurumun kaynaklarının ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini; nesnel risk analizlerine dayalı olarak değerlendirmek, rehberlik ve danışmanlık yapmak, denetim ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmek ve üst yönetici tarafından talep edilen ve görev alanına giren program dışı görevleri gerçekleştirmek.
- c) Kurumun kurumsal yönetim, risk yönetimi ve kontrol süreçlerinin etkinlik ve yeterliliğini değerlendirmek.
- ç) İç denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen veya iç denetim birimine intikal eden inceleme veya soruşturma yapılmasına gerek duyulan hususları üst yöneticinin bilgisine sunmak.
- d) İç denetim faaliyetlerinin sonuçlarını izlemek.
- e) İç denetim faaliyetlerinin değerlendirilmesi, kamu iç denetim standartları ve meslek ahlak kurallarına uygun olarak yürütülmesi ve iç denetim faaliyetlerinin geliştirilmesi için kalite güvence ve geliştirme programı oluşturmak, uygulamak ve geliştirmek.
- f) Kalite güvence ve geliştirme programı çerçevesinde yapılan değerlendirme sonuçlarını üst yöneticiye sunmak.
- g) Yıllık iç denetim faaliyet raporunu hazırlamak ve üst yöneticiye sunmak.
- ğ) İç denetim yönergesini, iş ve işlem süreçlerini Kurulun düzenlemelerine uygun olarak hazırlamak ve geliştirmek.
- h) İç denetim faaliyetlerinin sonuçları hakkında üst yöneticiye belirli aralıklarla bilgi sunmak, iç denetim alanındaki gelişmeler ve en iyi uluslararası uygulamalar konusunda üst yöneticiyi bilgilendirmek.
- ı) Denetim raporlarının, raporlama standartları ile belirlenen usul ve esaslara uygunluğunu kontrol etmek ve bir örneğini iç denetim biriminde muhafaza etmek.
- i) İç denetim faaliyeti ve iç denetçilerle ilgili diğer işlemleri yürütmek.

5.5 Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü

Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Kurumun görev alanına giren konularda bilimsel esaslar çerçevesinde Kurum içi araştırma ve çeviri projelerini öncelikli olarak hazırlamak veya hazırlatmak ve gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- b) Kurum dışından gelen araştırma ve çeviri proje başvurularını inceledikten sonra, gerektiğinde diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- c) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projeleriyle ilgili idari işlemleri yürütmek.

- ç) Yönetim Kurulunca onaylanan Kurum içi ve dışı araştırma ve çeviri projelerinin gerçekleştirilmesini takip ederek tamamlanmış olan projelerin ödeme işlemlerinin yapılması için, söz konusu projelerle ilgili belgeleri İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- d) Basılması talebiyle teslim edilen eserleri (kitap, tez, araştırma, sayısal veri vb.) ve makaleleri teslim alarak kayıt altına almak ve bir nüshasını müdürlükte muhafaza etmek.
- e) Eserlerin ilk ve sonraki basımlarının yapılması teklif edilmeden önce yazarlarından / mirasçılarından gerekli izinleri almak.
- f) Basılması teklif edilen eserleri ve makaleleri; belirlenen ilke, esas, plan ve programlara uygunluk bakımından değerlendirmek, Yayın Komisyonuna iletmek, hakemlere incelettirilmesini sağlamak, gerekli belgeleri düzenlemek, basılması/basılmaması kararlaştırılanları Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- g) Basılması veya basılmaması kararı verilen eserlerin ve makalelerin 10.04.1985 tarihli ve 18721 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak inceleyici ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- ğ) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserlerin sözleşme, temlikname, hesap pusulası vb. hazırlamak, yazarı ile gerekli yazışmaları yapmak ve diğer işlemleri yürütmek.
- h) Yönetim Kurulunca basılması uygun bulunan eserler ile makalelerin yayımlanacağı süreli yayınların teknik şartnamesini hazırlayarak basımı için İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- ı) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünce satın alma işlemleri tamamlanarak sözleşmesi imzalanan eserlerin ve makalelerin basım sürecini ve TDK *Yazım Kılavuzu* esas alınarak tashih işlemlerini yürütmek.
- i) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce İLESAM numaralarını almak.
- j) Baskısı tamamlanan eserlerin yayımlanmadan önce sanal ortamda ISBN, ISSN numaralarını almak.
- k) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak telif ücretlerini hesaplayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne bildirmek.
- l) Yurt içi ve yurt dışı burslarının verilmesi ve takibi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek. Her ay, ödeme yapılacak veya bursu kesileceklerin listesini İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- m) Kurumun amaçlarına ve planlarına uygun olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı konferans, seminer, panel, sempozyum, kongre, sergi, gezi vb. bilimsel etkinlikleri planlamak; hazırlık çalışmalarını yapmak, takip etmek, katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- n) Bilimsel etkinliklerin yürütülmesi ile ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle iş birliğinde bulunmak, ilgili kurum ve kuruluşlara duyurmak, basın ve yayın organları temsilcilerine tanıtım için gerekli bilgileri ve dokümanları vermek.

- o) Kurumun görev alanında yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılmak ve sonuçlarını raporlamak.
- ö) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişilikler arasında yapılan bilimsel toplantı düzenleme, kazı ve yüzey araştırmaları (TTK) ile araştırmacılar tarafından yapılan bilimsel etkinliğe katılım destek başvurularını inceledikten sonra diğer müdürlüklerin görüşünü alarak Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Kurum Başkanlığına göndermek.
- p) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili idari işlemleri yürütmek.
- r) Yönetim Kurulunca onaylanan desteklerle ilgili gerçekleşen faaliyetlerin belgelerini ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- s) YAYSİS, PROSİS, EDSİS, BURSİS, BİLSİS gibi Bütünleşik Bilgi Sistemi'nde yer alan müdürlüğü ilgilendiren sistemler üzerindeki işleri yürütmek.
- ş) Ödüllerle ilgili işlemleri yürüterek ödenmek üzere İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek.
- t) Asli, şeref ve haberleşme üyelerinin seçimi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- u) Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Gruplarına üye seçimi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Bilim Kurulu, Bilim ve Uygulama Kolları, diğer Kol, Komisyon ve Çalışma Grupları çalışma programının ve gündeminin oluşturulması, kararların yazılması, ilgililere duyurulması, toplantılar için gerekli yazışmaların yapılması, evrakın arşivlenmesi vb. işleri yürütmek, alınan kararları uygulamak, ilgili müdürlüklerle paylaşmak.
- v) Kitap fuarlarında tanıtımı ve satışı yapılacak yayınları, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile birlikte belirlemek.
- y) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlayarak Kurum yayınlarının tanıtımını yapmak.
- z) Kurum Kütüphanesine kazandırılmasının uygun olacağı değerlendirilen yayın önerilerini Kütüphane Müdürlüğüne bildirmek.
- aa) Kurumun faaliyetlerinde kullanılacak bilişim sistemlerinin geliştirmesi çalışmalarını, Yüksek Kurum Bilimsel Çalışmalar Koordinasyon Dairesi Başkanlığı eş güdümlünde yürütmek.
- bb) Özel ya da kamu kurumlarının talepleri doğrultusunda Kurumun görev alanı ile ilgili olarak verilen konferans ve eğitim hizmetlerini yürütmek.
- cc) Yurt içi ve yurt dışında ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak iş birliği çalışmalarını yürütmek.
- çç) Yurt içinde ve yurt dışında Kurumun faaliyet alanlarında çalışmalar yapan kişi ve kuruluşların faaliyetlerini takip etmek, iletişim bilgilerini güncel olarak tutmak.
- dd) Yapılan faaliyetlerle ilgili basın bültenleri hazırlamak ve basın-yayın kuruluşlarına ulaştırmak.
- ee) Diğer kamu kurum, kuruluş, basın ve yayın organlarının talepleri doğrultusunda görüş ve önerilerde bulunmak.

- ff) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- gg) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.6 Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve Hükümet Programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek; amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak.
- b) İdarenin görev alanına giren konularda performans ve kalite ölçütleri geliştirmek, bu kapsamda verilecek diğer görevleri yerine getirmek.
- c) İdarenin yönetimiyle hizmetlerin geliştirilmesi ve performansla ilgili bilgi ve verileri toplamak, analiz etmek, yorumlamak.
- ç) İdarenin görev alanına giren konularda hizmetleri etkileyecek dış etkenleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve tatmin düzeyini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- d) Yönetim bilgi sistemlerine ilişkin hizmetleri yerine getirmek.
- e) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak ve sonuçlarının birleştirilmesi çalışmalarını yürütmek.
- f) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak; idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- g) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili müdürlüklere gönderilmesini sağlamak.
- ğ) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile mali istatistikleri hazırlamak.
- h) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.
- ı) Muhasebe hizmetlerini yürütmek.
- i) Harcama müdürlükleri tarafından hazırlanan müdürlük faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.
- j) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.
- k) İdarenin yatırım programının hazırlanmasının eş güdümünü sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.
- l) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken mali iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.
- m) Mali konulardaki kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

- n) Ön mali kontrol faaliyetini yürütmek.
- o) İç Kontrol Sistemi'nin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak; üst yönetimin iç denetime yönelik işlevinin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli hazırlıkları yapmak.
- ö) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların, ihtiyaç duyduğu görev alanlarındaki her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- p) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.7 İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) İnsan kaynaklarının, etkin ve verimli biçimde yönetilmesiyle ilgili belirlenmiş hedef, ilke ve yöntemler doğrultusunda çalışmalar yapmak.
- b) Kadrolu personelle ilgili atama, nakil, terfi, izin, görevlendirme, disiplin, maaş, emeklilik vb. özlük işlemlerini yürütmek.
- c) Sözleşmeli personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ç) Yurt içi, yurt dışı görevlendirmelerini ve harcırah işlemlerini yürütmek.
- d) Personelin arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması ile ilgili işlemleri yürütmek.
- e) Aday memur işlemlerini yürütmek.
- f) Vekâlet, ikinci görev ve tedviren görevlendirmelere ilişkin işlemleri yapmak.
- g) Yönetim Kurulunca onaylanan asli, şeref ve haberleşme üyelerinin görevlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- ğ) Kurum dışından görevlendirmelerle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- h) Personele ilişkin bilgileri, ilgili kurumlara bildirmek.
- ı) Eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- i) Kurumun ihtiyacı olan her türlü araç, gereç ve malzemelerin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.
- j) Kurumun ihtiyacı olan bina, depo, arazi vb. taşınmazların kiralama ve satın alma işlemlerini yürütmek.
- k) Hizmet araçlarının sevk ve idaresini sağlamak, ihtiyaç hâlinde şoför ve araç görevlendirmelerini yapmak.
- l) Hizmet binası ve çevresinin temizliğini sağlamak.
- m) Kurumun tertip, düzen, temizlik, güvenlik ve taşıma işlerinin sevk ve idaresini yürütmek.
- n) Fiziki çalışma ortamlarını uygun ve standart hâle getirmek.
- o) Personelin öğle yemeği hizmetlerini yürütmek.
- ö) Üniversite, kütüphane, diğer kamu kurum, kuruluş ve kişilere ücretsiz dağıtılacak yayınları göndermek.

- p) Kurum yayınlarının satış fiyatlarını Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine göre belirlemek, kitap satış bürosu ile e-mağazada satış ve dağıtımını yapmak.
- r) Ücret ve huzur haklarının ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- s) Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce gönderilen listeler çerçevesinde bursların ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ş) Ödül ve desteklerin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- t) Bilimsel etkinliklerle ilgili olarak yapılan uçak, rezervasyon, otel, yolluk vb. organizasyon faaliyetlerinin satın alma ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- u) Kurumun ihtiyaç duyduğu her türlü mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin satın alma işlemlerini yapmak ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- ü) Kurum Başkanının lojman ihtiyacının karşılanması, tahsisi ve ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- v) Baskısı yapılan eserlerin Telif Hakkı, Yayın ve Satış Yönetmeliği hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğünce hesaplanarak bildirilen telif ve inceleyici ücretlerinin ödenmesi ile ilgili işlemleri yürütmek.
- y) Harcama ve ihale yetkililiği işlemlerini yürütmek.
- z) Taşınır ve taşınmazların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kayıt ve kontrol hizmetlerini yürütmek; her yıl taşınır mal yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- aa) Gelen ve giden evrak kayıtlarının tutulmasını, gelen evrakın ilgili bölümlere sevki ile gizli ve kişiye özel evrakın yetkililere dağıtımını ve teslimini sağlamak.
- bb) Kurum genel arşiv hizmetlerini yürütmek.
- cc) Kurum içinden ve dışından yapılan proje başvurularının maliyet ve harcama bilgilerinin ön incelenmesini Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü eş güdümünde yapmak.
- çç) Yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarında stant açılması, kitapların taşınması ve satış işlemlerini yapmak.
- dd) Yayımlanacak eserlerin bandrol işlemlerini yapmak.
- ee) Personelin elektronik imza ile ilgili işlemlerini yapmak.
- ff) Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin son kullanıcı desteği ile buna ilişkin idari işlemleri yürütmek.
- gg) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- ğğ) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.8 Kütüphane Müdürlüğü

Kütüphane Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Kurum Kütüphanesinin hizmet alanlarını, hedeflerini ve ihtiyaçlarını belirleyerek bir kütüphane ve belge arşiv politikası oluşturmak.
- b) Kütüphaneden yararlanan kullanıcıların bilgi ve belge ihtiyaçlarını en doğru, en hızlı ve en güvenilir biçimde karşılamak; gerek fiziki olarak gerekse genel ağ aracılığıyla kütüphaneden yararlanılabilmesi için gerekli şartları sağlamak.
- c) Kurumun hedef kitlesi ve kullanıcı profiline uygun olarak kütüphane dermesinin geliştirilmesi ve güncellenmesine yönelik, yurt içi ve yurt dışında yayımlanmış olan kaynakları tespit ve takip etmek.
- ç) Kurumun çalışma alanına ilişkin yurt içi ve yurt dışında yayımlanan bilgi kaynakları (kitap, süreli yayın, harita vb.), belge ve malzemeyi bağış, değişim veya satın alma yoluyla sağlamak.
- d) Yayın değişim programının; Kurumun çalışma alanlarında, yurt içinde ve yurt dışında faaliyet gösteren üniversite, enstitü, araştırma merkezi vb. kurum ve kuruluşlarla sağlıklı şekilde yürütülmesini ve geliştirilmesini sağlamak.
- e) Araştırmacılardan gelen materyal taleplerini değerlendirmek.
- f) Kütüphane Komisyonunun düzenli olarak toplanmasını, sekretarya işlerini yürütmek ve satın alma yoluyla temin edilmesi öngörülen bilgi kaynaklarını Komisyona sunmak.
- g) Satın alınmasına karar verilen eserlerin sağlanması için gerekli işlemleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü ile iş birliği içinde yürütmek.
- ğ) Kütüphane ve arşiv koleksiyonlarında bulunan materyallerin kayıtlarını 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak tutmak ve her yıl müdürlük kütüphane / müze yönetimi hesabı cetvellerini hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kütüphane ve arşive sağlanan materyalleri uluslararası standartlara uygun şekilde kataloglamak, konu başlıkları ile anahtar kelimeleri tespit etmek; bunlara ilişkin verilerin kütüphane ve arşiv otomasyon sistemlerine sağlıklı bir şekilde girişini yapmak.
- ı) Kütüphane ve arşive sağlanan materyallerin diğer teknik (damgalamak, etiket, güvenlik çipi vb.) işlemlerini yapmak.
- i) Süreli Yayınlar Koleksiyonu'ndaki mevcut dergilerin aboneliklerini düzenli olarak takip etmek, varsa eksik sayılarını en kısa zamanda temin etmek ve cilt bütünlüğü sağlanan dergilerin cilt işlemlerini yürütmek.
- j) Yıpranan eserlerin onarımıyla ilgili gerekli iş ve işlemlerin yapılmasını sağlamak.
- k) Kullanıcıların ya da dış faktörlerin (doğal afet, yangın, su, nem ve zararlı mikroorganizmalar gibi) kütüphane ve arşiv koleksiyonlarına verebileceği zararları önlemek için gerekli önleyici ve etkin koruma tedbirlerini almak.
- l) Üniversitelerin, Kurumun çalışma alanıyla ilgili bölümleri ile Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinden zorunlu veya gönüllü olarak staj yapmak isteyenlerin çalışma, eğitim ve değerlendirme süreçlerini yürütmek.

- m) Kurumun yayımlayacağı kitapların bibliyografik künyesini, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlamak ve Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğüne göndermek.
- n) Kütüphane ve arşiv hizmetlerini kolaylaştıracak teknolojik yeniliklerin kütüphaneye kazandırılması için gerekli çalışmaları yapmak.
- o) Araştırmacılara kütüphane kullanımı, bilgiye erişim, ikincil kaynaklar (bibliyografya, indeks, abstrakt), kütüphanenin abone olduğu veri tabanları ve elektronik dergiler, bilgisayarda katalog tarama, fotokopi makinesi, kiosk vb. ekipmanların kullanımı konularında danışmanlık ve rehberlik hizmeti vermek.
- ö) Kütüphane ve arşiv hizmetlerinde, güncel bilgi teknolojilerini kullanarak bilgi kaynaklarının elektronik ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmasını sağlamak.
- p) Kütüphane ve arşiv otomasyon programlarını yönetmek.
- r) Gerçek ve tüzel kişilerin; resmî yazı, dilekçe, e-posta, faks ve telefonla gelen bilgi ve belge taleplerini kütüphane ve arşiv kaynaklarından karşılamak.
- s) Kütüphane ve arşive bağışlanacak özel koleksiyonları bağış politikası çerçevesinde değerlendirmek.
- ş) Yüksek Kurum ve bünyesinde yer alan Kurum çalışanları ile üyelerine ödünç verilen eserlerin zamanında teslim edilmesini sağlamak.
- t) Özel izin gerektiren kütüphane materyallerinin kullanımlarıyla ilgili talepleri, değerlendirmek üzere Kütüphane Komisyonuna sunmak.
- u) Kurumun kütüphane ve arşivinde bulunan yayımlanmamış çalışmaların araştırmacılar tarafından yayına hazırlama taleplerini Kurum Başkanına sunmak.
- ü) Kütüphane ve arşivin fiziki şartlarının iyileştirilmesi için gereken çalışmaları yapmak.
- v) Kütüphane, arşiv koleksiyonu ve kullanıcı istatistiklerini tutmak, değerlendirmek ve Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- y) Kurumun yayınladığı süreli yayınların, ulusal ve uluslararası veri tabanlarında indekslenmesi için gerekli işlemleri gerçekleştirmek.
- z) Üst yönetimin, Yüksek Kurum veya ilgili diğer makam ve kurumların görev alanlarında ihtiyaç duyduğu her türlü verinin her an kullanılabilecek şekilde tam, doğru ve güncel olarak gerekli istatistiki bilgileri tutmak; yazılı ya da sözlü açıklamalar, bilgi notları ve sunumlar hazırlamak; bu bilgileri gerektiğinde ilgili müdürlüklere göndermek.
- aa) Başkan ve Başkan Yardımcısı tarafından verilen benzer görevleri yapmak.

5.9 Müdürlüklerin Ortak Görevleri

Müdürlüklerin ortak görevleri şunlardır:

- a) Hazırlanacak kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı, yönetmelik vb. idari düzenleme çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- b) Kanun, KHK, tüzük, Bakanlar Kurulu Kararı ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek bunlar hakkında Kurum görüşünün oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- c) Müdürlük faaliyetlerinin yürütülmesinde ilgili kanun, KHK, tüzük, yönetmelik, genelge, kararname ve diğer mevzuatı uygulamak.

- c) Milletvekilleri tarafından sorulan ve müdürlüğe intikal ettirilmiş olan yazılı ve sözlü soru önergelerini cevaplandırmak.
- d) Kurum stratejik planı ve performans programı, idare faaliyet raporu, iç kontrol ve bütçe çalışmalarına katkı ve katılım sağlamak.
- e) Müdürlükte etkili bir iç kontrol sistemi oluşturmak, uygulanmasını sağlamak ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- f) Stratejik plan ve performans programında belirlenen amaç, hedef ve göstergelerden müdürlükle ilgili olanları gerçekleştirmek ve sonuçlarıyla ilgili izleme raporlarını istenilen sürelerde hazırlayarak Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- g) İdare bütçe teklifinin hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri istenen sürelerde Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- ğ) İdare faaliyet raporu, kurumsal mali durum ve beklentiler raporu için gerekli olan bilgileri istenilen sürede Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.
- h) Kurumun genel ağ sayfasında görev alanıyla ilgili hususların yer almasını ve bilgilerin güncel tutulmasını sağlamak.
- ı) Kurumun lehinde veya aleyhinde açılmış bulunan her türlü dava ile Sayıştay sorgularına ilişkin savunmalara esas olacak görüşlerini bildirmek, konu ile ilgili tüm bilgi ve belgeleri ilgili müdürlüğe göndermek.
- i) Müdürlük çalışanlarının, mesleki yeterliliklerini geliştirmek; bilgi, beceri ve donanımlarını artırarak daha etkili ve verimli olmalarını, yeni gelişmeleri öğrenmelerini, teknoloji kullanma kapasitelerini artırmaları amacıyla eğitim programlarına ve etkinliklere katılmalarını, mesleki yayınları ve yeni bilgi kaynaklarını takip etmelerini sağlamak.
- j) Yüksek Kurum ve müdürlüklerce yapılan toplantılara katılım sağlamak.
- k) Kurum projelerine katkı ve katılım sağlamak.
- l) Müdürlük hizmet envanterini ve hizmet standartlarını oluşturarak güncel tutulmasını sağlamak.
- m) 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde yapılan müracaatlar ile CİMER aracılığıyla gelen taleplerden görev alanına girenleri, Başkan Yardımcısı ve CİMER takip görevlisinin eş güdümünde cevaplandırmak.
- n) Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilindeki uygulamaların müdürlükle ilgili veri girişlerinin doğru ve tam olarak yapılmasını, sürekli güncel tutulmasını ve güvenilirliğini sağlamak.
- o) Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu satın alınacak mal, hizmet ve yapım işlerinin teknik şartnamesini hazırlayarak İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğüne göndermek; işin İhale Komisyonu, Kontrol Teşkilatı, Muayene ve Kabul Komisyonlarında görev almak.
- ö) Yönetim Kurulunun gündemine sunulması gerekli mali karar ve işlem ihtiva eden (mal, hizmet, yapım alımları, projeler vs.) konular için "Yönetim Kurulu Gündemine Alınması İstenen Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Form"u hazırlayarak Harcama Yetkilisinin imzasını takiben incelenmesi için Strateji Geliştirme Müdürlüğüne göndermek.

Müdürlükler görevlerini, Kurumlardaki diğer müdürlükler ve Yüksek Kurum hizmet birimleri ile iş birliği içinde yürüterek gerekli uyumu sağlarlar.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 55'inci maddesinde iç kontrolün tanımı: İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmış ve bir harcama birimi mevcuttur. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun mali hizmetler başlıklı 60'ıncı maddesinin birinci fıkrası ile 5436 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen görevlerin yerine getirildiği strateji geliştirme birimi 01.01.2010 tarihinde oluşturulmuştur.

Mali hizmetler biriminin görevleri arasında olan ön mali kontrol işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu kapsamda, Mülga Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040 üçüncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu Yönetmelik uyarınca üst yöneticinin tasdiki ile çıkartılan ve 13.02.2023 tarihinde yürürlüğe giren Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi ve genel mevzuat çerçevesinde ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları ön mali kontrolden geçmektedir.

6.1 Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Süreci

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddeleri, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, Kamu İç Kontrol Rehberi ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi kapsamında Türk Dil Kurumu Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmaktadır.

Türk Dil Kurumu Başkanlığının Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (01.01.2023-31.12.2024) hazırlanarak üst yöneticinin onayını müteakip 19.01.2023 tarihli ve 12786 sayılı yazı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilmiş ve genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Eylem planlarının iki yılda bir güncellenmesi gerekliliği göz önünde bulundurularak 2025-2026 yıllarını kapsayacak olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 2024 yılında Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu tarafından güncellenecektir.

6.1.1 Eylemlerin Plan İçindeki Dağılımı

Kamu İç Kontrol Standartları; milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak bütün kamu idarelerinde uygulanabilir düzeyde olmasını sağlamak üzere genel nitelikte düzenlenmiştir.

İç kontrol, kurumun, yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen, belirlenmiş hedeflere ulaşmasında ve misyonunu gerçekleştirmesinde makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış ve kurumun genelini etkileyen bütünleşmiş bir süreçtir.

Kurum; iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate alınması gereken temel yönetim kurallarını göstermekte olan ve bütün kamu idarelerinde tutarlı, kapsamlı ve standart bir kontrol sisteminin kurulmasını ve uygulanmasını amaçlamaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartları; 5 bileşeni içeren, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşmaktadır. Bileşenlere göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

BİLEŞEN	STANDART	ŞART
Kontrol Ortamı	4	26
Risk Değerlendirmesi	2	9
Kontrol Faaliyetleri	6	17
Bilgi ve İletişim	4	20
İzleme	2	7
TOPLAM	18	79

TABLO 10: İç Kontrol Standartları Bileşenlerine Göre Dağılımı Tablosu.

Kurum çalışanlarında bu kavramlara yönelik farkındalık düzeyini görmek, bugüne kadar alınan mesafe sonrası sisteme yönelik güçlü ve zayıf yönlerin neler olduğunu bilmek, standartlara ait eylemlerin yerine getirilme derecesi ve kontrol mekanizmalarının oluşturulma düzeyini değerlendirmek, iç kontrol sisteminin kurulmasına ne derece katkı yaptığını ortaya çıkarmak ve elde edilen veriler ışığında iç kontrol sistemine yönelik tekliflerin sunulması sağlanacaktır.

Uyum Eylem Planı ile ilgili yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda, Kurumumuz 2023-2024 yılı İç Kontrol Uyum Eylem Planı'na göre 5 bileşenin altında oluşan 23 adet genel şart için eylem öngörülmüştür. Sorumlu birimler; öngörülen 23 eylemin 21 adedini gerçekleştirmiştir, 2 adedini gerçekleştirememiştir. 2024 yılı içerisinde 2 adet eylemin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İç kontrol mevzuatı gereği Uyum Eylem Planı'nda öngörülen eylemlerin 2023 yılı gerçekleşme sonuçları; Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından, yılda iki defa izlenerek değerlendirilmiş ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun uygun görüşüyle üst yönetici onayına sunulmuştur.

Mevzuat gereği, 2023 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu hazırlanmış olup Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğüne gönderilmiş, genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı değerlendirme çalışmaları ile ilgili Sayıştay Başkanlığı tarafından 2022 yılı dış denetimi yapılmış ve kamu zararı oluşturan bir bulguya rastlanmamıştır.

Türk Dil Kurumunun 2023-2024 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda bileşen, standart ve şartlara göre dağılım ve öngörülen eylem sayıları ile 2023 yılı içinde gerçekleşen eylem sayıları aşağıda gösterilmiştir.

UNSUR	STANDART KODU VE ADI	GENEL ŞART	BELİRLENEN EYLEM	GERÇEKLEŞEN EYLEM
1. KONTROL ORTAMI (KOS)	1. Etik değerler ve dürüstlük	6	2	2
	2. Misyon, teşkilat yapısı ve görevler	7	5	5
	3. Personelin yeterliliği ve performansı	8	3	3
	4. Yetki devri	5	1	0
Toplam		26	11	10
2. RİSK DEĞERLENDİRMESİ (RDS)	5. Planlama ve programlama	6	1	1
	6. Risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi	3	3	3
Toplam		9	4	4
3. KONTROL FAALİYETLERİ (KFS)	7. Kontrol stratejileri ve yöntemleri	4	2	2
	8. Prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi	3	1	1
	9. Görevler ayrılığı	2	0	0
	10. Hiyerarşik kontroller	2	0	0
	11. Faaliyetlerin sürekliliği	3	0	0
	12. Bilgi sistemlerinin kontrolleri	3	0	0
Toplam		17	3	3
4. BİLGİ VE İLETİŞİM (BİS)	13. Bilgi ve iletişim	7	0	0
	14. Raporlama	4	0	0
	15. Kayıt ve dosyalama sistemi	6	1	0
	16. Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi	3	0	0
Toplam		20	1	0
5. İZLEME (İS)	17. İç kontrolün değerlendirilmesi	5	4	4
	18. İç denetim	2	0	0
Toplam		7	4	4
GENEL TOPLAM		79	23	21

TABLO 11: 2023-2024 Dönemi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı'nda Bileşen, Standart ve Şartlara Göre Belirlenen ve Gerçekleşen Eylemlerin Dağılımı Tablosu.

2023 YILI (DÖNEMİ) KAMU İÇ KONTROL UYUM EYLEM PLANI

KURUMUN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

BİRİM	GERÇEKLEŞME DEĞERİ				
	KOS	RDS	KFS	BİS	İS
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	%76,92	%100,00	%91,18	%91,25	%92,86
Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü	%84,62	%100,00	%91,18	%95,00	%78,57
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü	%85,58	%94,44	%100,00	%97,50	%85,71
Kütüphane Müdürlüğü	%92,31	%100,00	%91,18	%95,00	%85,71
ORTALAMA	%84,86	%98,61	%93,39	%94,69	%85,71
KURUM ORTALAMASI	%91,45				

NOT: İç Kontrol Soru Formu I. ve II. 6 aylık puanlamaların ortalamaları alınarak yüzde değeri hesaplanmıştır.

TABLO 12: 2023 Yılı Kamu İç Kontrol Uyum Eylem Planı Kurumun Genel Değerlendirmesi Tablosu.

D) DİĞER HUSUSLAR

Milletlerarası standartlar ve iyi uygulama örnekleri çerçevesinde, iç kontrolün kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri esas alınarak Kamu İç Kontrol Rehberi'nde istenilen süreç ve uygulamalar kapsamında Kurumumuza ait 2023-2024 dönemini kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olup Kurum personeli ile uygulanma çalışmaları yürütülmektedir.

Bu alandaki temel politikalarımız: Kurumun iş ve işleyişini, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütmek; faaliyet ve düzenlemelerinde öncelikle riskli alanlara dikkat etmek; mali ve mali olmayan bütün işlemleri yürütmek; düzenleme ve uygulamalarda mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verilebilirlik, ekonomiklik, etkinlik, etkililik gibi iyi mali yönetim ilkelerini esas almak; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olmak; mali yetki ve sorumlulukları bilgili ve yeterli yönetici ile personele vermek; mevzuata aykırı faaliyetleri önlemektir.

II. AMAÇLAR VE HEDEFLER

A) TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

ON BİRİNCİ KALKINMA PLANI (2019-2023)

2.3.9. Kültür ve Sanat

a) Amaç

629. Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılması temel amaçtır.

b) Politika ve Tedbirler

635. Türkçenin doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere, her türlü medya, yasal düzenleme gibi araçlar etkin bir şekilde kullanılacaktır.

635.1 Türkçenin zenginliğinin kayıt altına alınması için "Etimolojik Sözlük" tamamlanacaktır.

635.2 Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir.

635.3 Her türlü basın, yayın ve medya ortamında Türkçenin güzel kullanılması özendirilecek, mesajını dille ileten tüm sanat eserlerinde kelime zenginliği teşvik edilecektir.

635.4 Türk kültür ve medeniyetine dair referans niteliğindeki metinler belirli bir program dâhilinde akademik niteliği haiz üniversiteler, yayınevleri ve ilgili kamu kurumlarınca yayınlanacaktır.

644. Kitap ve süreli yayın yayıncılığı alanlarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler desteklenecektir.

644.1 Elektronik yayınlar da dâhil olmak üzere yayıncılık faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

644.2 Nitelikli kültürel yayınlara daha fazla sayıda okurun ulaşımını temin etmek üzere e-kitap formatında daha fazla sayıda eserin kamu yayını olması sağlanacaktır.

644.3 Yurt dışına telif satışını artırmak ve Türk edebiyatının dünya çapındaki tanınırlığının artırılması için gerekli olan tanıtım çalışmaları gerçekleştirilecek ve mevcut destek programlarının içeriği geliştirilecektir.

644.4 Edebî üretimi teşvik etmek ve yayımlanma imkânı bulamamış nitelikli edebî üretimlerin okura ulaştırılmasını sağlamak üzere uygulanan ilk eser desteği geliştirilecektir.

644.5 Türk edebiyatı ve yayıncılığının yurt dışında tanıtımına yönelik faaliyetlerin ve bu faaliyetlerde kullanılan bilgilendirici içeriklerin çevrim içi ortamlarda da yer alması sağlanacaktır.

2023 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI YILLIK PROGRAMI

Türkçenin doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere, her türlü medya, yasal düzenleme gibi araçlar etkin bir şekilde kullanılacaktır. (Kalkınma Planı p.635)

Tedbir 635.1. Türkçenin zenginliğinin kayıt altına alınması için "Etimolojik Sözlük" tamamlanacaktır.

Yürütülecek Faaliyetler ve Projeler:

1. Türk Dil Kurumu, "Etimolojik Sözlük" çalışmasını belirlenen program dâhilinde devam ettirecektir.
2. "Türkiye Türkçesi Ağız Atlası Projesi" tamamlanacaktır.

B) İDARENİN STRATEJİK PLAN'INDA YER ALAN AMAÇLAR VE HEDEFLER

Türk Dil Kurumu, stratejik amaçları ve hedefleri doğrultusunda gerçekleştirdiği ve gerçekleştireceği çalışmaları şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri ile yerine getirerek kamuoyuna sunmaktadır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı; 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Plan ile misyonuna, vizyonuna, çalışmalarında temel aldığı değerlere, amaçlarına, hedeflerine ve uygulayacağı stratejilerine ilişkin bilgilenmelerin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Türk Dil Kurumunun Stratejik Amaçları ve Hedefleri:

STRATEJİK AMAÇLAR	HEDEFLER
Stratejik Amaç 1: Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.	Hedef (H 1.1): Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkıbasımı yapılarak yayımlanacaktır.
	Hedef (H 1.2): Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmî toplantı düzenlenecek ve desteklenecektir.
	Hedef (H 1.3): Türk dili alanında kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.
	Hedef (H 1.4): Her yıl Türk dili alanında öğretim programlarına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.
	Hedef (H 1.5): Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.
Stratejik Amaç 2: Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.	Hedef (H 2.1): Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.
	Hedef (H 2.2): Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.
	Hedef (H 2.3): Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik olarak fuarlarda açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.
	Hedef (H 2.4): Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek; ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.
Stratejik Amaç 3: Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.	Hedef (H 3.1): Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.
	Hedef (H 3.2): Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki kuşaklara aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.
	Hedef (H 3.3): Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler, günümüz alfabesine kazandırılacaktır.
	Hedef (H 3.4): Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.
Stratejik Amaç 4: Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.	Hedef (H 4.1): Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.
	Hedef (H 4.2): Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.
	Hedef (H 4.3): Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.
	Hedef (H 4.4): Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.
	Hedef (H 4.5): Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.

TABLO 13: Stratejik Amaç ve Hedefler Tablosu.

C) DİĞER HUSUSLAR

Stratejik Planlar; kurumların misyon, amaç ve stratejik alanlarını özetleyen aynı zamanda planlama ve hesap döngüsünün kilit belgeleridir. Kapsamlı, kapsayıcı ve şeffaf bir stratejik planlama süreci sonunda hazırlanan 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı Kurumumuzun güçlü ve zayıf yönlerini, iyileştirilmesi gereken alanlarını görmemize olanak sağlamıştır.

Türk Dil Kurumunun temel stratejisi, Türkçenin yazılı ve sözlü kaynakları üzerine bilime dayalı araştırmalar yapmak; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru kullanılmasını sağlamak misyonu ile faaliyet göstermektedir.

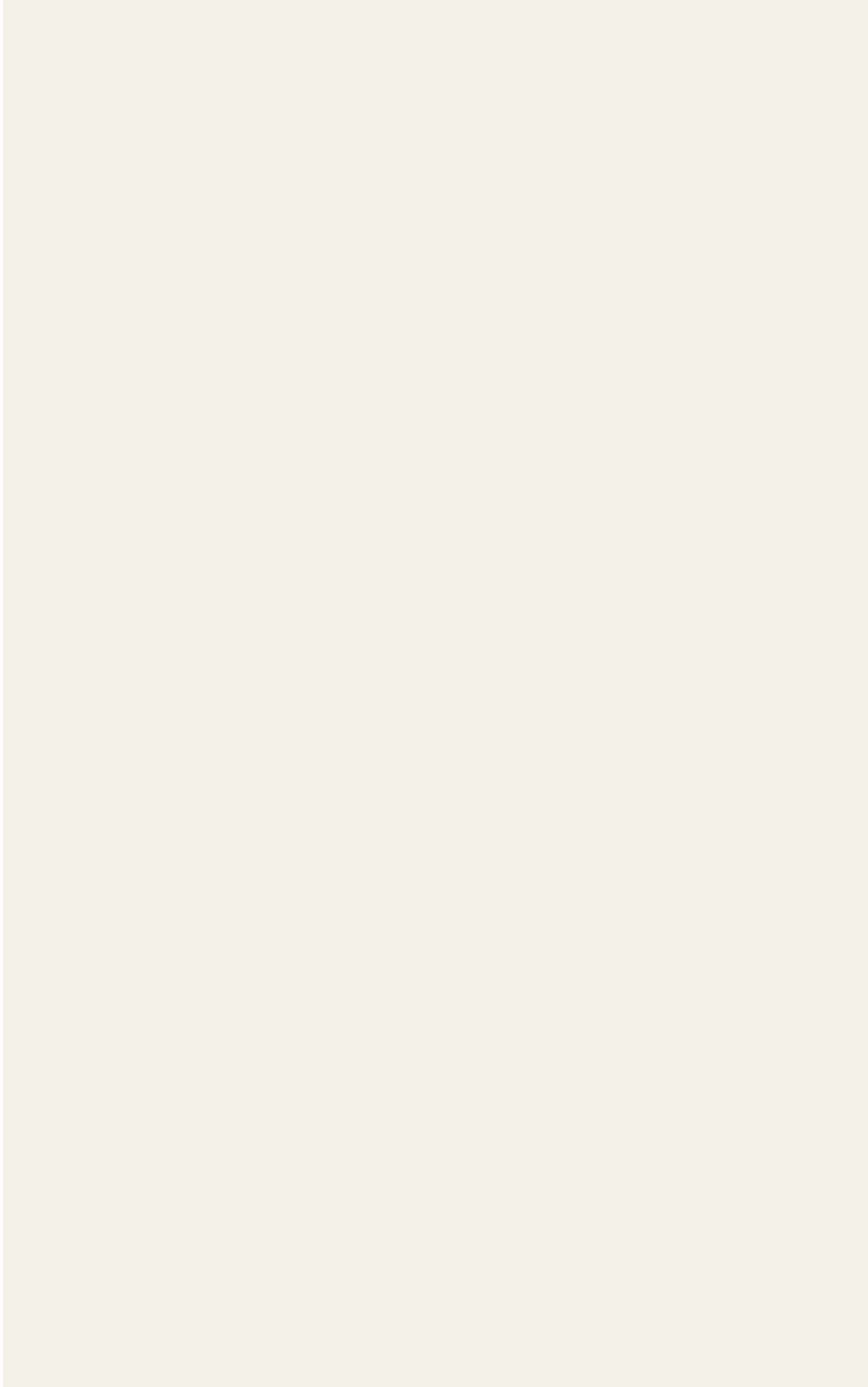
Türk Dil Kurumu Başkanlığı; bu misyonunu yerine getirmek için 2019-2023 Dönemi Stratejik Planını hazırlama çalışmalarına ilişkin kalkınma plan ve programlarında yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve saydamlığı sağlamak üzere katılımcı yöntemlerle Stratejik Planı'nı hazırlamıştır.

2019-2023 Dönemi Stratejik Planı'nın yapısı, Kurumun geleceği için dört amaç altında bulunan önemli hedeflere ulaşmak için çok boyutlu yaklaşımları kapsamaktadır. Kurumsal yapı alanlarında belirlenen her bir hedefe ulaşmak için ayrıntılı göstergeler belirlenmiştir.

Hazırlanan planın gerçekleşme durumlarının tespiti ve gerekli önlemlerin zamanında ve etkin biçimde alınabilmesi için 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı izleme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır.

Değerlendirme raporunun temelini oluşturan izleme, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Türk Dil Kurumu; 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı'nda belirtilen amaç, hedef, faaliyet ve performans göstergeleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmüştür.



III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A) MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Türk Dil Kurumu, 5917 sayılı Kanun'un 47. maddesinin 15. fıkrası gereğince özel bütçeli idare olarak tanımlanmıştır. Türk Dil Kurumu Başkanlığı giderleri için 2023 yılında 66.692.000 TL (altmış altı milyon altı yüz doksan iki bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup yıl içerisinde 965.047.397,05 TL (dokuz yüz altmış beş milyon kırk yedi bin üç yüz doksan yedi lira beş kuruş) ödenek ekleme yapılmış, 29.000,00 TL ödenek düşülmüş toplam 1.031.710.397,05 TL (bir milyar otuz bir milyon yedi yüz on bin üç yüz doksan yedi lira beş kuruş) ödeneğin %60,61 oranında olan 625.303.902,36 TL (altı yüz yirmi beş milyon üç yüz üç bin dokuz yüz iki lira otuz altı kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

2023 yılı geliri olarak 251.530.000,00 TL (iki yüz elli bir milyon beş yüz otuz bin lira) öngörülmüş, yılsonunda %486,38'si olan 1.223.392.421,22 TL (bir milyar iki yüz yirmi üç milyon üç yüz doksan iki bin dört yüz yirmi bir lira yirmi iki kuruş) gelir gerçekleşmiştir.

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2023 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri					
EKO. KOD.	AÇIKLAMA			2023 YILI	
				PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03			Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	251.255.000,00	1.222.552.590,47
	1		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.962.000,00	4.788.313,49
		1	Mal Satış Gelirleri	4.962.000,00	4.786.130,74
		01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	0,00	0,00
		02	Kitap, Yayın vb. Satış Gelirleri	4.962.000,00	4.752.094,44
		99	Diğer Mal Satış Gelirleri	0,00	34.036,30
	2		Hizmet Gelirleri	0,00	2.182,75
		99	Diğer Hizmet Gelirleri	0,00	2.182,75
	3		Kit ve Kamu Bankaları Gelirleri	246.293.000,00	1.217.764.276,98
		1	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	246.293.000,00	1.217.764.276,98
		02	İştirak Gelirleri	246.293.000,00	1.217.764.276,98
	9		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
		9	Diğer Gelirler	0,00	0,00
		99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00
04			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.000,00	0,00
	4		Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	5.000,00	0,00
		1	Cari	5.000,00	0,00
		01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	5.000,00	0,00
		02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
	2		Sermaye	0,00	0,00
		01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
05			Diğer Gelirler	270.000,00	839.830,75
	1		Faiz Gelirleri	0,00	303.805,11
		9	Diğer Faizler	0,00	303.805,11
		01	Kişilerden Alacak Faizleri	0,00	94,35
		03	Mevduat Faizleri	0,00	303.710,76
	3		Para Cezaları	47.000,00	60.810,00
		2	İdari Para Cezaları	47.000,00	60.810,00
		99	Diğer İdari Para Cezaları	47.000,00	60.810,00
	9		Diğer Çeşitli Gelirler	223.000,00	475.215,64
		1	Diğer Çeşitli Gelirler	223.000,00	475.215,64
		06	Kişilerden Alacaklar	85.000,00	368.699,89
		99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Gelirler	138.000,00	106.515,75
06			Sermaye Gelirleri	0,00	0,00
	2		Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
		1	Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
		01	Taşınır satış gelirleri	0,00	0,00
08			Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00
09			Ret ve İadeler (-)	0,00	0,00
GENEL TOPLAM				251.530.000,00	1.223.392.421,22

TABLO 14: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4 Düzey (TL).

2023 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Gelirleri			
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2023 YILI	
		PLANLANAN GELİR	GERÇEKLEŞEN GELİR
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	251.255.000,00	1.222.552.590,47
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	5.000,00	0,00
05	Diğer gelirler	270.000,00	839.830,75
06	Sermaye gelirleri	0	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0	0,00
GENEL TOPLAM		251.530.000,00	1.223.392.421,22

TABLO 15: 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu (TL).

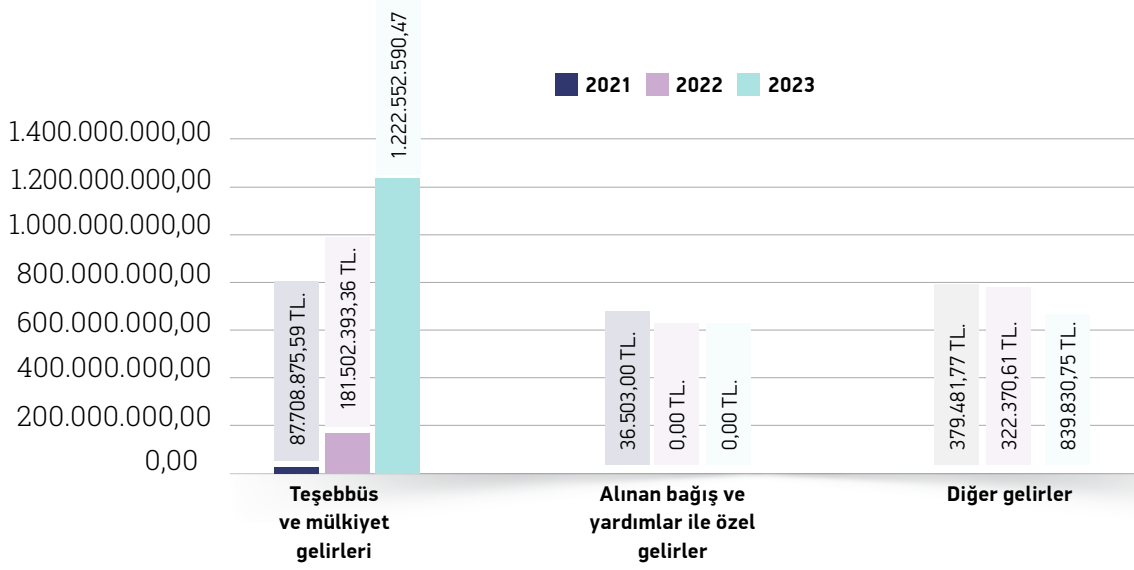
2023 yılında planlanan gelir 251.530.000,00 TL iken yılsonunda 1.223.392.421,22 TL gelir elde edilmiştir. Planlanan ile gerçekleşen gelir arasındaki sapmanın nedeni, Kurumumuzun Türkiye İş Bankasında bulunan Atatürk vasiyet gelirleri ile ilgili şirket kârının beklenenden daha fazla olmasıdır. Bu sebeple kâr payı dağıtımında artış meydana gelmiştir. Bu da Kurumumuzun 2023 yılı Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri tertibinde artışa sebep olmuştur.

Türk Dil Kurumunun 2021, 2022 ve 2023 yılları bütçe gelirlerinin bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2021	2022	2023
03	Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri	87.708.875,59	181.502.393,36	1.222.552.590,47
04	Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler	36.503,00	0,00	0,00
05	Diğer gelirler	379.481,77	322.370,61	839.830,75
06	Sermaye gelirleri	0,00	0,00	0,00
08	Alacaklardan tahsilat	0,00	0,00	0,00
09	Ret ve iadeler (-)	0,00	0,00	0,00
GENEL TOPLAM		88.124.860,36	181.824.763,97	1.223.392.421,22

TABLO 16: 2021-2023 Bütçe Gelirlerinin Karşılaştırması Tablosu.

Bütçe Gelirleri Karşılaştırma Grafiği (2021 - 2023)



GRAFİK 9: 2021-2023 Yılları Tertiplere Göre Bütçe Gelir Grafiği.

Türk Dil Kurumunun 2023 mali yılının bütçe ödeneği, yılsonu ödeneği ve yılsonu harcaması bir ve iki düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre bütçe giderleri ve iptal edilen ödeneği aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

2023 YILI EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE GİDERLERİ (TL)						
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2023				
		BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	HARCAMA
01	Personel giderleri	26.402.000,00	13.371.958,27	0,00	39.773.958,27	38.035.887,59
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	3.986.000,00	2.076.180,78	0,00	6.062.180,78	5.824.459,99
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	15.300.000,00	33.266.920,00	0,00	48.566.920,00	43.318.722,47
05	Cari transferler	10.204.000,00	38.230.000,00	0,00	48.434.000,00	48.173.700,52
06	Sermaye giderleri	10.800.000,00	878.102.338,00	29.000,00	888.873.338,00	489.951.131,79
Toplam		66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36

TABLO 17: 2023 Yılı Bütçe Gider Sonuçları Tablosu (TL).

AÇIKLAMA	2023 YILI				
	KBÖ	EKLENEN	DÜŞÜLEN	TOPLAM ÖDENEK	TOPLAM HARCAMA
Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri	66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
12- Milli Kültür Programı	66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
201-Türk Dili Alt Programı	66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
47.36-Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri	66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
F.02-Özel Bütçeli İdareler	66.692.000,00	965.047.397,05	29.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
E.01.01 Memurlar	16.936.000,00	6.323.558,27	0,00	23.259.558,27	23.259.558,27
E.01.02-Sözleşmeli Personel	1.696.000,00	0,00	0,00	1.696.000,00	527.867,42
E.01.03-İşçiler	7.763.000,00	7.048.400,00	0,00	14.811.400,00	14.241.620,50
E.01.04-Geçici Süreli Çalışanlar	7.000,00	0,00	0,00	7.000,00	6.841,40
01 Personel Giderleri Toplamı	26.402.000,00	13.371.958,27	0,00	39.773.958,27	38.035.887,59
E.02.01-Memurlar	2.313.000,00	505.180,78	0,00	2.818.180,78	2.818.180,78
E.02.01-Sözleşmeli Personel	256.000,00	0,00	0,00	256.000,00	83.891,74
E.02.03-İşçiler	1.417.000,00	1.571.000,00	0,00	2.988.000,00	2.922.387,47
02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Toplamı	3.986.000,00	2.076.180,78	0,00	6.062.180,78	5.824.459,99
E.03.02-Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	6.256.000,00	17.000.000,00	0,00	23.256.000,00	18.863.722,03
E.03.03-Yolluklar	799.000,00	326.800,00	0,00	1.125.800,00	958.735,14
E.03.04-Görev Giderleri	231.000,00	250.000,00	0,00	481.000,00	264.840,12
E.03.05-Hizmet Alımları	3.367.000,00	4.530.000,00	0,00	7.897.000,00	7.504.566,56
E.03.06-Temsil ve Tanıtma Giderleri	1.100.000,00	10.792.420,00	0,00	11.892.420,00	11.830.990,21
E.03.07-Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	3.408.000,00	340.800,00	0,00	3.748.800,00	3.735.670,75
E.03.08-Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	139.000,00	26.900,00	0,00	165.900,00	160.197,66
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri Toplamı	15.300.000,00	33.266.920,00	0,00	48.566.920,00	43.318.722,47
E.05.01-Görevlendirme Giderleri	1.327.000,00	0,00	0,00	1.327.000,00	1.082.010,17
E.05.03-Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	121.000,00	205.000,00	0,00	326.000,00	311.649,85
E.05.04-Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	8.756.000,00	38.025.000,00	0,00	46.781.000,00	46.780.040,50
05 Cari Transferler Toplamı	10.204.000,00	38.230.000,00	0,00	48.434.000,00	48.173.700,52
E.06.01-Mamul Mal Alımları	6.430.000,00	0,00	0,00	6.430.000,00	2.483.174,93
E.06.03-Gayrimaddi Hak Alımları	3.080.000,00	324.000,00	0,00	3.404.000,00	1.022.571,35
E.06.05-Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	60.000,00	877.778.338,00	0,00	877.838.338,00	485.599.385,51
E.06.07-Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	1.230.000,00	0,00	29.000,00	1.201.000,00	846.000,00
06 Sermaye Giderleri Toplamı	10.800.000,00	878.102.338,00	29.000,00	888.873.338,00	489.951.131,79

TABLO 18: Program Bütçe Sınıflandırmasına Göre Bütçe Giderleri Tablosu (TL).

2023 Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları				
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2023		
		TOPLAM ÖDENEK TL	GERÇEKLEŞME TL	GERÇEKLEŞME ORANI (%)
01	Personel giderleri	39.773.958,27	38.035.887,59	95,63
02	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	6.062.180,78	5.824.459,99	96,08
03	Mal ve hizmet alımı giderleri	48.566.920,00	43.318.722,47	89,19
05	Cari transferler	48.434.000,00	48.173.700,52	99,46
06	Sermaye giderleri	888.873.338,00	489.951.131,79	55,12
TOPLAM		1.031.710.397,05	625.303.902,36	60,61

TABLO 19: 2023 Mali Yılı Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödeneklerinin Gerçekleşme Oranları Tablosu.

KODU	AÇIKLAMA	TOPLAM ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ	İPTAL (TENKİS) EDİLEN ÖDENEK
12	Millî Kültür Programı	1.031.710.397,05 TL	625.303.902,36 TL	406.406.494,69 TL

TABLO 20: İptal (Tenkis) Edilen Ödenekler Tablosu.

Personel Giderleri için 39.773.958,27 TL (otuz dokuz milyon yedi yüz yetmiş üç bin dokuz yüz elli sekiz lira yirmi yedi kuruş) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %95,63 oranında, 38.035.887,59 TL (otuz sekiz milyon otuz beş bin sekiz yüz seksen yedi lira elli dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri için 6.062.180,78 TL (altı milyon altmış iki bin yüz seksen lira yetmiş sekiz kuruş) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %96,08 oranında, 5.824.459,99 TL (beş milyon sekiz yüz yirmi dört bin dört yüz elli dokuz lira doksan dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alımı Giderleri için 48.566.920,00 TL (kırk sekiz milyon beş yüz altmış altı bin dokuz yüz yirmi lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %89,19 oranında, 43.318.722,47 TL (kırk üç milyon üç yüz on sekiz bin yedi yüz yirmi iki lira kırk yedi kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Cari Transferler için 48.434.000,00 TL (kırk sekiz milyon dört yüz otuz dört bin lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %99,46 oranında, 48.173.700,52 TL (kırk sekiz milyon yüz yetmiş üç bin yedi yüz lira elli iki kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

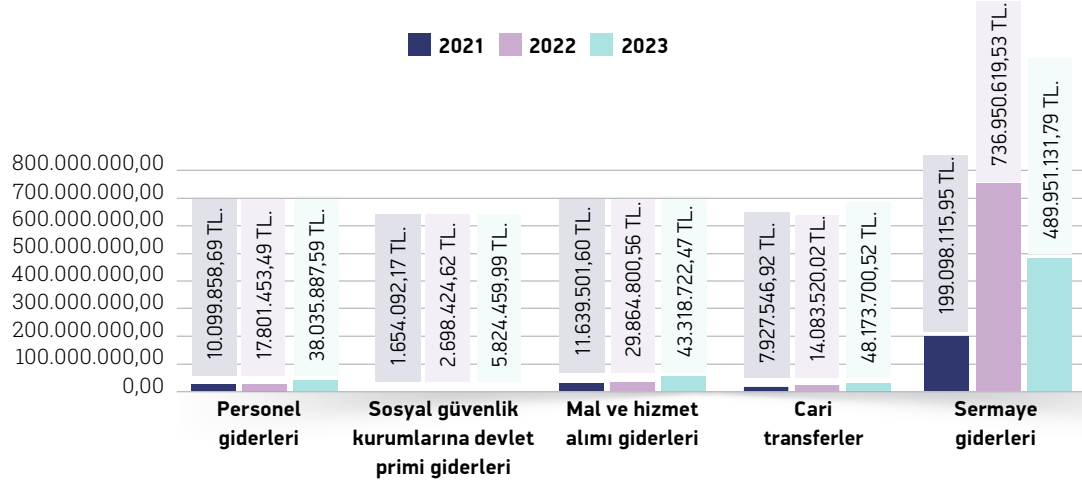
Sermaye Giderleri için 888.873.338,00 TL (sekiz yüz seksen sekiz milyon sekiz yüz yetmiş üç bin üç yüz otuz sekiz lira) ödenek tahsis edilmiş olup bu ödenekten %55,12 oranında, 489.951.131,79 TL (dört yüz seksen dokuz milyon dokuz yüz elli bir bin yüz otuz bir lira yetmiş dokuz kuruş) harcama gerçekleşmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2021, 2022 ve 2023 yılları bütçe giderleri, bir düzeyli ekonomik sınıflandırmaya göre karşılaştırılması yapılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

EKO KOD	AÇIKLAMA	2021	2022	2023
01	Personel Giderleri	10.099.858,69	17.801.453,49	38.035.887,59
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.654.092,17	2.698.424,62	5.824.459,99
03	Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	11.639.501,60	29.864.800,56	43.318.722,47
05	Cari Transferler	7.927.546,92	14.083.520,02	48.173.700,52
06	Sermaye Giderleri	199.098.115,95	736.950.619,53	489.951.131,79
	GENEL TOPLAM	230.419.115,33	801.398.818,22	625.303.902,36

TABLO 21: 2021-2023 Bütçe Giderlerinin Karşılaştırması Tablosu (TL).

Bütçe Giderleri Karşılaştırma Grafiği (2021 - 2023)



GRAFİK 10: 2021-2023 Yılları Bütçe Giderlerinin Tertiplere Göre Harcama Grafiği.

Cumhurbaşkanının 6703 numaralı kararı gereğince "2023 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın eki cetvelde yer alan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yapımı projelerinin tamamlanması için geçmiş yıllara göre 2023 yılında (06.05 Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri) daha fazla hak ediş ödemesi yapılarak gider oluşmuş ve yukarı yönde sapma meydana gelmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 38'inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı tarafından Kurumumuzun 2022 yılı dış denetimi yapılmıştır. Sayıştay Başkanlığı 2022 yılı Denetim Raporu'nda; Başkanlığımız tarafından sunulan, geçerlilik finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

2022 Yılı Denetim Raporu'nda aşağıdaki denetim bulguları tespit edilmiştir:

Bulgu 1: Yapım İşlerine Ait Nihai Projelerin Haklar Hesabında İzlenmemesi

Yapım işlerinin geçici kabulü sonrasında yükleniciler tarafından sunulan nihai projelerin, İdare tarafından 260-Haklar hesabında izlenmediği görülmüştür.

Bulgu kapsamındaki projenin kesin kabul işlemlerinin tamamlanmasıyla 260-Haklar hesabında izlenmesi sağlanacaktır.

Bulgu 2: Gider Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Kurumun bilanço ve mizanında 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabının yer almadığı görülmüştür.

2023 yılından itibaren taahhüt hesapları (920-921) kullanılmaya başlanmıştır.

Bulgu 3: Dayanıklı Taşınırın Envanter Kayıtlarına Alınmaması

Bedeli Kurum tarafından karşılanarak edinilen dayanıklı taşınırın, Kurumun muhasebe ve taşınır kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu bulgu kapsamındaki taşınırın; uygulama işinin kesin kabulünün yapılmasının ardından kurumun taşınır envanterine alınması çalışmalarına başlanılacaktır.

Bulgu 4: Maddi Duran Varlıklar İçin Mevzuatta Öngörülenden Yüksek Tutarda Amortisman Ayrılması

Kurumun, maddi duran varlıkları arasında yer alan Binalar, Tesis, Makine ve Cihazlar, Taşıtlar ile Demirbaşlar Hesapları için fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Maddi duran varlıkları arasında yer alan Binalar, Tesis, Makine ve Cihazlar, Taşıtlar ile Demirbaşlar Hesapları için mevzuatın öngördüğü şekilde amortisman işlemleri tamamlanmıştır.

Bulgu 5: İdarenin Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Değer Tespitlerinin Yapılmaması ve Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kurumun yatırım bütçesi kapsamında ödemesine katıldığı ve kullanımına tahsis edilen taşınmazların değer tespitlerinin yapılmadığı ve muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Söz konusu bulgu kapsamında Kurumun yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kayıt ve kontrol işlemlerinin mevzuat hükümleri doğrultusunda tamamlanması ve taşınmazların belirlenen değerleri ile ilgili hesap kodları aracılığıyla muhasebe kaydının yapılması süreci devam etmektedir.

4. Diğer Hususlar

2003 yılında kabul edilen ve 2006 yılında bütünüyle yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımı, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçeleme anlayışı benimsenmiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı, mevcut bütçe sistemini güçlendirmek amacıyla program bütçe anlayışının ve araçlarının sisteme dâhil edilmesine yönelik çalışmalar yürütmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince idaremizin harcama birimi sınıflandırılmamış, ödeneklerimiz kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri" adı altında bütçeleştirilerek tek harcama birimi ve yeterli sayıda gerçekleştirme görevlisi belirlemiştir.

Bu kapsamda sürdürülebilir mali politikalarımızın temel amacı: Kurumumuzun gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini; kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini; her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini; karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini; varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olarak belirtilmiştir.

B) PERFORMANS BİLGİLERİ

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

PROGRAM ADI	ALT PROGRAM ADI	ALT PROGRAM HEDEFLERİ	İLİŞKİLİ OLDUĞU STRATEJİK AMAÇ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.	1. Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak. 2. Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak. 3. Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak. 4. Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.

TABLO 22: Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri Tablosu.

PROGRAM	ALT PROGRAM	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	SORUMLU BİRİM
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
		Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri

TABLO 23: Program ve Alt Program Tablosu.

PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk Dili Çalışmaları	Türk Dil Kurumu Başkanlığı Hizmet Birimleri
FAALİYET AÇIKLAMASI			

Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için yapılacak çalışmaların tümünü kapsamaktadır.

Türk Dil Kurumu, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, kültür ve sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi ile kültürün kalkınmadaki çok boyutlu etkisinin artırılmasına yönelik çalışmalarını birlikte; Türkçenin bilim, sanat, edebiyat ve öğretim dili olarak gelişmesini ve her alanda doğru, güzel ve etkili kullanılmasını sağlayarak görevlerini yerine getirmektedir.

TABLO 24: Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimi Tablosu.

1.1 İç Denetim Faaliyetleri

2023 yılında; 2022 yılı İç Denetim Faaliyet Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığına (İç Denetim Koordinasyon Kurulu) gönderilmiş, Taşınır Mal İşlemleri Süreci 1. İzleme Raporu hazırlanmıştır.

1.2 Bilimsel Faaliyetler

1.2.1 Bilimsel Toplantılar, Söyleşiler, Konferanslar

Bilimsel araştırma ve çalışmaları yayına dönüştüren Türk Dil Kurumu; bir yandan da elde ettiği bulgu ve verileri bilimsel toplantılar düzenleyerek bilim dünyasına sunmakta, Türk dilinin kuşaklar arasında birleştirici ve bütünleştirici özelliklerini göz önünde tutarak özellikle de gençliğe yönelik söyleşilerle kamuoyunda Türkçe bilincinin yaygınlaşmasına katkıda bulunmaktadır.

Yeni nesillerde Türk dili sevgisini ve bilincini kökleştirecek, geliştirecek ve yaygın hâle getirecek her türlü tedbirleri alarak bunları kamu kurum ve kuruluşları ile resmî-özel eğitim-öğretim kurumları ve kuruluşlarının, basın ve yayın organlarının hizmet ve yararına sunarak bu konuda gerekli her türlü iş birliğinde bulunmaktadır.

Bu etkinlikler; yalnızca Ankara’da değil, yurdumuzun hemen hemen her bölgesinde ve yurt dışında düzenlenmektedir.

Bu kapsamda Türk Dil Kurumunca 2023 yılında, idarece düzenlenen, başka kurumlarla ortaklaşa düzenlenen, katılım sağlanan ve desteklenen olmak üzere 24 bilimsel etkinlik gerçekleştirilmiştir.

» **“Türk Dil Kurumu 91. Kuruluş Yıl Dönümünü” Konferansı**

Ulu önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ün talimatıyla 12 Temmuz 1932 tarihinde Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan Türk Dil Kurumu, 91. kuruluş yıl dönümünü kutladı.

Türk Dil Kurumunun 91. kuruluş yıl dönümü vesilesiyle Kurum yöneticileri ve çalışanları 12 Temmuz Çarşamba günü Anıtkabir’i ziyaret etti.



» **Dil Bayramı'nın 91. Yıl Dönümünde "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Şiir) Ödülleri" ve "Uluslararası Oğuz Türkçesi Konferansı"**

26 Eylül Dil Bayramı'nın 91. yıl dönümü Türk Dil Kurumu, Türk Devletleri Teşkilatı ve Azerbaycan Milli İlimler Akademisinin iş birliğince Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılında kurucu ve koruyucu genel başkanımız Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK ve Azerbaycan halkının umumi lideri Haydar ALİYEV'in doğumunun 100. yılı anısına 26 Eylül 2023 tarihinde Azerbaycan'da düzenlenen "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Şiir) Ödülleri" ve "Uluslararası Oğuz Türkçesi Konferansı" adlı etkinliklerle kutlandı.

Ödüller; Azerbaycan'dan Sabir RÜSTEMHANLI, Kazakistan'dan Galym ZHAILYBAY, Kırgızistan'dan Egemberdieva Aida ABDİCAPAROVNA, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Oktay ÖKSÜZOĞLU ve Özbekistan'dan Ulugbek KHAMDMAMOV'a sunuldu.



» 6. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağzı Araştırmaları Çalıştayı

Türk Dil Kurumu ve Fırat Üniversitesi iş birliğiyle Elâzığ'da düzenlenen "6. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağzı Araştırmaları Çalıştayı" 5-7 Ekim 2023 tarihleri arasında Fırat Üniversitesi Kongre Merkezi'nde yapıldı.

Çalıştayın açış oturumu, Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN tarafından yönetildi. Oturumda, Kurumumuz Ağzı Araştırmaları Bilim ve Uygulama Kolu tarafından yapılmakta olan çalışmalar tanıtıldı. Prof. Dr. Leylâ KARAHAN hazırlanmakta olan *Yeni Derleme Sözlüğü* çalışmalarını, Prof. Dr. Serdar YAVUZ Ağzı Araştırmaları Veri Tabanı'nı, Doç. Dr. Özgür AY Türkiye Türkçesi Ağzı Atlası Projesi'ndeki son gelişmeleri anlattı. Prof. Dr. Caner KERİMOĞLU ise Kurumumuz tarafından yayımlanan *Ağzı Bilimi El Kitabı*'nı tanıttı.

Çalıştayda, 3 ayrı salonda Türkiye Türkçesi ağzı ile ilgili bildiriler sunuldu.



» 14. Aksakallar Konseyi Toplantısı

Türk Devletleri Teşkilatı 14. Aksakallar Konseyi Toplantısı, 17-18 Ekim 2023 tarihlerinde Özbekistan'ın Semerkant şehrinde yapıldı.

Orta Doğu ve Gazze'deki durumun el alındığı toplantıda, bölgedeki huzurun sağlanması için uluslararası çabaların artırılması gerektiği vurgulandı. Bunun yanı sıra, TDT ve Aksakallar Konseyinin faaliyetleri ve üye ülkeler arasındaki iş birliği konularında kararlar alındı.

Türk devletlerinin temsilcilerinin hazır bulunduğu toplantıya Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in yanı sıra Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanı Sayın Binali YILDIRIM, Azerbaycan Aksakalı Hasan HASANOV, Kazakistan Aksakalı İbrahim ADIRBEK, Kırgızistan Aksakalı Medethan ŞERİMKULOV ile gözlemci üye olarak da KKTC Aksakalı Tansel FİKRİ, Macaristan Aksakalı Attila TİLKİ ve Türkmenistan temsilcisi Recep BAZAROV katıldı. Toplantıda ayrıca, TDT Genel Sekreteri Kubançbek OMURALİYEV ve Türk Akademisi Başkanı Prof. Dr. Şahin MUSTAFAYEV de yer aldı.



» “Cumhuriyet’in 100. Yılında Türk Dil Kurumu ve 2023 Yılı Türk Diline Hizmet Ödülleri” Töreni

Türk Dil Kurumu tarafından her yıl düzenli olarak çeşitli kurum ve kişilere verilen “Türk Diline Hizmet Ödülleri”, bu yıl 30 Kasım 2023 tarihinde Türk Dil Kurumu Konferans Salonu’nda düzenlenen törenle sahiplerine takdim edildi.

“2023 Yılı Türk Diline Hizmet Ödülleri”ne; Türk Dil Kurumu, Türk dili, kültürü ve edebiyatı için bugüne kadar vermiş oldukları hizmetleri dolayısıyla **Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU**, **Prof. Dr. Yavuz AKPINAR**, **Prof. Dr. Yerden KAZHYBEK** ve **Nail TAN** ile bilimsel araştırmalarıyla Türkçenin Türk dünyasındaki önemli temsilcilerinden **Azerbaycan Millî İlimler Akademisi** ve millî ve yerli olarak üretilen ürünlerde Türk dili için gösterdikleri hassasiyetten ötürü **Savunma Sanayii Başkanlığı** layık görüldü.







NO	BİLİMSEL ETKİNLİĞİN ADI	TARİHİ	BİLİMSEL ETKİNLİĞİ YAPAN KURUM/ KURULUŞ	DÜZENLENDİĞİ YER	DÜZENLEME ŞEKLİ
1	"Doğumunun 80. Yılında Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN Armağanı" Adlı Eserin Takdimi	21 Mart 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Tek Başına (Ulusal)
2	Birleşmiş Milletler Coğrafi Adlar Uzmanlar Grubu Toplantısı	1-5 Mayıs 2023	Birleşmiş Milletler Coğrafi Adlar Uzmanlar Grubu	ABD-New York	İş Birliği (Uluslararası)
3	Cumhuriyetin 100. Yılında Uluslararası Tarih, Kültür, Dil ve Sanat Bağlamında Bitlis Sempozyumu	3-5 Mayıs 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Bitlis Eren Üniversitesi	Bitlis	İş Birliği (Uluslararası)
4	Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu Birinci Toplantısı	28-29 Mayıs 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Uluslararası Türk Akademisi	Astana-Kazakistan	İş Birliği (Uluslararası)
5	"Şiir Mecmualarının Sistematiik Tasnifi Projesi" III. MESTAP Çalıştayı	15 Haziran 2023	İstanbul Kültür Üniversitesi	İstanbul	İş Birliği (Ulusal)
6	Eski Türk Yazısının Çözülmesinin 130. Yıl Dönümü Konferansı	16-17 Haziran 2023	Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet İdarecilik Akademisi	Bakü-Azerbaycan	İş Birliği (Uluslararası)
7	Türk Dil Kurumu 91. Kuruluş Yıl Dönümünü Konferansı	12 Temmuz 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Tek Başına (Ulusal)
8	Türkçenin Yabancılar Öğretiminde Yaşanan Sorunlar Çalıştayı	11-14 Eylül 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı	KTTC	İş Birliği (Uluslararası)
9	Türk Dili Konuşan Halkların Uluslararası Dil Forumu	20-22 Eylül 2023	Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)	Bişkek-Kırgızistan	Destek (Uluslararası)
10	Dil Bayramı'nın 91. Yıl Dönümünde "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Şiir) Ödülleri"	26-28 Eylül 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı, Türk Devletleri Teşkilatı ve Azerbaycan Millî İlimler Akademisi	Bakü-Azerbaycan	Tek Başına (Uluslararası)
11	Dil Bayramı'nın 91. Yıl Dönümünde Uluslararası Oğuz Türkçesi Konferansı	26-28 Eylül 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı, Türk Devletleri Teşkilatı ve Azerbaycan Millî İlimler Akademisi	Bakü-Azerbaycan	İş Birliği (Uluslararası)
12	6. Uluslararası Türkiye Türkçesi Ağız Araştırmaları Çalıştayı	5-7 Ekim 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ile Fırat Üniversitesi	Elâzığ	İş Birliği (Uluslararası)
13	I. Uluslararası Evliya Çelebi Sempozyumu	5-7 Ekim 2023	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	İstanbul	İş Birliği (Uluslararası)

14	X. Uluslararası Türkoloji Kongresi	17-20 Ekim 2023	Ahmet Yesevi Üniversitesi	Türkistan	Destek (Uluslararası)
15	14. Aksakallar Konseyi Toplantısı	17-18 Ekim 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ile Türk Akademisi	Özbekistan	İş Birliği (Uluslararası)
16	II. Uluslararası Türkiyat Kongresi: Türk Dünyasının Ortak Mirası Kongresi	29-31 Ekim 2023	Çankırı Karatekin Üniversitesi	Çankırı	Destek (Uluslararası)
17	Ortak Türk Alfabesinin Bütünleştirici Rolü: Bilimsel ve Sosyal Yönleri Uluslararası Konferansı	30 Ekim 2023	Türk Akademisi, Al-Farabi Kazak Millî Üniversitesi	Almatı	İş Birliği (Uluslararası)
18	Türkçenin Yabancılarla Öğretiminde Yaşanan Sorunlar Çalıştayı II	18 Kasım 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ile KKTC Millî Eğitim Bakanlığı	Bosna Hersek	İş Birliği (Uluslararası)
19	"Türkçemize Sahip Çıkalım" Konferansı	30 Kasım 2023	Türk Dil Kurumu Sivas İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Sivas	Destek (Ulusal)
20	Cumhuriyet'in 100. Yılında Türk Dil Kurumu ve 2023 Yılı Türk Diline Hizmet Ödülleri	30 Kasım 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı	Ankara	Tek Başına (Uluslararası)
21	"2. Uluslararası Balkanlarda Türkçe Öğretimi ve Türkoloji" Sempozyumu	13-15 Aralık 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Maarif Vakfı Tiran New York Üniversitesi Balkan Araştırmaları Merkezi	İstanbul	İş Birliği (Uluslararası)
22	"Güzel Türkçemiz" Konferansı	14 Aralık 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Sivas İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Sivas	Destek (Ulusal)
23	"Türk Diline Emek Verenler: Nail Tan" Belgesel Filminin Ön Gösterimi	18 Aralık 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Kastamonu Üniversitesi Bilgehan Bilgili Merkez Kütüphanesi Sezai Karakoç Salonu	Kastamonu	Destek (Ulusal)
24	"Dilimizin Zenginlikleri" Konferansı	21 Aralık 2023	Türk Dil Kurumu Başkanlığı ve Sivas İl Millî Eğitim Müdürlüğü	Sivas	Destek (Ulusal)

TABLO 25: 2023 Yılı Bilimsel Etkinlik Tablosu.

Ayrıca Kurumumuzca Türkçenin öğrenciler arasında doğru ve etkili bir şekilde kullanımını sağlamak amacıyla aşağıdaki yarışmalar düzenlenmiştir:

1. "Cumhuriyet ve Türkçemiz" Konulu Deneme Yarışması

Kurumumuzun Cumhuriyet'in 100. yılı etkinlik ve kutlama programları kapsamında düzenlenen etkinlikler çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle **"Cumhuriyet ve Türkçemiz"** konulu deneme yarışması düzenlenmiştir.

Yarışma, Türkçenin öğrenciler arasında doğru ve etkili bir şekilde kullanımını yaygınlaştırmak ve başarılı örnekleri ödüllendirerek teşvik etmek amacıyla ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak düzenlendi. Büyük ilgi gören yarışmaya, 81 ilimizin tamamından öğrencilerimiz katılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı ile Türk Dil Kurumu temsilcilerinden oluşan seçici kurul, illerde yapılan değerlendirmeler sonucunda il birincisi olarak seçilen ve Türk Dil Kurumuna gönderilen 81 eser arasından Türkiye genelinde dereceye girenler belirlenmiştir.

Seçici kurul tarafından yapılan değerlendirmeye göre;

Antalya'dan Erhan KIRBAŞ, "Türkçeyle Yazılan Destan: Cumhuriyet" isimli eseriyle birincilik;

Bingöl'den İrem ARİN, "Bir Asrın Emaneti" isimli eseriyle ikincilik;

Gaziantep'ten Yusuf AZĞIN ise "Dil ile Düğümlen" isimli eseriyle üçüncülük ödülüne layık görüldü.

Yapılan değerlendirme sonucunda ayrıca; Kırklareli'nden Zeynep TAŞKIN, Ankara'dan Zeynep Elif ERGÜN ve Giresun'dan Nehir MERT "Seçici Kurul Özel Ödülü"nü almaya değer görülmüştür.



2. “7. Geleneksel Güzel Türkçemizi Güzel Konuşalım” Yarışması

Yalova Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü’nün eş güdümü, Yalova Anadolu İmam Hatip Lisesi öncülüğünde ve Türk Dil Kurumunun desteğiyle 26 Nisan 2023 tarihinde Yalova’da “7. Geleneksel Güzel Türkçemizi Güzel Konuşalım Yarışması” yapıldı. Yalova’da bulunan 26 lisenin katıldığı yarışmada öğrenciler, hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma olmak üzere iki dalda yarıştı.

Yarışma sonucunda;

Prof. Dr. Necmettin Erbakan Sosyal Bilimler Lisesi öğrencisi Ceydanur Demir’e birincilik,

Termal Fen Lisesinden Şuranur Kahraman’a ikincilik,

Şehit Osman Altinkuyu Anadolu Lisesi öğrencisi Zehra Mercan’a üçüncülük,

Çiftlikköy Atatürk Anadolu Lisesi öğrencisi Ferit Demirci’ye dördüncülük ödülüne layık görüldü.

Yarışmaya katılan öğrencilere Kurumumuz tarafından *Dîvânu Lugâti’t Türk, Söz Varlığı, Yazım ve Anlatım Bakımından Türkçedeki Gelişmeler* eserleri ile *Türk Dili* dergisi hediye edildi.



Türk Dil Kurumunca 2023 yılında gerçekleştirilen 24 bilimsel etkinliğin dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

2023 YILI BİLİMSEL ETKİNLİK TÜRLERİ VE DAĞILIMI

Organizasyon Türü	YURT İÇİ										Yurt İçi Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0				1	1	1
Sempozyum					0		3			3	3
Çalıştay		1			1		1			1	2
Konferans	1			3	4					0	4
Panel					0					0	0
Seminer					0					0	0
Diğer	1			1	2	1				1	3
TOPLAM	2	1	0	4	7	1	4	0	1	6	13
Organizasyon Türü	YURT DIŞI										Yurt Dışı Toplam
	ULUSAL					ULUSLARARASI					
	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	İdarece Düzenlenen	İş Birliği	Katılım	Destek	Toplam	
Kongre					0				1	1	1
Sempozyum					0					0	0
Çalıştay					0		2			2	2
Konferans					0		3			3	3
Panel					0					0	0
Seminer					0					0	0
Diğer					0	1	3		1	5	5
TOPLAM	0	0	0	0	0	1	8	0	2	11	11
GENEL TOPLAM	2	1	0	4	7	2	12	0	3	17	24

1.3 Yayın Faaliyetleri

Bilimsel araştırma ve çalışmalarını etkinliklerle ve söyleşilerle bilim dünyasının hizmetine sunan Türk Dil Kurumu, bu araştırma ve çalışmaların sonuçlarını yayına da dönüştürerek kalıcı duruma getirmektedir.

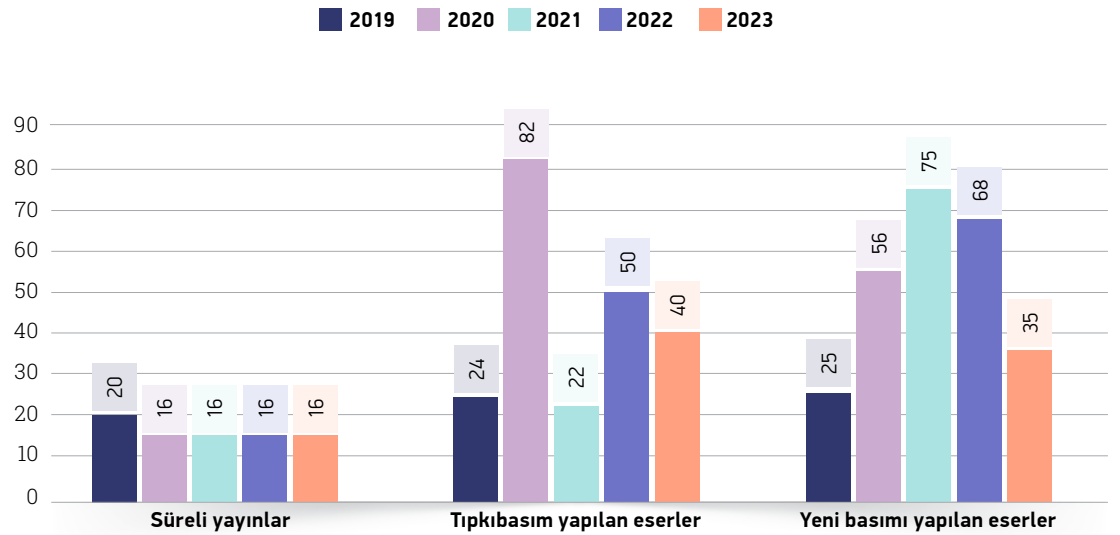
2023 yılında baskısı ilk kez yapılan kitap sayısı 35 adettir. Tıpkıbasımı yapılan eser sayısı 40 ve süreli yayın sayısı ise 16 olup toplam 91 adet eser okuyucuların hizmetine sunulmuştur.

2019-2023 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri

ESER TÜRÜ	2019	2020	2021	2022	2023
Süreli yayınlar	20	16	16	16	16
Tıpkıbasımı yapılan eserler	24	82	22	50	40
Yeni basımı yapılan eserler	25	56	75	68	35
TOPLAM (Adet)	69	154	113	134	91

TABLO 27: 2019-2023 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri Tablosu.

2019-2023 Yıllarında Basımı Yapılan Eserler ve Türleri



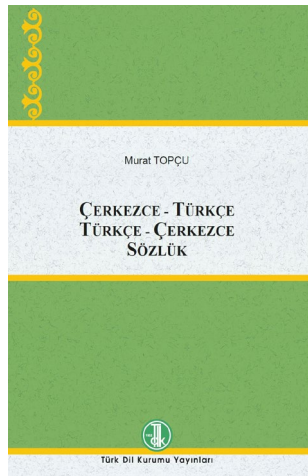
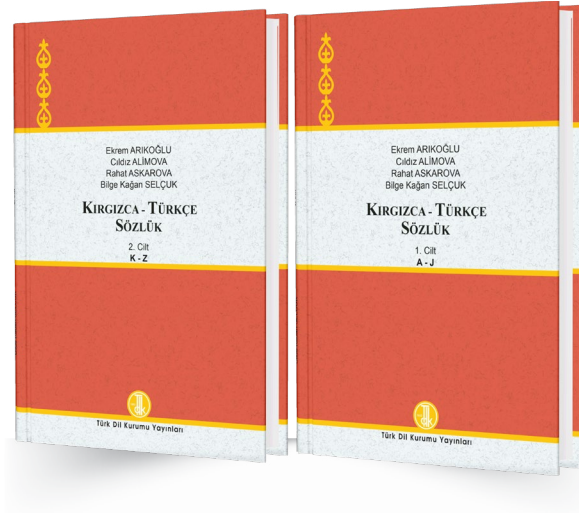
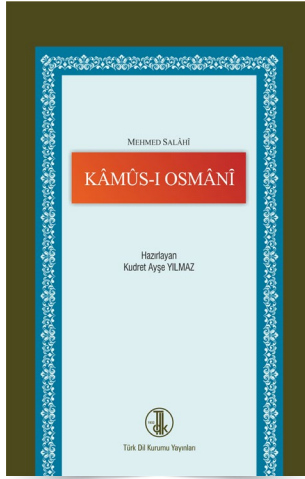
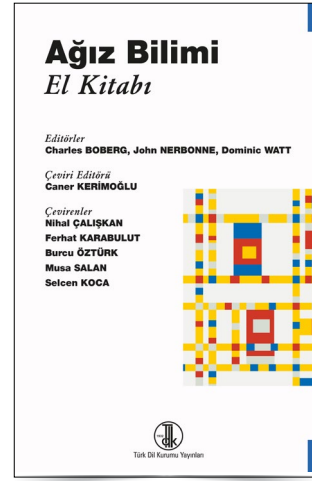
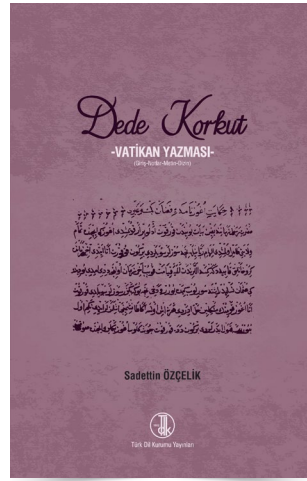
GRAFİK 11

1.3.1 Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Yeni Yayınlar

NO	ESERİN ADI	YAZAR	ÇEVİREN/ HAZIRLAYAN	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEĐİ
1	<i>Doğumunun 80. Yılında Prof. Dr. Ahmet B. ERCİLASUN Armağanı</i>	Editörleri: Leylâ KARAHAN, Hüseyin YILDIZ	-	1	500
2	<i>Alaş ve Terminoloji (Kazak Terminolojisinin Gelişimi 1910-1930)</i>	Şerüwbay QURMANBAYULI	Ercan PETEK	1	500
3	<i>Geçmişten Günümüze Türkiye Türkçesinde Hitaplar</i>	Hanife ALKAN ATAMAN	-	1	500
4	<i>Dolganca'daki Moğolca Kopyalar</i>	Hasan GÜZEL- Hasan HAYIRSEVER	-	1	500
5	<i>Uygurca Altun Yaruk Belgeler</i>	Editör: Ceval KAYA	-	1	500
6	<i>Türk Dünyası Şiir Antolojisi Başkurt Şiiri</i>	TDK-Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu	Editör: Mustafa ÖNER	1	500
7	<i>Ağız Bilimi El Kitabı</i>	Editörler: Charles BOBERG, John NERBONNE, Dominic WATT	Çevirenler: Nihal ÇALIŞKAN- Ferhat KARABULUT- Burcu ÖZTÜRK- Musa SALAN- Selcen KOCA Çeviri Editörü: Caner KERİMOĞLU	1	500
8	<i>Kırgızca-Türkçe Sözlük 1-2</i>	Ekrem ARIKOĞLU, Cıldız ALİMOVA, Rahat ASKAROVA, Bilge Kağan SELÇUK	-	1	500
9	<i>Çerkezce-Türkçe Türkçe-Çerkezce Sözlük</i>	Murat TOPÇU	-	1	1.000
10	<i>Kırım Tatar Türkçesi Sözlüğü</i>	Seher MAŞKARAOĞLU	-	1	500
11	<i>Diş Hekimliği Terimleri Karşılıklar Kılavuzu</i>	TDK-Diş Hekimliği Terimleri Çalışma Grubu	-	1	1.000
12	<i>Türk Dünyasında Terim Çalışmaları</i>	TDK-Terim Bilim ve Uygulama Kolu	Editör: Ayşe İLKER	1	e-kitap
13	<i>Şahseven Türkçesi</i>	Ahmet ÇAM	-	1	e-kitap
14	<i>Türkçe Sözlük 1-2</i>	Türk Dil Kurumu	-	12	25.000
15	<i>Çağatayca Kur'an Tefsiri</i>	Hamza ZÜLFİKAR	-	1	500
16	<i>Mukaddimetü'l-Edeb Paris ve Yozgat Nüshaları (Giriş-Metin-Dizin)</i>	Gülşen ÖZÇAMKAN AYAZ	-	1	500
17	<i>Tarihî Kırım Türkçesinde Fiil -Kırım Diplomatik Yarıkları</i>	Banu BAŞER	-	1	e-kitap

18	<i>Altay Türkçesine Ait Kelimelerin İncelenmesi (Ses Bilgisi-Karşılaştırmalı Sözlük)</i>	Fatih Numan KÜÇÜKBALLI	-	1	e-kitap
19	<i>Türk Dünyasında Mevlit Geleneği</i>	Türk Edebiyatları Bilim ve Uygulama Kolu	Editör: İsmet ÇETİN	1	e-kitap
20	<i>Yükseköğretimde Türk Dili Dersleri Sorunlar ve Öneriler Çalıştayı – Bildiriler</i>	Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Bilim ve Uygulama Kolu	Yayıma Hazırlayanlar: Celal DEMİR, Muammer Mete TAŞLIOVA, Reşide GÜRSES	1	e-kitap
21	<i>Johannes Heyman'a Göre 18. Yüzyıl Türkçesi Telaffuz Kayıtları (Notlar, Çeviri Yazı, İtalyanca Dizin)</i>	Ömer YAĞMUR - Ahmet Naim ÇİÇEKLER	-	1	500
22	<i>Dede Korkut Vatikan Yazması</i>	Sadettin ÖZÇELİK	-	1	1.000
23	<i>Orta İran (Merkezi ve Kum Eyaletleri) Türklerinden Halk Bilimi Metinleri (Giriş-İnceleme-El Bilimi Dergisi Metinleri-Aktarma-Dizin)</i>	Talip DOĞAN	-	1	500
24	<i>Yeni Uygur Türkçesinde Kalıp Sözcükler</i>	Aysun DEMİREZ GÜNERİ	-	1	500
25	<i>Türkçede Eş Dizimlilik Türkiye Türkçesinde Fiillerin Eş Dizimleri</i>	Nuh DOĞAN	-	1	500
26	<i>Latin Harfli Çeviri Yazı Metinlerinde Konuşma Dili Olarak Türkçe (16-18. Yüzyıllar)</i>	Suat ÖZER	-	1	500
27	<i>Türk İşaret Dili Tarihi</i>	Şükrü Halûk AKALIN	-	1	500
28	<i>Türkçe Sözlük'te "Ar." (Arapça) Olarak Etiketlenen Madde Başlı Kelimelerdeki Anlam Değişimleri</i>	Sevsen ABUHANNOUD BÜYÜK	-	1	500
29	<i>Çağdaş Türk Dillerinde Ortak Terminoloji Geliştirme İmkân ve Yöntemleri</i>	Alina MİNSAFİNA	-	1	500
30	<i>Türk Dünyası Şiir Antolojisi Azerbaycan Şiiri</i>	Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu	Editörler: Erdoğan UYGUR-İsmet ÇETİN	1	500
31	<i>Türk Dünyası Şiir Antolojisi Kırgız Şiiri</i>	Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu	Editör: Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL	1	500
32	<i>Türk Dünyası Şiir Antolojisi Tatar Şiiri</i>	Çağdaş Türk Yazı Dilleri Bilim ve Uygulama Kolu	Editör: Mustafa ÖNER	1	500
33	<i>Türkçe-Abhazca/Abhazca-Türkçe Sözlük</i>	İrfan OKUYUCU	-	1	500
34	<i>Mehmed Salâhî Kâmûs-ı Osmânî</i>	Mehmet Salâhî	Hazırlayan : Kudret Ayşe YILMAZ	1	500
35	<i>Türkçe Sözlük'ün Ters Alfabetik Dizimi</i>	Türk Dil Kurumu	Yayıma Hazırlayan: Belgin TEZCAN AKSU	1	e-kitap

TABLO 28: 2023 Yılında Basımı Yapılan Yeni Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

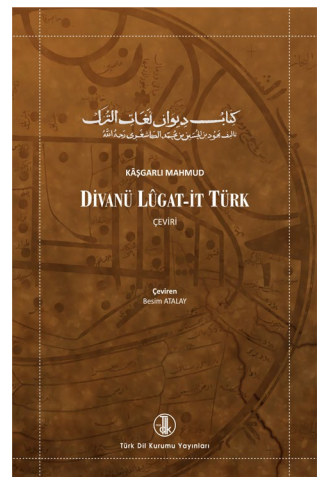
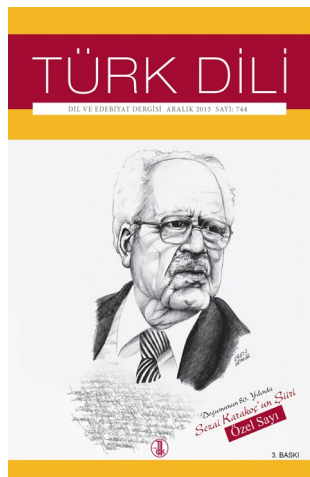
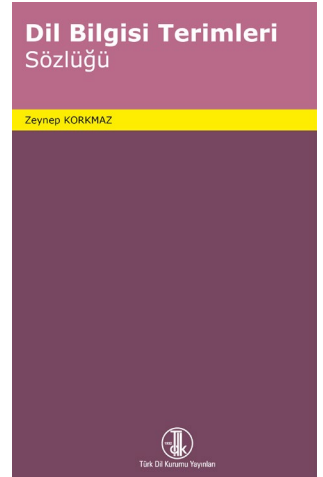
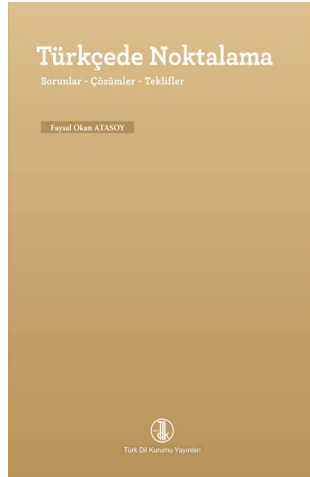


1.3.2 Kurumumuzca Tıpkıbasımı Yaptırılan Yayınlar

NO	ESERİN ADI	YAZAR	ÇEVİREN/ HAZIRLAYAN	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEDİ
1	<i>Yeni Tarama Sözlüğü</i>	Türk Dil Kurumu Düzenleyen: Cem DİLÇİN	-	5	5.000
2	<i>Türk Dili Üzerine Araştırmalar I-II</i>	Zeynep KORKMAZ	-	4	e-kitap
3	<i>Türk Dili Üzerine Araştırmalar III</i>	Zeynep KORKMAZ	-	2	e-kitap
4	<i>Türk Dili Üzerine Araştırmalar IV</i>	Zeynep KORKMAZ	-	2	e-kitap
5	<i>Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Doğumunun 80. Yılında Sezai Korakoç'un Şiiri Özel Sayısı</i>	Türk Dil Kurumu	-	3	1.000
6	<i>Tevfik Fikret Bütün Şiirleri</i>	İsmail PARLATIR, Nurullah ÇETİN	-	3	2.000
7	<i>Yeni Türkçe Lügat</i>	Abdulkadir HAYBER	Bahaettin TOVEN	3	1.000
8	<i>Varka ve Gülşah</i>	Yûsuf-ı Meddâh	Kâzım KÖKTEKİN	2	500
9	<i>Şair Ömer Seyfettin Bütün Şiirleriyle</i>	Nâzım Hikmet POLAT	-	4	1000
10	<i>Makaleler I Altayistik</i>	Talat TEKİN	Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR	2	e-kitap
11	<i>Makaleler II Tarihî Türk Yazı Dilleri</i>	Talat TEKİN	Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR	2	e-kitap
12	<i>Makaleler III Çağdaş Türk Dilleri</i>	Talat TEKİN	Emine YILMAZ, Nurettin DEMİR	2	e-kitap
13	<i>Başkurt Türkçesi Sözlüğü</i>	Murat ÖZŞAHİN	-	2	500
14	<i>Oğuzların Diliyle Dedem Korkudun Kitabı</i>	Mustafa S. KAÇALIN	-	2	1.000
15	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XIV: Cinli Han</i>	Ahmet Midhat Efendi	Necat BİRİNCİ	3	1.000
16	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XIV: Taaffûf</i>	Ahmet Midhat Efendi	Ali Şükrü ÇORUK	3	1.000
17	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XIV: Gönüllü</i>	Ahmet Midhat Efendi	Erol ÜLGİN	3	1.000
18	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar V: Çengi</i>	Ahmet Midhat Efendi	Erol ÜLGİN	3	1.000
19	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar V: Kafkas</i>	Ahmet Midhat Efendi	Erol ÜLGİN	3	1.000
20	<i>Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XII: Haydut Montari</i>	Ahmet Midhat Efendi	Erol ÜLGİN	3	1.000

21	Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XII: Gürcü Kızı Yahut İntikam	Ahmet Midhat Efendi	Kâzım YETİŞ	3	1.000
22	Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XVI: Altın Âşıklar	Ahmet Midhat Efendi	M. Fatih ANDI	2	2.000
23	Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XVI: Mesâil-i Muğlâka	Ahmet Midhat Efendi	Kâzım YETİŞ	2	2.000
24	Ahmet Midhat Efendi Bütün Eserleri, Romanlar XVI: Jön Türk	Ahmet Midhat Efendi	Kâzım YETİŞ	2	2.000
25	Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Türk Öykücülüğü Özel Sayısı	Türk Dil Kurumu	-	5	5.000
26	Uygurca Metinler I Kuanşi İm Puser (Ses İşiten İlâh)	Şinasi TEKİN	-	2	500
27	Eski Uygur Türkçesi Grameri	Kemal ERASLAN	-	2	1.000
28	İrk Bitig	Talat TEKİN	Emine YILMAZ- Nurettin DEMİR	4	1.000
29	Türkçede Noktalama	Faysal Okan ATASOY	-	2	1.000
30	Bölge Ağzlarında Atasözleri ve Deyimler	Türk Dil Kurumu	Mustafa S. KAÇALIN	7	1.000
31	XI. Yüzyıl Türk Şiiri (Divanü Lûgati't-Türk'teki Manzum Parçalar)	Talât TEKİN	-	3	1.000
32	Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Dilin Perdeleri Özel Sayısı	Türk Dil Kurumu	-	3	2.000
33	Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü	Zeynep KORKMAZ	-	7	1.000
34	Matematik Terimleri Sözlüğü	Türk Dil Kurumu	-	3	1.000
35	Kamus-ı Türkî	Şemseddin Sami	Paşa YAVUZARSLAN	4	3.000
36	İktisat Terimleri Sözlüğü	Türk Dil Kurumu	-	2	1.000
37	Türkçe Özbekçe Sözlük	Nasiba YUSUPOVA	-	2	1.000
38	Divanü Lûgat-İt Türk I-II	Kâşgarlı Mahmud	Besim ATALAY	9	1.500
39	Kutadgu Bilig (Viyana-Fergana-Kahire)	Yusuf Has Hacib	-	3	3.000
40	Yazım Kılavuzu	Türk Dil Kurumu	-	28	25.000

TABLO 29: 2023 Yılında Tıpkıbasımı Yapılan Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.



1.3.3. Kurumumuzca Basımı Yaptırılan Süreli Yayınlar

NO	ESERİN ADI	YAZAR	KAÇINCI BASKI	BASIM ADEDİ
1	<i>Türk Dili</i> dergisi 853. sayı (Ocak 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
2	<i>Türk Dili</i> dergisi 854. sayı (Şubat 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
3	<i>Türk Dili</i> dergisi 855. sayı (Mart 2023) (Abbas Sayar Özel Bölümü)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
4	<i>Türk Dili</i> dergisi 856. sayı (Nisan 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
5	<i>Türk Dili</i> dergisi 857. sayı (Mayıs 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
6	<i>Türk Dili</i> dergisi 858. sayı (Haziran 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
7	<i>Türk Dili</i> dergisi 859. sayı (Temmuz 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
8	<i>Türk Dili</i> dergisi 860. sayı (Ağustos 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
9	<i>Türk Dili</i> dergisi 861. sayı (Eylül 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
10	<i>Türk Dili</i> dergisi 862. sayı (Ekim 2023) (Cumhuriyetimizin 100. Yılına Armağan)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
11	<i>Türk Dili</i> dergisi 863. sayı (Kasım 2023)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
12	<i>Türk Dili</i> dergisi 864. sayı (Aralık 2023) ("Cumhuriyet ve Türkçemiz" Konulu Deneme Yarışması Özel Bölüm)	Türk Dil Kurumu	1	1.500
13	<i>Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi</i> 55. Sayı – Bahar 2023	Türk Dil Kurumu	1	100
14	<i>Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi</i> 56. Sayı – Güz 2023	Türk Dil Kurumu	1	100
15	<i>Türk Dili Araştırma Yıllığı BELLETEN</i> 75. Sayı (Haziran 2023)	Türk Dil Kurumu	1	100
16	<i>Türk Dili Araştırma Yıllığı BELLETEN</i> 76. Sayı (Aralık 2023)	Türk Dil Kurumu	1	100

TABLO 30: 2023 Yılında Basımı Yapılan Süreli Yayınların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

Türk Dili Dergisi



Yayın hayatına 1951 yılının Ekim ayında başlayan *Türk Dili* dergisi; okuruyla buluştuğu ilk günden bu yana ülkenin sanat, dil, edebiyat ve düşünce hayatının şekillenmesinde öncü bir rol üstlenerek dil ve edebiyat dergiciliği bakımından önemli ve değerli bir yere sahip olup kültür dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Başlangıcından günümüze dek her ay okuyucusuna ulaşan *Türk Dili*, alanında yayımlanan en uzun soluklu dergilerden biridir.

Türk Dili dergisi; gerek sayfalarında yer verdiği Türk ve dünya edebiyatının seçkin kalemlerine ait edebî eserler gerek dilimiz, kültürümüz ve edebiyatımıza dair çeşitli konuları geniş bir bakış açısıyla ele alan eleştiri ve inceleme yazıları gerekse yayımlandıkları dönemde ilgiyle karşılanan özel sayı ve bölümleriyle hem nitelik hem de

nicelik bakımından zengin ve canlı bir içerikle okurlarımızın karşısına çıkmayı sürdürmektedir.

Türkçe hassasiyeti taşıması ve dilimizle bağı bulunması kaydıyla her türdeki edebî ve bilimsel metne sayfalarını açan *Türk Dili*'nde; birçok yazar, şair ve araştırmacı eserlerini yayımlama imkânını bulmuş, bunun yanı sıra dergimiz Türk edebiyatına yeni şair ve yazarların kazandırılmasına da vesile olmuştur.

Dergimizin Mart 2023 tarihli 855. sayısının önemli bir kısmı Türk edebiyatının renkli kalemlerinden **Abbas Sayar** için hazırlanan özel bölüme ayrılmıştır. Söz konusu özel bölümde birçok edebî türde iz bırakan eserlere imza atan **Abbas Sayar**'ın günümüz okurlarının ilgisini çekebilecek yönlerine dikkat çekilmiş ayrıca yazarın oğlu, değerli bilim ve kültür adamı **Ahmed Güner Sayar** ile yapılan söyleşi vasıtasıyla Sayar'ın hayatındaki dönüm noktaları üzerinde durulmuştur.

Mayıs 2023 tarihli 857 ve Ağustos 2023 tarihli 860. sayılarımızda –doğrudan bir özel bölüm başlığı altında olmasa da- Türk diline ve edebiyatına eserleriyle katkıda bulunan iki değerli yazarımızı konu edinen yazılar yer almıştır. 857. sayımızda edebî ve fikrî eserleriyle kendisine sadık bir okur kitlesi edinen **Emine Işınsoy**'ya dair iki yazıya ve yazarın eşi **İskender Öksüz** ile yapılan bir söyleşiye yer verilmiştir. 860. sayımızda ise şiirimizde açtığı farklı pencere ile dikkat çeken **Özdemir Asaf**, doğumunun 100. yılı olmasından hareketle, iki kapsamlı yazıyla anılmıştır.

Türk Dili'nin "**Cumhuriyetimizin 100. Yılına Armağan**" olarak yayımlanan Ekim 2023 tarihli 864. sayısında, yüz yıllık süreçte dil ve edebiyat alanında yaşanan değişim ve gelişmeleri eleştirel bir bakışla değerlendiren kuşatıcı yazılara yer verilmiştir. Zengin bir içeriğe sahip olan bu armağan sayının yıllar içerisinde kalıcılığını yitirmeden her zaman istifade edilecek bir başvuru kaynağı olması hedeflenmiştir.

2023 yılının son sayısı olan 864. sayımızda Kurumumuz ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlenen "**Cumhuriyet ve Türkçemiz Konulu Ortaöğretim Öğrencileri Arası Deneme Yarışması**"nda Türkiye çapında dereceye giren ödüle hak kazanan öğrencilerimizin eserlerinden oluşan bir özel bölüm bulunmaktadır.

Dergimizin gelecek yıl yayımlanacak sayılarında da edebiyat ve kültür hayatımızın kıymetli isimleriyle gündemde olan konular hakkında hazırlanacak özel sayı ve bölümlere yer verilmesi planlanmaktadır.

Türk Dili dergisinin 2023 yılı içinde yayımlanan sayılarında yer alan eserler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

2023 Yılında *Türk Dili*

Dergi	Dil ve Edebiyat Yazıları (İnceleme, vefat haberleri, belgelik, anı vb.)	Öykü/ Deneme	Şiir	Günlük	Kitap Tanıtım/ Değerlendirme	Gündem	Söyleşi	Çeviri
Ocak 853. Sayı	9	8	9	-	2	-	1	-
Şubat 854. Sayı	8	4	12	-	3	-	1	1
Mart 855. Sayı	9	3	2	-	3	-	2	-
Nisan 856. Sayı	6	9	8	-	2	-	-	1
Mayıs 857. Sayı	8	4	6	-	4	-	2	-
Haziran 858. Sayı	6	8	10	-	2	-	2	-
Temmuz 859. Sayı	9	5	5	-	4	-	1	-
Ağustos 860. Sayı	5	5	4	-	3	-	1	1
Eylül 861. Sayı	6	7	6	-	3	-	1	1
Ekim 862. Sayı	34	-	-	-	-	-	-	-
Kasım 863. Sayı	7	4	7	-	3	-	1	1
Aralık 864. Sayı	12	5	5	-	2	-	1	1
TOPLAM	119	62	74	-	31	-	13	6

TABLO 31: 2023 Yılında Yazıların Sayılara Göre Dağılım Tablosu.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi



Yirminci yüzyılın sonlarında Türk dünyasıyla ilişkilerin yeni bir yönde gelişmeye başlamasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, edebiyatı ve tarihi konularında çalışmalar artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, dil bilgisi ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış; alanla ilgili eserler yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların sürekli bir yayın içerisinde değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi, çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik ilmi ve edebî çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Bu doğrultuda Türk yazı dilleri, leh-

çeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını ve sorunlarını ele alan bilimsel yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir. Bunun yanı sıra Türk dünyasının dili, kültürü, tarihi, sanatı ve edebiyatına ilişkin kitaplarla ilgili değerlendirme ve tanıtma yazıları ile bu konulardaki etkinlik haberleri, duyurular ve edebî metinler de yayımlanmaktadır.

Derginin genel yayın dili Türkiye Türkçesidir. Bununla birlikte çağdaş Türk yazı dilleriyle yazılmış yazılara ve İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça yazılara da yer verilmektedir.

Dergi Yazı Kurulu, derginin düzenli bir biçimde ve yayımcılık ilkeleri doğrultusunda yayın hayatını sürdürmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Kurul; gönderilen yazıları değerlendirmekte, inceleyicilere göndermekte, gelen raporlar doğrultusunda makalelerin yayımı konusunda kararlar vermekte, böylece derginin sayılarının içeriğini belirlemektedir. Milletlerarası hakemli dergi olan *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanmaktadır. 2023 yılı Ekim ayında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin 56. sayısı yayımlanmıştır.

Derginin görünürlüğünün artırılması için alan indekslerine başvurular yapılmıştır. MLA, ERIH Plus, MIAR, OAJI, Brill Online, SOBIAD, ESJI, ADVANCED Science Index, ResearchBib, EuroPub, DRJI, Root Indexing, SIS ve Google Scholar dizinleri tarafından taranan *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*'nin 2019 yılında uluslararası standartlar gözetilerek yazım ilkeleri güncellenmiştir. Dergi 2020 yılında TR Dizin, Index Copernicus dizinleri tarafından da taranmaya başlamıştır.

Derginin daha nitelikli çalışabilmesi için Yayın Danışma Kurulu ve Yurt Dışı Temsilcilikler'i oluşturulmuş ve buralara alanında yetkin akademisyenler seçilmiştir. DOI (sayısal nesne tanımlayıcısı / digital object identifier) sistemiyle yazılara uluslararası ulaşım sağlanmaktadır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten



1933'te yayın dünyasına *Türk Dili Tetkik Cemiyeti Bülteni* adıyla kazandırılan bu süreli yayın, 1937'de *Türk Dili Türkçe Fransızca Belleten* adıyla yayımlanmıştır. Derginin 1940'tan itibaren 20 sayı sürecekle II. serisinin çıkarılmasına başlanmış ve adı da *Türk Dili – Belleten* olmuştur. 1951 yılından itibaren bu süreli yayın *Türk Dili* olarak aylık ve *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten* olarak yıllık yayımlanmaya başlayan iki bağımsız dergi olmuştur. Türkiye'nin yıllık ilk akademik dergisi olan *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten*, 1953'ten beri yayımlanmaktadır.

1984 yılından sonra idari değişikliklerden ötürü derginin yayımında bazı gecikmeler olmuşsa da bir süre sonra bu gecikmeler giderilmiş ve dergi olağan yayımına devam etmiştir. 1998 yılından itibaren yılda iki sayı yayımlanma kararı alınan dergide; Türk dilinin tarihi, günümüzdeki

durumu, dil bilgisi ve güncel sorunlarını ele alan araştırma makalelerine yer verilmektedir.

Dergide makale başvuruları, ön değerlendirme ve hakem inceleme süreçleri Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tarafından geliştirilen Yayım Takip Sistemi (YAY-SİS) üzerinden sürdürülmektedir. Yazarların kaliteli ve hızlı bir hizmet alabilmelerinin sağlanması için sistemde bütün işlemler kaydedilmekte ve iş akışının mevzuata uygun sürdürülmesi için kontroller yapılmaktadır.

Türk Dili Araştırmaları Yıllığı – Belleten; 2018'den itibaren millî atıf dizini ULAKBİM TR Dizin'de ve 2020'den itibaren milletlerarası atıf dizini Scopus'ta taranmaktadır. Derginin Web of Science'ta taranması için çalışmalar sürdürülmekte ve bu bağlamda derginin milletlerarası akademik dergicilik ilkelerine uygun olarak çıkmasına özen gösterilmektedir.

Açık erişimli olarak yayımlanan derginin 2023 Aralık ayında çıkan son sayısına (76) ve önceki sayılarına Dergipark ile derginin ağ sayfası üzerinden ulaşılabilir.

1.4 Türk Dili Dergisi Abonelik Sistemi

Türk Dili dergisinin abonelik işlemleri üye girişi veya e-devlet girişi ile <https://emagaza-tdk.ayk.gov.tr> adresi üzerinden yapılabilmektedir. Üyelik başlangıcı, havale ile ödemelerde ödemenin onaylanması, aylık dergi çıkışlarında dergilerinin kargoya teslim edilmesi, iadelerinin sisteme girilmesi sonucunda iade bilgisi ve abonelikleri bittiği zaman abonelik sürelerinin dolduğuna dair bilgilendirmeler üyelere e-posta yoluyla yapılmaktadır.

Aboneler, konuyla ilgili herhangi bir bilgi almak istediklerinde abonelik@tdk.gov.tr adresine yazabilmektedir.

Aboneler; e-mağaza üyelikleri üzerinden kitap satın alabileceği gibi, hesaplarındaki abonelik kısmından abonelik adres bilgilerini güncelleyebilmektedir.

1.5 Kütüphane Faaliyetleri

Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük ihtisas kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinin, yurt içi ve yurt dışı yayın katalogları izlenerek ve okuyucularımızdan gelen yayın istekleri değerlendirilerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar satın alınmıştır. Yayın değişimi yaptığımız kuruluşlardan gelen yayın teklif listeleri incelenerek Kütüphane Komisyonumuzca uygun görülen yayınlar temin edilmiştir. Kütüphane kullanıcılarımızdan gelen bağışlar da kütüphanemize büyük katkı sağlamıştır.

Ayrıca Türk dili alanında ülkemizdeki en büyük uzmanlık kütüphanesi olan Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde; Ağâh Sırrı Levend, Prof. Dr. İsmail Ünver, Prof. Dr. Hasan Eren ve Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN'a ait koleksiyonlar da yer almaktadır.

- Ağâh Sırrı LEVEND Koleksiyonu'nda 815,
- Prof. Dr. İsmail ÜNVER Koleksiyonu'nda 1.515,
- Prof. Dr. Hasan EREN Koleksiyonu'nda 2.543,
- Prof. Dr. Nevzat GÖZAYDIN Koleksiyonu'nda 5.213 adet eser bulunmaktadır.

2023 yılında kütüphane demirbaşına bağış, değişim ve satın alma yoluyla 685 kitap, 3 ansiklopedi, 187 süreli yayın, 19 CD, 18 tez ve 43 sözlük olmak üzere toplam **955** yayın kazandırılmıştır. Demirbaş kayıtlarının ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

TÜR	KURUMCA BASILAN	SATIN ALINAN	BAĞIŞ GELEN	TOPLAM
Kitap	111	386	188	685
Süreli Yayın	0	46	141	187
Yazma Eser	0	0	0	0
Nadir Eser (El Yazması Olmayan)	0	0	0	0
Mikrofilm	0	0	0	0
Mikrofiş	0	0	0	0
Küpür	0	0	0	0
Tez ve Araştırma Çalışması	0	0	18	18
Harita	0	0	0	0
DVD/CD	0	0	19	19
Sözlük	10	18	15	43
Ansiklopedi	0	3	0	3
Gazete	0	0	0	0
Mevzuat Kitabı	0	0	0	0
Plak	0	0	0	0
TOPLAM	121	453	381	955

TABLO 32: 2023 Yılında Kütüphaneye Kazandırılan Demirbaş ve Materyal Türlerinin Dağılımı Tablosu.

Kütüphanemizde yıl içerisinde yapılan faaliyetler aşağıdadır:

- Koleksiyona katılan yayınların kütüphaneye giriş işlemleri yapılmış; Anglo-Amerikan Kataloqlama Kurallarına göre katalog fişleri hazırlanmış; Dewey Sınıflandırma Sistemi'ne göre sistematik konu numaraları verilip bibliyografik künyeleri hazırlanarak kütüphane veri tabanına aktarılmıştır.
- 2023 yılı içerisinde kütüphanemizden 298 öğrenci, 1.121 araştırmacı, 1.398 diğerleri olmak üzere toplam **2.817** kişi yararlanmıştır.

KÜTÜPHANEDEN YARARLANANLAR	SAYI
Öğrenci	298
Araştırmacı	1.121
Diğer	1.398
TOPLAM	2.817

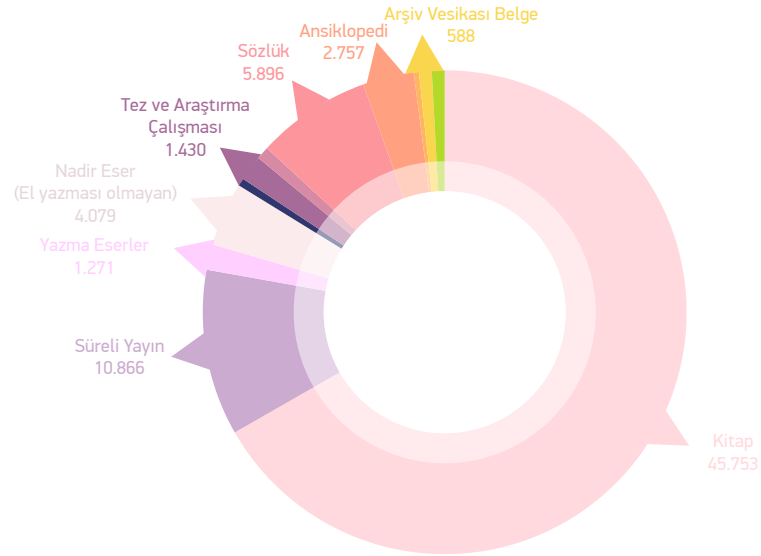
TABLO 33: Kütüphaneden Yararlananların Sayıları Tablosu.

- Okuyucular için toplam **18.260** kitap, **10.945** süreli yayın hizmete sunulmuştur. Okuyucularımıza verilen fotokopi hizmetine devam edilmiş, bu dönemde **10.060** sayfa fotokopi çekilmiş olup **552** adet kitap ödünç olarak verilmiştir.
- 05.05.2017 tarihli 30057 sayılı *Resmî Gazete*'de yayınlanan 2017/10091 sayılı Bakanlar Kurulu kararınca **61** kişinin dijital görsel talebi ücretsiz olarak karşılanmıştır.
- Kütüphanemize yazılı olarak başvurmak suretiyle kütüphanemiz ve koleksiyonumuz hakkında bilgi isteyen **103** kişinin bilgi isteğine cevap verilmiştir.
- Kütüphanemizce 2023 yılı içerisinde 164 kurum içi, 150 kurum dışı, 11 Başkanlık olmak üzere toplam **325** yazışma yapılmıştır.
- Kütüphanemizde güncel olarak **66** adet süreli yayının aboneliği devam etmektedir. Bunların 28 adedi satın alma yoluyla, 38 adedi ise bağış ve değişim yoluyla sağlanmaktadır. Kütüphanemizde bulunan süreli yayınların eksik sayıları tespit edilerek eksik sayılar tamamlanmış, abonelik yenileme işlemleri yapılmıştır.
- Kütüphanemizdeki kayıtlı süreli yayınlardan cilt bütünlüğü tamamlananlar ile kayıtlı materyallerden eskimiş ve yıpranmış olanlar tespit edilerek cilde gönderilmek üzere hazırlanmıştır.
- Kütüphanemizde bulunan eserlerin bilgisayar ortamına geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmüş **2.510** yayının, **2.969** makalenin bibliyografik künyesi bilgisayar ortamına aktarılmıştır.
- Kütüphanemizde dijitalleştirme çalışmalarına devam edilmekte olup 2023 yılı içerisinde **443** adet nadir eserin dijital görüntüsü kataloğa eklenmiş ve dijitalleştirilmesi yapılmıştır.
- 2023 yılında kütüphanemizde Barkodlama ve RFID projesine başlanmış olup **66.088** adet materyalin barkodu yapııştırılmış ve UHF RFID çipleri ile otomasyon sistemine eşleştirilmesi gerçekleştirilmiştir.
- 566** adet el yazması eserden 66 adedinin bibliyografik künyesini oluşturma ve dijitalleştirme çalışmaları tamamlanmıştır.
- Kütüphane Müdürlüğü tarafından 2023 yılında "Bağış Yayın Kabul Politikası" oluşturulmuştur.

- 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kütüphane demirbaşımızda toplam **75.295** adet yayın bulunmaktadır.

KÜTÜPHANE MEVCUDU	2023 YILI İTİBARIYLA BİRİKİMLİ TOPLAM (Adet)
Kitap	45.753
Sürelî Yayın	10.866
Yazma Eser	1.271
Nadir Eserler (El yazması olmayan)	4.079
Mikrofilm (makara)	305
Tez ve Araştırma Çalışması	1.430
DVD/CD	570
Sözlük	5.896
Ansiklopedi	2.757
Mevzuat Kitabı	110
Arşiv Vesikası Belge	588
Resmî Gazete	876
Günlük Gazete	786
Plak	8
GENEL TOPLAM	75.295

TABLO 34: Türk Dil Kurumu Kütüphanesinde Bulunan Materyallerin Sayısı ve Türlerine Göre Dağılımı Tablosu.





Prof. Dr. Hasan EREN koleksiyonu

Türk Dil Kurumu El Yazması ve Nadir Eserler Veri Tabanı Kitaplığı

Türk kültürünün zenginliklerinden biri de yüzyıllar boyunca bin bir emek ve göz nuru ile ortaya konulan yazma eserlerdir. Türk yazı dilinin başlangıcında kayalara, taşlara, ağaç kabuklarına Türkçe sözleri kazıyan atalarımız; en eski dönemlerden matbaanın kullanılışına ve yaygınlaşmasına kadar geçen yüzlerce yıllık dönemde edebî ürünlerini, bilim ve sanat eserlerini el yazılarıyla kâğıda dökerek ölümsüzleştirmişler ve bizlere miras bırakmışlardır. Bu eserlerle yazı, Türklerde geleneksel bir sanata dönüşmüştür. Şairlerin, yazarların, bilginlerin kaleme aldığı eserler, hattatların usta elinden çıkan her nüshada can bulmuş; kâğıdıyla, minyatürleriyle, süslemeleriyle, cildiyle, büyük bir kültür ve sanat hazinesi oluşmuştur.

Hemen her konuda yazılan bu eserler; kültürümüzün zenginliği kadar dilimizin de tarihsel dönemlerini, yaşadığı gelişmeleri somut bir biçimde gözler önüne seren ve söz varlığını, anlatım gücünü gösteren en mühim kaynaklarımızdır.

Türkçenin beslendiği kaynakları, Türkçenin en güzel örneklerinin verildiği edebî ürünleri, Türk diliyle ilgili araştırma eserlerini toplayarak bir uzmanlık kütüphanesi kuran Türk Dil Kurumu; satın alma, bağış, açık artırma yoluyla raflarını yazmalarla, nadir basma eserlerle zenginleştirmektedir. Bu eserler, bir yandan Türk Dil Kurumunun yürüttüğü bilimsel araştırmalara konu ve malzeme olarak işlenirken bir yandan da araştırmacıların yararlanmasına sunulmaktadır. Kuruluşundan bu yana araştırmacıların kütüphaneye gelerek yararlandığı, daha sonra posta yoluyla mikrofilmelerini veya tıpkıçekimlerini getirterek edindiği yazma eserler; artık tam metin olarak sayısal ve sanal ortama aktarılmış bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Kütüphanesindeki yazma eserler, 12 Temmuz 2011 gününden itibaren sanal ortamda araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. 1 Ekim 2013 gününden itibaren de nadir eserler sanal ortama aktarılmaya başlanmıştır.



Okuma Salonu (Ansiklopediler kısmı)

1.6 Eğitim Faaliyetleri

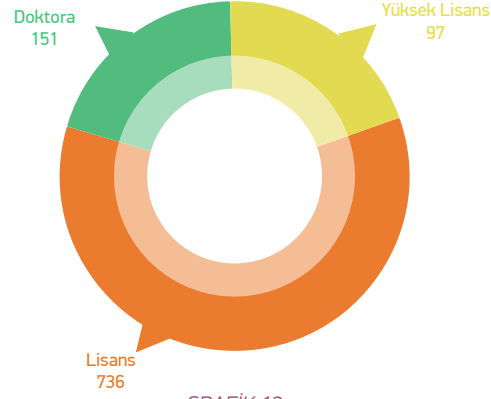
2023 yılında Türk dili ve diğer dil alanlarında lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde öğrenim gören öğrencilere toplamda 46.721.500,00 TL burs desteği verilmiştir. Yılın en yüksek ayındaki burslu öğrenci sayılarına göre, 736 lisans, 97 yüksek lisans, 151 doktora öğrencilerine her ay burs verilmiş olup gelecek yıllarda da burs verilmeye devam edilecektir.

2023	2024
LİSANS	
YKS Başarı Sıralaması Bursu	
1 - 1.000 arası Haziran 2023'e kadar 4.000 TL, Haziran 2023'ten itibaren 6.000 TL	6.000 TL
1.001 – 5.000 arası Haziran 2023'e kadar 3.000 TL, Haziran 2023'ten itibaren 4.500 TL	4.500 TL
5.001 – 15.000 arası Haziran 2023'e kadar 2.000 TL, Haziran 2023'ten itibaren 3.000 TL	3.000 TL
15.001 – 30.000 arası Haziran 2023'e kadar 1.500 TL, Haziran 2023'ten itibaren 2.250 TL	2.250 TL
Yerleştirme Sıralaması Bursu	
İlgili bölüme birinci sırada yerleşen Haziran 2023'e kadar 1.500 TL, Haziran 2023'ten itibaren 2.250 TL	1.500 TL
Çift Ana Dal / Yan Dal Bursu	
Not ortalaması 90 olan 4.000 TL	-
Not ortalaması 85 olan 3.000 TL	-
Not ortalaması 80 olan 2.000 TL	-
LİSANSÜSTÜ	
Yüksek lisans Haziran 2023'e kadar 4.000 TL, Haziran 2023'ten itibaren 6.000 TL	6.000 TL
Doktora Haziran 2023'e kadar 6.000 TL, Haziran 2023'ten itibaren 9.000 TL	9.000 TL

TABLO 35: 2023 Yılında Türlerine Göre Burs Dağılımı Tablosu.

AÇIKLAMA	SAYISI	TUTAR (TL)
Lisans	736	28.454.500,00
Yüksek Lisans	97	5.526.000,00
Doktora	151	12.741.000,00
TOPLAM	984	46.721.500,00

TABLO 36: Türk Dil Kurumu Tarafından Eğitim Gören Öğrencilere 2023 Yılında Ödenen Maddi Destek Miktarı Tablosu.



GRAFİK 13

Kamu kurum ve kuruluşlarından gelen hizmet içi eğitim istekleri doğrultusunda uzmanlarımızca aşağıdaki eğitimler başarıyla verilmiştir.

Sıra No	Eğitim Verilen Kurum	Konusu	Tarihler
1	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yazım ve Noktalama Kuralları, Anlatım Bozukluğu	04.01.2023
2	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	10.01.2023
3	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yazım ve Noktalama Kuralları, Anlatım Bozukluğu	11.01.2023
4	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yazım ve Noktalama Kuralları, Anlatım Bozukluğu	18.01.2023
5	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	07.02.2023
6	Sayıştay Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları ve Türk Dilinin Doğru ve Etkili Kullanımı	27.02.2023
7	Eryaman Türkkent İlkokulu	Resmî Yazışma Kuralları	10.03.2023
8	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yazım Noktalama Kuralları ve Anlatım Bozukluğu	28.03.2023
9	Sayıştay Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları -Türk Dilini Doğru ve Etkili Kullanma	07.04.2023
10	ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Resmi Yazışma Kuralları	18.05.2023
11	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	06.06.2023
12	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)	Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı	13.06.2023
13	Millî Eğitim Bakanlığı (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı)	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve İmam Hatip Liseleri Meslek Dersleri Ders Kitaplarında Yer Alan Kelime ve Kavramlarının Yazım Birliğinin Sağlanması	23.06.2023
14	Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	01.08.2023
15	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı	Türkçenin Doğru ve Etkili Kullanımı Eğitimi	19.09.2023
16	Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Özel Okulları	Türkçenin Doğru ve Etkin Kullanımı Konferansı	26.09.2023
17	Özel Seviye Batıkent Anadolu Lisesi	Türk Dili Sunumu	26.09.2023
18	Çevre Koleji	Türkçenin Zenginliği ve Önemi Hakkında Dijital Söyleşi	26.09.2023
19	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	Türkçe Dil Bilgisi Kuralları	05.10.2023
20	Karayolları Genel Müdürlüğü	Türkçe Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	28.11.2023
21	Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı	Millî Şuur İhtisas Komisyonu Eğitimi	14.12.2023
22	Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı	Kültür ve Gönül Coğrafyamız İhtisas Komisyonu Eğitimi	15.12.2023

TABLO 37: 2023 Yılında Verilen Eğitimlerin Kurumlara Göre Eğitimi Konuları ve Günleri Tablosu.

1.7 Diğer Faaliyetler

Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla yurt içi ve yurt dışındaki üniversite kütüphaneleri ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına, Kurumumuz yayınları ücretsiz gönderilerek yayın desteğinde bulunmaktadır.

2023 YILI ÜCRETSİZ DAĞITILAN YAYINLAR

	KİTAP	SÜRELİ YAYIN	CD (Yoğun disk)
YURT İÇİ			
Üniversiteler	316	23	0
Kütüphaneler	5.890	761	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	51.982	18.070	0
YURT İÇİ TOPLAM	58.188	18.854	0
YURT DIŞI			
Üniversiteler	0	0	0
Kütüphaneler	110	1	0
Diğer Kamu, Kurum veya Kişiler	455	1.192	0
YURT DIŞI TOPLAM	565	1.193	0
GENEL TOPLAM	58.753	20.047	0

TABLO 38: 2023 Yılı Armağan Yayın Dağıtım Tablosu.

2023 Yılı Kitap Satışı ve Tanıtımı Yapılan Fuarlar ve Üniversiteler

Kurum yayınlarının, satışı ve tanıtımı satış mağazası (2 adet), sanal mağaza ve yayın satış aracı ile farklı illere ve üniversitelere gidilerek gerçekleştirilmektedir. Ayrıca yurt içi ve yurt dışı kitap fuarlarına katılım sağlanarak yayın tanıtımı ve satışı yapılmaktadır.

Kurumumuz yayınlarının, satışı ve tanıtımı kapsamında 2023 yılında katılım sağlanmış olan yerler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

SIRA NO	KATILIM SAĞLANAN YERLER	TARİHLER
1	Adana Kitap Fuarı	14.01.2023-22.01.2023
2	İzmir TÜYAP Kitap Fuarı	11.03.2023- 19.03.2023
3	Merzifon Kitap Fuarı	28.04.2023-07.05.2023
4	Bursa Kitap Fuarı	29.04.2023-07.05.2023
5	Kırşehir Kitap Fuarı	28.04.2023-07.05.2023
6	Antalya Kitap Fuarı	03.05.2023- 12.05.2023
7	İstanbul Kadıköy Kitap Fuarı	02.06.2023- 18.06.2023
8	Sivas Kitap Fuarı	23.08.2023-03.09.2023
9	Aydın Kitap Fuarı	29.09.2023-08.10.2023
10	Samsun Kitap Fuarı	30.09.2023-08.10.2023
11	Elâzığ Üniversitesi Araç Satış	05.10.2023-07.10.2023
12	Denizli Kitap Fuarı	13.10.2023-22.10.2023
13	Isparta Kitap Fuarı	20.10.2023-29.10.2023
14	İstanbul Üniversitesi Araç Satış	23.10.2023-24.10.2023
15	İstanbul Kitap Fuarı	25.10.2023-02.11.2023
16	Antalya Kitap Fuarı	24.11.2023-03.12.2023
17	Ankara Kitap Fuarı	30.11.2023-09.12.2023
18	Yozgat Üniversitesi Araç Satış	10.12.2023- 11.12.2023
19	Nevşehir Üniversitesi Araç Satış	13.12.2023- 14.12.2023
20	"Öğretmenlerin Gözüyle Cumhuriyet'in 100. Yılında Eğitim Sempozyumu" kapsamında Kurumumuz yayınlarının yer aldığı sergi	26.12.2023-27.12.2023

TABLO 39: Türk Dil Kurumunun 2023 Yılında Katıldığı Fuarlar ve Gittiği Üniversitelere Ait Tablo.



Kurumumuzca 2023 yılında **156.235** adet kitap satışı yapılmıştır.

YAPILAN SATIŞLAR	SAYISI
Mağazadan Yapılan Satışlar	28.847
E-Mağaza Üzerinden Yapılan Satışlar	70.486
Fuarlarda Yapılan Satışlar	52.034
Kitap Satış Aracı Üzerinden Yapılan Satışlar	4.868
Diğer	0
Toplam	156.235

TABLO 40: Satışı Yapılan Kitap Sayıları Tablosu.

1.8 Evrak İşleri

2009 yılında, hizmete giren Elektronik Bilgi Arşiv Yönetimi Sistemi'nden Yüksek Kurum ve bağlı kuruluşlar için oluşturulan Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne geçilmiştir. Kurumun organizasyon şemasına uygun olup "İş Akış Sistemi"ne göre çalışmaktadır. Bu sistem, kurum içi ve kurum dışı "Genel Yazışma Kuralları"na uygun olup evraklar otomatik numaralama sistemi ile tutulmaktadır. Numaranın yeniden kullanımını önleyecek mekanizmalar mevcut olup, sistemden kayıt silinmeyip, silinmesi gereken kayıt pasif hâle getirilmektedir. EBYS, istenilen boyutlarda taranan belgeleri Tiff/Tiff Grup IV, JPEG, kelime işlemci, metin gibi düzenlerde saklama desteğine sahiptir.

Kullanıcı, EBYS ile yöneticinin vereceği kararlar doğrultusunda Kurumun defter kayıtlarında kullanılacak olan tarih ve evrak sayısını otomatik olarak kayda alma işlemi gerçekleştirmektedir. Bununla birlikte bu sistemden Kurumun isteyeceği defter ve raporlar (Çıkan Evrak-Giren Evrak Kayıt Defteri, Zimmet Defteri vb.) alınabilmektedir. Sistemde dolaşan evraklar, evrak kayıt bilgileri üzerinden (konu, gelen evrak sayısı, tarihi, evrak içinde geçen kelime gibi) sorgulanabilmektedir.

EBYS sisteminden evrakın defter kaydı sırasında; evrakın kayıt tarihi, evrak tarihi, gelen evrak numarası, konusu, geldiği / gittiği yer, geliş biçimi, gizlilik derecesi bilgileri tutulmaktadır. Gelen ve giden evraklara, ilgi tutulan evraklardan da ulaşılabilir. Evrak, ilgili tarafından yetkisi dâhilinde bir birimden diğer birime havale edilebilmekte; diğer kurum ve kişilere ise posta veya e-posta ile evrak gönderilmektedir. 2013 yılında Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan Kurumlar EBYS (elektronik yazışma) sistemine geçmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), teşkilatımızda yazışmalar ile ilgili bütün süreçlerin elektronik ortamda yapılmasına olanak sağlayan bir yazılımdır. Resmî belgelerin üretim, kayıt, erişim ve muhafaza işlemlerini belli bir plan dâhilinde yürütülerek kayıtlı bilgilerin etkili bir biçimde işleme konmasını sağlamaktadır.

Başkanlığımızın bütün birimlerine gelen evrakların dağıtımını yapıldıktan sonra evraklar asıllarıyla birlikte ilgili birimlere gönderilmektedir. Başkanlığımıza 2023 yılında gelen dış yazı 3.154, giden dış yazı ise 1.928 adet olmak üzere toplam yazı sayısı 5.082 adettir.

Evraklar

EVRAK TÜRÜ	SAYISI
Gelen dış yazı	3.154
Giden dış yazı	1.928
TOPLAM	5.082

TABLO 41: Evrak Durum Tablosu.

1.9 Bilgi Edinme

Dilekçe veya e-posta iletisi göndererek, telefon ederek, bilgi edinme belgesi doldurarak Türk dili ile ilgili sorularını Kurumumuza ulaştıran herkese en kısa süre içerisinde istedikleri bilgiler iletilmektedir. 2023 yılında Kurumumuza ulaşan bilgi edinme başvuruları ve soru önergelerinin sayısı 1.423, CİMER üzerinden ulaşan başvuru sayısı 931 olup toplam 2.354 adettir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun ve Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik'in istisnalarına girdiği için "olumsuz cevaplanan başvurular" ile Yönetmelik'in 9, 10, 11 ve 14'üncü maddelerinde belirtilen şekli şartları taşımadığı için işleme konulamayan ve ilgisine bildirilen başvuruların sayısı ise 9'dur.

1.10 Bütçe, Muhasebe ve İhale İşleri

Gerçekleştirilen İhale ve Doğrudan Temin Durum Tablosu

TÜR	SAYI
Açık ihale sayısı	5
İptal edilen ihale sayısı	0
Pazarlık usulü ihale sayısı	1
Doğrudan temin sayısı	352

TABLO 42: Gerçekleştirilen İhale ve Hazırlanan Yevmiye Durum Tablosu.

Taşıtlar

TAŞITLAR	SAYI
Demirbaşa kayıtlı araç sayısı	6
Kiralanın araç sayısı	2
TOPLAM	8

TABLO 43: Taşıtlar Durumu Tablosu.

Akaryakıt, Yedek Parça ve Öbür Giderler

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.02.30.02 Akaryakıt ve Yağ Alımları	279.235,02
03.07.10.02 Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	119.483,50
03.07.30.03 Taşıtlar Bakım ve Onarım Giderleri	205.941,57
06.01.30.01 Tamir Bakım Aleti Alımları	41.205,60
Toplam	645.865,69

TABLO 44: Yıllık Akaryakıt, Yedek Parça ve Öbür Giderler Tablosu.

Mamul Mal Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.07.10.01 Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	54.993,84
03.07.10.02 Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	210.177,28
03.07.10.90 Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	34.916,00
06.01.10.01 Büro Mefruşatı Alımları	178.821,17
06.01.10.05 Sosyal Tesis Mefruşatı Alımları	29.500,00
06.01.10.90 Diğer Mefruşat Alımları	78.936,60
06.01.20.01 Büro Makineleri Alımları	891.969,70
06.01.20.02 Bilgisayar Alımları	669.006,00
06.01.60.01 Basılı Yayın Alımları ve Yapımları	199.689,90
TOPLAM	2.348.010,49

TABLO 45: Mamul Mal Alımları Tablosu.

Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.02.10.01 Kırtasiye Alımları	858.226,23
03.02.10.02 Büro Malzemesi Alımları	1.008,90
03.02.10.03 Periyodik Yayın Alımları	40.244,31
03.02.10.05 Baskı ve Cilt Giderleri	14.706.726,80
03.02.10.90 Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	938.661,00
03.02.20.01 Su Alımları	30.000,00
03.02.20.02 Temizlik Malzemesi Alımları	31.462,20
03.02.30.01 Yakacak Alımları	773.636,94
03.02.30.03 Elektrik Alımları	979.750,60
03.02.40.02 İçecek Alımları	38.859,95
03.02.50.90 Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	156.898,42
03.02.90.90 Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	29.011,66
TOPLAM	18.584.487,01

TABLO 46: Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları Tablosu.

Gayrimaddi Hak Alımları

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.07.20.01 Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	194.139,00
03.07.20.02 Fikrî Hak Alımları	2.852.663,04
03.07.20.90 Diğer Gayrimaddi Hak Alımları	63.356,52
06.03.10.01 Yazılım Geliştirme Hizmet Alımları	854.540,50
06.03.20.02 Plan Proje Alımları	152.909,00
06.03.90.01 Diğer Fikrî Hak Alımları	15.121,85
TOPLAM	4.132.729,91

TABLO 47: Gayrimaddi Hak Alımları Tablosu.

Demirbaş ve Tüketim Malları Ambar Toplam Çıkışları

CİNSİ	ADET
Tüketim malları	410

TABLO 48: Demirbaş ve Tüketim Malları Ambar Toplam Çıkışları Tablosu.

GSM

CİNSİ	ADET
GSM hat sayısı	1

TABLO 49: GSM Hat Sayısı Tablosu.

Sabit Telefon Hattı

CİNSİ	SAYISI
Belgegeçer hattı sayısı	3
Dâhili hat sayısı	160
Telefon hattı sayısı	25
TTNET Fiber optik (Metroeternet) özel devre 30 Mb.	1

TABLO 50: Birimlerde Kullanılan Haberleşme Hatları Sayıları Tablosu.

Haberleşme ve İnternet Giderleri

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.05.20.01 Posta ve Telgraf Giderleri	1.038.484,30
03.05.20.02 Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	65.597,40
03.05.20.03 İnternet Erişimi Giderleri	261.245,89
03.05.20.08 Elektronik Sertifika Giderleri	3.000,00
TOPLAM	1.368.327,59

TABLO 51: Yıllık Toplam Haberleşme Giderleri Tablosu.

Yurt İçi ve Yurt Dışı Görevler

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
03.03.10.01 Yurt İçi Geçici Görev Yollukları	372.385,32
03.03.10.03 Yurt Dışı Geçici Görev Yollukları	566.626,93
03.03.20.01 Yurt İçi Sürekli Görev Yollukları	19.722,89
TOPLAM	958.735,14

TABLO 52: Yurt İçi ve Yurt Dışı Görevlendirmeler Tablosu.

Yevmiye ve Ödeme Emri Belgesi

CİNSİ	SAYISI
Yevmiye	3.150
Ödeme emri belgesi	1.776

TABLO 53: Yevmiye ve Ödeme Emri Belgesi Sayıları Tablosu.

Burslar ve Harçlıklar

GİDER TÜRÜ	TUTARI (TL)
05.04.10.01 Yurt İçi Burslar ve Harçlıklar	46.780.040,50

TABLO 54: Burslar ve Harçlıklar Tablosu.

1.11 Ön Mali Kontrol

Kurumumuzda bütçe işleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü; alım satım işleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Kurumumuz ön mali kontrol işlemleri; "Türk Dil Kurumu Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi"ne göre, Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Bu Yönerge; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 58 ve 60'ıncı maddeleri, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15'inci maddesi, hükümleri ile 31.12.2005 tarih ve 26040-3'üncü mükerrer sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara dayanılarak hazırlanmıştır.

Yönergede ön mali denetime tabi taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarının tutarı; "Harcama birimlerinin, ihale kanunlarına tabi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı KDV hariç her yıl Kamu İhale Kurumu tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi için belirlenen tutara eşit ve bu tutarı aşanlar ön mali kontrole tabidir." olarak belirlenmiştir.

2023 yılında ön mali kontrole tabi tutulan 3 ihale dosyası ve 1 hizmet alım işi bulunmaktadır. Ön mali kontrole tabi tutulan dosyalar şunlardır:

- 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile 2022/1219248 ihale kayıt numarası alınarak 07.12.2022 tarihinde ihalesi yapılan personel taşıma işi ve Kurum hizmetlerinde kullanılmak üzere hizmet aracı kiralama hizmeti alımı,
- 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile 2023/25910 ihale kayıt numarası alınarak 15.02.2023 tarihinde ihalesi yapılan Türkçe Sözlük Basım İşİ İhalesi,
- 4734 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereği açık ihale usulü ile 2023/810232 ihale kayıt numarası alınarak 05.09.2023 tarihinde ihalesi yapılan 41 adet eserin (1. kısım: 12 adet yeni basım eserler-19 adet tıpkıbasım eserler, 2. kısım: 8 adet ciltli basım eserler, 3. kısım: 2 adet prestij basım eserler) basım işi,
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'inci maddesinin ilk fıkrasının (d) bendinde temsil tanıtma kapsamında hizmet alım işi.

Ön mali kontroller sonucunda uygun görüş verilmeyen mali karar veya işlem bulunmamaktadır.

1.12 Proje Bilgileri

Türk Dil Kurumunun Türk dilinin çeşitli alanlarına, dönemlerine ve konularına yönelik bilimsel araştırmaları bilim ve uygulama kollarının çalışmaları ile sınırlı değildir. Bilim ve uygulama kollarının yürüttüğü çalışmaların yanı sıra Türk Dil Kurumunun desteklediği projelerle Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda da araştırmalar yürütülmesi, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile bilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılması amaçlanmaktadır.

Kurumumuz tarafından 2023 yılında *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ Projesi, Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü Projesi, Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi ve İstanbul Ramî Kışlası 4. Etap Restorasyonu İşİ Projesi*

olmak üzere toplamda 4 proje yürütülmüş olup bu projelerimiz 2023 Yılı Yatırım Programı'nda yerini almıştır.

Bu projelerimizden *İstanbul Ramî Kışlası 4. Etap Restorasyonu İş Projesi* tamamlanarak resmî açılışı 13.01.2023 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleriyle yapılmıştır.

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu) Yerleşkesi İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İş Projesi

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan Kurumların “Türk dili, tarihi, kültürü ve bütün yönleriyle Atatürk ve eseri üzerinde sosyal ve beşeri bilimler bütünlüğü içinde bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu konularda seminer, sempozyum, konferans ve benzeri ulusal ve uluslararası etkinlikler düzenlemek, yayınlar yapmak ve bu alandaki çalışmalarını desteklemek; ayrıca, sosyal ve beşeri bilimler alanında özgün bilgi üretimi için ortamlar hazırlamak, bu çerçevede bütünleşik bilgi sistemi kurmak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, eşgüdüm sağlamak ve izlemek” gibi önemli görev ve sorumlulukları bulunmaktadır.

Bu bilimsel çalışmaları yaparken tek bir merkezden etkili, verimli ve iktisadi olarak sunulmasını sağlamak ve dış paydaşlarla (Kamu Kurumları, Üniversiteler, Yurt Dışındaki Türkoloji merkezleri, Yurt İçindeki Türkiyat Araştırma Enstitüleri, Yurt Dışındaki Türk Okulları, Yunus Emre Kültür ve Sanat merkezleri, TÖMER Başkanlıkları, Kitle İletişim Araçları, Sivil Toplum Örgütleri, Kütüphaneler ve Yararlanıcılar) iş birliğinin ve iletişiminin daha güçlü olmasını sağlamak amacıyla yerleşke inşaatının yapımına başlanılmıştır.

Ayrıca, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesinde bulunan kurumların görev ve hizmet alanlarının genişlemesi, kurumların fiziki yapılarındaki yetersizlik, personel sayısındaki artış sebebiyle yer temin etmenin zorluğu ve Yüksek Kurum ile bünyesindeki kurumların Ankara ilinin farklı bölgelerinde bulunan üç ayrı hizmet



binasında faaliyetlerini sürdürüyor olmaları; hizmet standartlarının istenilen düzeyde olmasını engellemektedir. Bütün bu etkenler, hizmet binası kira giderleri de dâhil genel giderlerde önemli bir artışa yol açmaktadır. Bunların önlenmesi için hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları gibi ek tesislerin yaptırılması gerektiği öngörülmüştür.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kurumlar (Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi), Eskişehir yolu 9. km Lodumlu/Çankaya/Ankara 29.173 ada 1 parselde bulunan 499.820 m² arsanın 98.350 m²'lik taşınmazın 68.350 m² yüz ölçümlü bir yerleşke içinde toplanacak olup inşaat alanı toplam 105.787,45 m²'dir. Yerleşke içerisinde; hizmet binası, konferans ve toplantı salonları, sosyal tesis alanları, halkın yararlanacağı kütüphaneler ve kitap satış mağazaları yer alacaktır.

Bu kapsamda hizmet binasının, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından inşa edilmesi için protokol yapılmış; Kampüs Projesinin Master Planı Konsept Tasarımı ve Avam Projesi çizdirilmiş; bütün uygulama projesi, detay projesi, yangın tahliye projesi ve raporu, mahal listeleri, mimari kesin proje ve 3D perspektifleri uygun olarak hazırlanmış; Başbakanlık, ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlardan projeye ait binanın yapılması için onay ve uygunluk alınmıştır.

Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Yerleşkesi Yapımı Projesi inşaatı işinin ihalesi TOKİ tarafından yapılmış olup TOKİ yükümlülüğünde yürütülmektedir. İşin fiziki ilerlemesi yılsonu itibarıyla %79,35'tir. 2024 yılında projenin tamamlanması öngörülmektedir.

2) Türkçenin Köken Bilgisi (Etimolojik) Sözlüğü Projesi

Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi ile TDK, Türkiye Türkçesinin söz varlığındaki kelimelerin kökenlerini, yapı özelliklerini, tarihî gelişmelerini ve anlam özelliklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sözcüklerin kökenleri; eldeki en eski kaynaklardaki biçimlerine, bunların tarih boyunca geçirdikleri değişmelere, varsa ilişkide bulunan dillerdeki biçimlerine kadar uzanılarak değerlendirilecek, aynı gelişmeleri gösteren benzer yapıdaki öğelerle koşutluk kurularak temel sözcüğün kökeni aydınlatılmaya çalışılacaktır. Bu kapsamda *Türkçe Sözlük*'ün son baskısında yer bulan söz varlığının köken bilgisi izahının yapılması hedeflenmektedir.

Projenin başlangıcı ve sonrasındaki gelişmelerle ilgili bazı önemli tarihleri de gösteren bilgiler kısaca şu şekilde özetlenebilir:

- 2010 yılı bütçe döneminde proje, Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiştir.
- Proje 2011 yılında Bakanlık tarafından kabul edilerek 2011 Yılı Yatırım Programı ve Eki Cetveli'nde yerini almıştır.
- 2015 yılında projeye işlerlik kazandırmak için başlatılan hazırlık çalışmaları tamamlanarak projenin çalışma usulü ile proje ekibi yeniden şekillendirilmiştir.
- 2016 yılı Ocak ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Proje Eş Güdüm Komisyonu projenin hazırlık çalışmalarını uygun bulmuştur.
- 2016 yılı Mart ayında, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulunca projenin çalışma usulü ile proje ekibine ilişkin düzenlemeler kabul edilmiştir.
- 2018 yılı Şubat ayında sözlük yazılımının hazırlanmasına başlanılmıştır.

- 2019 yılında, Proje yürütücüsünün değişmesine bağlı olarak yeni bir Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuştur.
- 2019 yılı Haziran ayında Yönetim Kurulu kararıyla yeni proje ekibi oluşturulmuştur.
- 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla sözlük yazılımı deneme sürümünde geliştirmelere başlanılmıştır.
- 2019 yılı Ağustos ayında sözlük maddeleri yazılmaya başlanmıştır.
- 2022 yılında, /A/ harfindeki bütün maddeler yazılmış, bu maddelerin *Türkçe Sözlük*'ün hazırlanmakta olan yeni baskısıyla uyumluluğu sağlanmış, tashihi yapılmış ve netice itibarıyla <http://kbs.tdk.gov.tr/TDKSearch/index.xhtml> sayfasında deneme yayımına başlanmıştır. /A/ harfinde planlanan bütün çalışmalar %100 tamamlanmıştır.
- 2023 yılında, /B/ harfindeki 1329 maddenin 129'u (yazar, hakem, yürütücü, tashih aşamaları) tamamlanmış olup, yazımı ve hakem incelemesi tamamlanan 302 maddenin kontrolü devam etmektedir.
- 2023 yılında /C/ harfindeki maddeler üzerinde çalışmalara başlanmış olup yazımı tamamlanan 42 maddenin kontrolü devam etmektedir.
- Proje kapsamında geliştirilen metin veri tabanına Türkiye Yazma Eserler Kurumu tarafından yayımlanan 100 kitap eklenmiştir. Başka kurumların da yayınlarının eklenmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.
- 2023 yılında proje ekibine yeni araştırmacılar dâhil edilmiştir.
- 2023 yılsonu itibarıyla projenin ilerleme oranı %60'tır.

 TDK Köken Bilgisi Sözlüğü [deneme sürümü] abaküs

Toplam Bulunan: 1 / Süre: 0s

Sade görünüm Ayrıntılı görünüm

abaküs *1. Sayı boncuğu. 2. Sütun başlığının üstüne yatay olarak konan ve kenarlarından biraz dışarı taşan taş blok.

İng. abacus ~ Alm. abakus < Lat. abacus < EYun. abakos (ἀβάκος) < EYun. abaks (ἀβάξ) "ayaksız masa; geometrik şekiller çizmek için üzerine kum veya toz yayılmış tepsi".

Türkçede 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren tanınır. Fransızcası abaque olduğundan, Türkçeye İngilizce veya Almancadan geçmiş olmalıdır. Salih Zeki, Asâr-ı Bâkiye (H 1329 / M 1911) adlı İngonometri kitabında "vakıf ile Latince arasında günlük hesap işlerinin, üzerlerine toz veya un serpilmiş tahtalarla yapıldığı, bu levhalara ve bunlarla yapılan hesaba abak veya abakus adı verildiği, abakusun "toz" anlamı İbranice abir sözcüğünden türediğini belirtir. Salih Zeki, bu bilgileri verdiği bölümdeki dipnotunda, simdi ki satranç ve dama tahtalarına benzeyen Yunanca abak'in (ἀβάξ) "kaldırılmaz masa veya levha" anlamı taşıdığını belirtmiş ve Yunanca yerine İbranice kökeni daha akla yakın bulmuştur (2003: 49-50). Salih Zeki'nin verdiği İbranice köken, 19. yüzyılda yazılan Avrupa dillerinin köken bilgisi sözlüklerinde yer alan, ancak 20. yüzyılda bu sözlüklerden çıkarılan bir bilgidir. Webster sözlüğünün ilk baskısında (1828) İbranice köken yer alırken, yeni baskılarında ve çevrim içi sürümlerinde anlam ilişkisinin ("toz" > "hesaplama cetveli") karanlık olmasından dolayı kaldırılmıştır. Semitik köken teorisi, Grekçenin etimoloji sözlüğü yazarı Beekes tarafından da semantik açıdan zayıf bulunur (2010: 3).

Mimarlık terimi: "abak, abakus. Fr. (abaque) < Lat. (abacus) Antik sütun başlıklarının üstüne gelen, genişçe ve dışa taşkın tabla, başlık tablası, mahmel" (Hasol 2019: 9).

abaküs: Ameliyât-ı hesâbiyyeyi kolaylık için mile-i kadime tarafından ihtira edilmiş bir alettir ki el-yem bilardo salonlarında bulunur (Ali Seydi, Lugât-ı Ecnebiyye, 1910).

Teleskop ile kronometrenin heyet ilmine, mikroskopun biyoloji ilmine, hava tulumbasının fizik ve **abaküs** ile rakamların hesaba çok hizmetleri dokunmuştur (Hakimiyeti Milliye, 04.08.1934).

Orta zamanda bir takım adamlar **Abacus** gibi hesap makineleri üzerinde hesap yaptıkları halde Algorist denilen hesap âlimleri de Algorist ile yani Elharzemî'nin vazettiği hesap usulüyle hesaplarını hallederlerdi (Ülku, 1933).

Başlığın yukarısında inçe düz bir kısım (**abaküs**) bulunmaktadır. Böylece normal bir Korinth başlığının bütün kısımlarına sahiptir (Yusuf Boysal, Korinth Düzünün En Eski Dini Yapısı Olan Silifke Civarındaki Olba Zeus Tapınağı Hakkında, 1948).

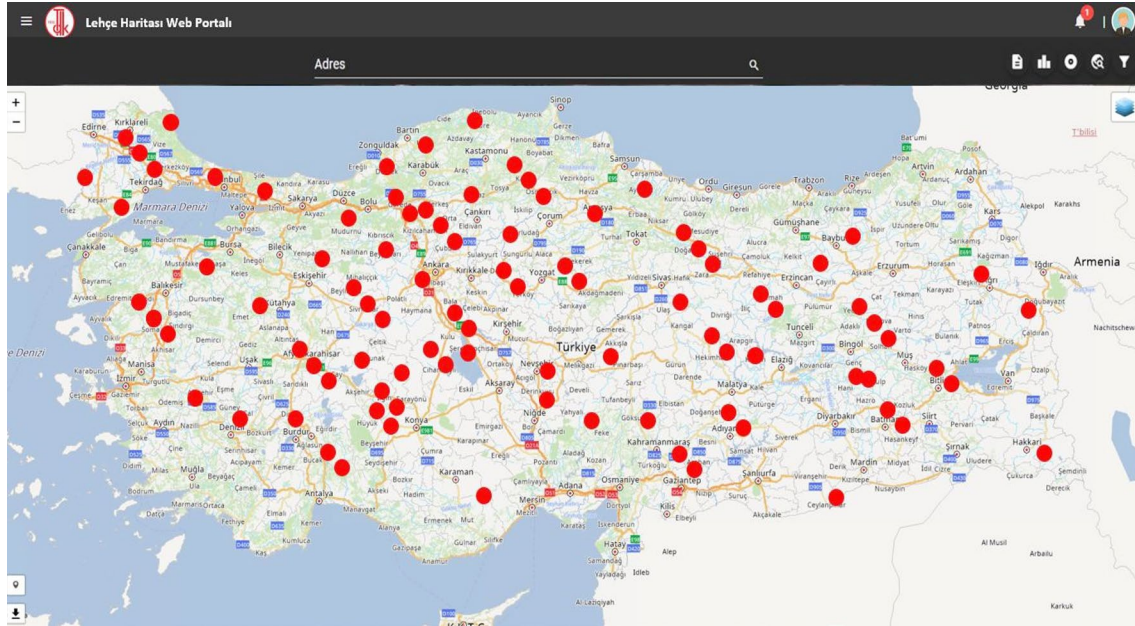
Bütün kemerlerin direkleri bastığı yerde klasik mimaride **abakus** denilen bir yastık vardır (Aziz Ogan, Aydın Oğullarından İsa Bey Camii, 1956).

3) Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi

Türkiye Türkçesi, 80 milyondan fazla kişinin çok geniş bir coğrafyada "ana dili" olarak kullandığı bir dildir. Birçok ağız vardır. Gerek bu coğrafyanın Türkleşmesinde rol alan boyların farklılığı ve dağılımı; gerekse tarih içinde yaşanan komşuluk ilişkileriyle

siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkiler, ağızların oluşumunda etkili olmuştur. Her ağız bölgesinin değişik etkilerle yüz yüze kalması da bugün birçok ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı farklılığını ortaya çıkarmıştır. Bazen aynı bölgede gelişmiş, aynı olaylardan etkilenmiş ağızlarda birbirinden tamamen farklı ses ve biçim özellikleri görülürken; bazen de birbirine çok uzak ve bağlantısız bölgelerde varlığını sürdürmüş ağızlarda tıpatıp aynı ses ve şekil özellikleri tespit edilmektedir.

Bu projedeki temel amaç; yaklaşık 200 ses, şekil, söz dizimi ve söz varlığı ölçütünü bütün Türkiye Türkçesi coğrafyasında dil araştırmacıları vasıtasıyla derlemek; elde edilen verileri bilgisayarda harita programlarına işleyerek eşit dil çizgilerini gösterip Türkiye Türkçesi ağız atlasını hazırlamaktır.



Proje, Türkiye Türkçesi ağızlarının özelliklerini yaklaşık 200 harita şeklinde ortaya koyacak ve eşit dil çizgilerini gösterecektir. Bu hem Türkiye'deki hem de Türkiye dışındaki bilim dünyasına; projede zikredilen coğrafyadaki Oğuz Türklerinin ve onlara bağlı boy, oba vb. topluluklarını küçüklü-büyükü etnik birleşmelerini; yer değiştirme, göç ve belki de zorunlu iskânlarından doğan eşit dil çizgilerini ve tarihteki etnik hareketlerin izlerini göstermeyi sağlayacaktır.

Bu çalışma; tarihçiler, halk bilimciler, sosyologlar, etnologlar ve etnolingüistikle ilgilenen araştırmacılar ve bilim insanları tarafından da kaynak olarak kullanılabilir.

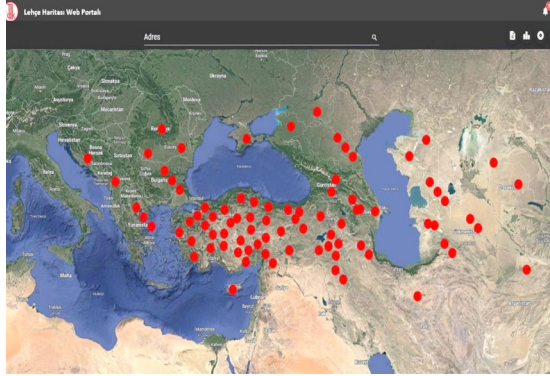
Türkiye, Irak, Suriye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Bulgaristan, Yunanistan, Makedonya, Romanya, Karadağ, Kosova ve Rodos'ta 80 milyondan fazla konuşurun kullandığı Türkiye Türkçesinin ağız atlası henüz yapılamamıştır. Bu atlas yapıp kullanıma sunulduğunda, 11. yüzyıldan itibaren Batı'ya göç eden Oğuzların ağızlarını gösteren eşit dil çizgileri ortaya konulmuş olacaktır.

Türkiye Türkçesi dışındaki Çağdaş Türk yazı dilleri ve lehçeleri üzerine çalışanlar da bu haritaları kullanacak ve kendi alanlarıyla ilgili bazı sorunları çözecek verilere ulaşabileceklerdir.

Proje; Türkiye'nin 81 vilayeti, Irak, Suriye, KKTC, Bulgaristan, Yunanistan, Makedonya, Kosova, Karadağ, Romanya ve Rodos olmak üzere toplam 91 bölgeyi kapsamaktadır.

Projenin Gelişimi

- Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi "2020, 2021, 2022 ve 2023 Yılı Yatırım Programının Kabulü ve Uygulanmasına Dair Karar"ın eki cetvelde, 2020H04-136633 proje numarasıyla yer almaktadır.
- 2020 yılında, Proje Yürütme Komisyonu oluşturulmuş; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış; projenin alt yapı çalışmalarına başlanmıştır.
- Bölge ve il sorumluları belirlenmiş, ön çalışmalar için yönerge hazırlanmış ve veri elde edilecek yerleşim yerlerinin belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda Yürütme Komisyonu ilk toplantısını 22 Ekim 2021 günü gerçekleştirmiştir.
- Projede kullanılmak üzere hazırlanan formların dijital biçimlerinin oluşturulmasına, çalışma kılavuzunun hazırlanmasına başlanmıştır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi'nde kullanılacak derleme formlarının hem veri işleme yazılımını üretecekler hem de derleme yapacaklar için daha anlaşılır ve kullanışlı biçimde düzenlenmiştir.
- Saha çalışmalarında derleme ekibine kolaylık gösterilmesi ve ilgili birimlerin çalışmadan haberdar olması amacıyla, il sorumluları listesi ve proje bilgi yazısıyla birlikte 81 il valiliğine, 81 il belediye başkanlıklarına ve il sorumlularının bağlı olduğu üniversitelere yazı gönderilmiştir.
- Bölge sorumluların il sorumlularıyla video konferans yoluyla yaptığı toplantılar yapılmış olup belli aralıklarla devam etmektedir.
- Türk Dil Kurumundan burs alan yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin Proje'de derlemeci olarak yer alabileceği kararlaştırılmış ve konuyla ilgili listeler ilgili birimlerden temin edilmiştir.
- Proje kapsamında derlemeciler tarafından sahada kullanılmak üzere daha önce hazırlanan soru kitapçığının yaklaşık 60 sayfaya sığdırılması için tasarımının yeniden yapılması ve kitapçığın renkli bir şekilde 12.000 adet basılması kararlaştırılmış; bu amaçla çalışmalara başlanmıştır.
- Derlemecilere örnek oluşturması ve derleme aşamasında karşılaşılabilecek sorunların belirlenebilmesi amacıyla Proje Yürütme Kurulu Üyeleri tarafından Uşak bölgesinde örnek derleme çalışması yapılmıştır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği için ISBN numarası alınmış ve kitapçık 6500 adet bastırılmıştır.
- Türkiye Türkçesi Ağızları Atlası Projesi kapsamında derlenecek verilerin ve sonuçlarının yer alacağı ağ sayfası için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yazılım işi hizmeti satın alımı yapılmıştır. Yazılım hizmeti işi tamamlanarak 2023 yılının Mart ayında teslim edilmiştir.
- 2023 yılında, Proje yazılımının halka açık bölümünde kullanılacak logo, renk vb. tasarım öğeleri belirlenmiştir.



- Derleme bölgelerinden elde edilecek ses ve görüntü dosyalarının proje sayfasında yayımlanabilmesi için kaynak kişilerden onay almak amacıyla kullanılacak formlar hazırlanmıştır.
- Derlemecilere ve inceleyicilere ödenecek telif ve inceleme ücretlerinin ödenebilmesi için gereken formlar (Derleme Verileri Teslim Formu, İnceleyici ve Derleyici Harcama Pusulası, Mali Hakların Devri Sözleşmesi) hazırlanmış ve derlemecilerin erişimine yönelik olarak "Atlas Yazılım Programı"na eklenmiştir.
- Saha çalışmalarına başlamadan önce, il sorumlularıyla bölgeler ölçeğinde olmak üzere; saha çalışmalarına yönelik hazırlıkların değerlendirilmesi ve tamamlanması, Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği kitapçığının kullanılmasına yönelik dikkat edilecek konuların ve kitapçıkla elde edilecek verilerin Atlas yazılım programına işlenmesine yönelik konuların değerlendirilmesi amacıyla 2023 Eylül, Ekim ve Kasım aylarında çevrim için üçer toplantı yapılmıştır.
- Aynı amaçla, il sorumluları tarafından bölgedeki derlemecilere yönelik olarak da çevrim içi toplantılar yapılmıştır.
- Saha çalışmasında kullanılacak Türkiye Türkçesi Ağızları Sınıflandırma Ölçeği kitapçığı derleme yapılacak yerleşim birimleri sayısı kadar olmak üzere il sorumlularına posta ile, Derleme Kılavuzu ise bölge ve il sorumlularına e-posta ile gönderilmiştir.
- Proje'nin saha çalışmalarının başlaması üzerine 81 il valiliği, belediye başkanlıkları ve ilgili rektörlüklere bilgilendirme yazıları gönderilmiştir.
- Atlas'a veri girişi yapılmak üzere belirlenen sahalardan derleme çalışmalarına başlanmıştır.
- 2023 yılsonu itibarıyla projenin ilerleme oranı %60'tır.

Tamamlanan Projeler :

İstanbul Rami Kışlası 4. Etap Restorasyonu İş Projesi

Rami Kışlasının, imzalanan Protokol gereği Eyüpsultan Belediyesi tarafından Türk Dil Kurumuna 25 yıllık tahsisatı söz konusudur. Rami Kışlasında yapılması planlanan yenileme sonrasında kullanım amacına uygun olarak Türk Dil Kurumu yayınlarının kütüphane, okuma ve sergi salonlarında, kitap satış alanlarında tanıtımı yapılacak; çalışma salonlarında, grup çalışma odalarında ve ofislerde bilimsel araştırmalar yapılmasına imkân sağlanacak; toplantı ve sunum salonlarında, kongre merkezinde, Türk dili alanında yapılacak, ulusal ve uluslararası kongre, seminer, sempozyum vb. ilmi toplantıların düzenlenmesi mümkün olacak; bir dünya dili olarak Türkçeyi tanıtacak, koruyacak ve geliştirecek çalışmaların 16 milyonluk yerleşik nüfusa doğrudan hizmet etmesi ve tarihî birikimiyle uluslararası çapta kültürel, ticari, ilmi turizm merkezlerinden birisi olan İstanbul'da çok geniş bir kitleye hitap etmesi sağlanacaktır. Hazırlanan projenin gerekçesi, bu hizmetlerin sağlanacağı bir yapı oluşturmaktır.

Proje; protokol gereği, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından yürütülmüştür. Projenin ihalesi, İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından 30.07.2021 tarihinde yapılmış; yüklenici firma ile 23.08.2021 tarihinde sözleşme imzalanmış; 24.08.2021 tarihinde yer teslimi yapılmış; işin süresi 500 gün olarak belirlenmiş; sözleşmeye göre 06.01.2023 tarihi, iş bitirme tarihi olarak taahhüt edilmiş ve anılan tarihte teslim edilmiştir.

Rami Kışlası'nın resmî açılışı 13.01.2023 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleriyle yapılmıştır.



2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

i) Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler:

Yıl : 2023
Programın Adı : MİLLÎ KÜLTÜR
Alt Programın Adı : TÜRK DİLİ
Alt Program Hedefi : Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması

Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç.		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Gerçekleşme						
			Yılı	Değeri			1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yıl Sonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	Sayı	2022	0	2	2	1	1	1	1	1	%50	Kısmen Ulaşıldı
2	Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	Sayı	2022	46	40	40	1	6	10	22	22	%55	Kısmen Ulaşıldı
3	Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	Sayı	2022	22.168	4.320	4.320	1.593,5	77.062,5	77.404,5	77.659,5	77.662	%1.798	Aşıldı
4	Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	Sayı	2022	135	126	126	10	17	43	92	92	%73	Kısmen Ulaşıldı

TABLO 55: Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu Tablosu.

1. Üç Aylık: Tarihi karşılaştırmalı yöntemle kelimelerin tarihi ve kökeni üzerinde yapılacak incelemeler sonucunda elde edilen en eski kaynaklarda yer alan biçimlerinin ve bunların tarih boyunca geçirdikleri değişimlerin yer alacağı *Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi*'nin hazırlanması çalışmalarında 2023 yılı birinci üç aylık döneminde; /A/ harfindeki bütün maddeler yazılmış, bu maddelerin *Türkçe Sözlük*'ün hazırlanmakta olan yeni baskısıyla uyumluluğu sağlanmış, tashihi yapılmış ve netice itibarıyla kbs.tdk.gov.tr sayfasında deneme yayımına başlanmıştır. /A/ harfinde planlanan bütün çalışmalar %100 tamamlanmıştır. /B/ harfindeki maddelerin %65'i için yazar-hakem atamaları yapılmış, %3'ü yazım ve inceleme aşamalarından geçerek tamamlanmıştır.

Bilim insanlarının katılımıyla Türkoloji ve dil bilimi konularında yurt içi ve yurt dışında düzenlenen bilimsel toplantılarla akademik iş birliği oluşturulması; planlanan bilim çalışmalarla ortak araştırma yöntemleri oluşturulması; toplantılarda bilim insanları tarafından sunulan bildirilerin yayımlanması ve bilim dünyasına kazandırılması; her yıl, millî ve milletlerarası kongre, seminer, çalışma toplantısı, bilgi şöleni (sempozyum) vb. bilimsel toplantılar düzenlenmesi ve desteklenmesi; akademik altyapının ve kurumsal donanımın güçlendirilmesi ve Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için birinci üç aylık dönemde 1 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması ile millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla Türk dilini ilmi yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayınlar yapmak üzere Türk dilinin çağdaş, tarihi yapısını bütün incelikleriyle ortaya koyacak metin ve gramer yayınları hazırlanacak; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için 1 adet yeni eser, 6 adet tıpkıbasım eser ve 3 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

Türk dili sevgisini ve şuurunu geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmaları desteklemek ve dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapılacaktır; genel ağ ortamında, doğru ve güncel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı sayfalar ve afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlanacak; Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanları oluşturulacak; Türk dili alanında, belirlenen alan ve konularda tez yapan ve yapacaklar ile öğrenim gören lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine karşılıksız burs desteği verilecek; Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılması için muhtelif çalışmalar yürütülecektir.

2. Üç Aylık: *Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi*'nin hazırlanması çalışmalarında; 2023 yılı ikinci üç aylık döneminde, /a/ harfindeki bütün maddeler yazılmış, bu maddelerin *Türkçe Sözlük*'ün hazırlanmakta olan yeni baskısıyla uyumluluğu sağlanmış, tashihi yapılmış ve netice itibarıyla kbs.tdk.gov.tr sayfasında deneme yayımına başlanmıştır. /A/ harfinde planlanan bütün çalışmalar %100 tamamlanmıştır. *Türkçenin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi*'nde 2023 yılı Nisan-Mayıs-Haziran döneminde tamamlanan madde sayısı 1.863'e ulaşmıştır. /B/ harfinde 1.326 madde bulunmaktadır. Bunların 84'ü yazım-inceleme-yürütücü süreçlerinden geçmiş ve yayıma hazır durumuna gelmiştir.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için ikinci üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 5 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ikinci üç aylık dönemde 1 adet yeni eser, 2 adet tıpkıbasım eser ve 4 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

3. Üç Aylık: *Türkçesinin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi*'nin hazırlanması çalışmalarında 2023 Temmuz-Ağustos-Eylül döneminde /B/ harfindeki maddelerin yazar-hakem atamaları yapılmış ve maddelerin yazım-inceleme süreçleri hızlandırılmıştır. Hâlihazırda /B/ harfinde 1.329 adet madde bulunmaktadır (madde sayısı pratik ve teorik sebeplerle değişebilmektedir) ve bunların 129'u yazım-inceleme-tashihi aşamalarından geçerek yayıma hazır durumuna gelmiştir. /B/ harfindeki maddelerin %80'i üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir (yazar-hakem, yürütücü kontrol, tashihi süreçleri). Proje ekibine Türk Dil Kurumu uzmanları dâhil edilmeye başlanmıştır.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için üçüncü üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 5 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için üçüncü üç aylık dönemde 16 adet yeni eser, 6 adet tıpkıbasım eser ve 4 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

4. Üç Aylık: *Türkçesinin Köken Bilgisi (Etimoloji) Sözlüğü Projesi*'nin hazırlanması çalışmalarında 2023 Ekim-Aralık döneminde /B/ harfindeki 1.329 maddenin 129'u tamamlanmış olup (yazar, hakem, yürütücü, tashihi aşamaları) yazımı ve hakem incelemesi tamamlanan 302 maddenin kontrolü devam etmektedir. C harfindeki maddeler üzerinde çalışmalara başlanmış, yazımı tamamlanan 42 maddenin kontrolü devam etmektedir. Son üç aylık dönemde Proje kapsamında geliştirilen metin veri tabanına Türkiye Yazma Eserler Kurumu tarafından yayımlanan 100 kitap eklenmiştir. (Başka kurumların yayınlarının eklenmesi için çalışmalar sürdürülmektedir). Proje ekibine yeni araştırmacılar dâhil edilmiştir. Sözlük hazırlama yazılımında, faturalandırma özelliği üzerinde geliştirmeler başlatılmıştır.

Kurumun Türk dili alanındaki bilimsel yetkinliğinin ortaya konulması için dördüncü üç aylık dönemde katılım, iş birliği ve tek başına olmak üzere 13 adet bilimsel etkinlik yapılmıştır.

Türkçenin bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için dördüncü üç aylık dönemde 17 adet yeni eser, 26 adet tıpkıbasım eser ve 5 adet süreli yayın yayımlanmıştır.

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
MİLLÎ KÜLTÜR	TÜRK DİLİ	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması	Türk diline ilişkin bilimsel araştırma-geliştirme faaliyeti sayısı	2	1	Kısmen Ulaşıldı
			Türk diline ilişkin bilimsel etkinlik sayısı	40	22	Kısmen Ulaşıldı
			Türk diline ilişkin tanıtım faaliyeti sayısı	4.320	77.662	Aşıldı
			Türk diline ilişkin yayımlanan eser sayısı	126	92	Kısmen Ulaşıldı

TABLO 56: Performans Göstergesi Sonuçları Formu Tablosu.

ii) Performans Denetim Sonuçları:

Kurumumuzun performans programı bilindiği üzere, performans esaslı bütçeleme ana unsurlarından performans programı, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde performans esaslı bütçelemeye geçilmiştir. Söz konusu bütçeleme anlayışıyla üst düzey politika belgelerinde yer alan hükümet önceliklerinin kurum düzeyine taşınması, tahsis edilen kurum kaynağı ile elde edilecek çıktı ve sonuçların ilişkilendirilmiş; harcama önceliğine ve performans bilgisine dayalı bütçe karar mekanizması oluşturulmuş ve böylece plan, program ve bütçe bağlantısı güçlendirilmiştir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

Faaliyetlerimizin temelini, performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. Kullandığımız temel kaynaklar, harcama birimi tarafından üretilen performans bilgisidir. Amaç-hedef uyumunun olduğu ve performans göstergelerinin faaliyetleri ölçmede yeterli bilgiyi sağladığı görülmektedir.

Performans programında yer alan hedef, göstergeler ve faaliyetler üçer aylık dönemler halinde ilgili birimlerden elde edilen uygulama sonuçlarına göre göstergeler seviyesinde izlenmiş ve sonuçları üst yönetime sunulmuştur.

Kurumumuz, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereğince, 2019-2023 dönemini kapsayan Stratejik Planı, 2023 yılı Performans Programı

ve anılan Kanun'un 13. maddesinde yer alan bütçe ilkeleri çerçevesinde 2023 Yılı Program Bütçesi hazırlanmıştır. Kurumumuz Stratejik Planı ve Performans Programı ilgili Kurul, Kurumlar tarafından onaylanmış; 2023 Yılı Bütçesi TBMM Genel Kurulu tarafından uygun görülerek kanunlaşmıştır.

3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımıza uygun olarak 2023 yılı Stratejik Plan Değerlendirme Tablosu hazırlanmış olup 4 amaç altında 18 hedefe ait 52 performans göstergesi belirlenmiştir. Faaliyetlerimizin temelini stratejik plan performans değerlendirmesi oluşturmaktadır. 2023 yılı içerisinde performans göstergeleri ile ilgili yılsonunda yapılan çalışmalarda, hedefe ilişkin sapmanın nedeni, hedefe ilişkin alınacak önlemler ve performans göstergelerinin değerlendirilmesi yapılmıştır.

2019-2023 Dönemi Stratejik Planı'nın uygulamaya konulan ve bütçe ile ilişkilendirilen 5 yıllık uygulama dönemi sonunda stratejik amaçlar altındaki 18 adet hedefin 13 adedinde %75'in üzerinde başarıya ulaşılmıştır. 52 adet performans göstergesinin 30 adedinde %100 gerçekleşme sağlanmıştır.

2023 yılı içerisinde hedeflerimiz ve faaliyetlerimiz ile ilgili yapılan çalışmalar kapsamında performans göstergelerinin değerlendirilmesi ve hesaplamaları aşağıda gösterilmiştir.

2019-2023 STRATEJİK PLAN 2023 YILI DEĞERLENDİRME TABLOSU

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.1)	Türk dilinin çeşitli dönem, alan ve konularına yönelik 250 kitap, 3 süreli yayın ve bu alandaki eserlerin tıpkı baskısı yapılarak yayımlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.1 Performansı	87,18				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.1.1 Yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	%35	883	1.133	1.068	74,00
PG 1.1.2 Yayımlanan eserlerin tıpkı baskı sayısı/yıl (birikimli)	%30	194	444	413	87,60
PG 1.1.3 Yayımlanan <i>Türk Dili</i> Dergisi sayısı/yıl (birikimli)	%20	804	864	864	100,00
PG 1.1.4 Yayımlanan <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten</i> sayısı / yıl (birikimli)	%10	146	156	158	100,00
PG 1.1.5 Yayımlanan <i>Türk Dünyası</i> Dergisi sayısı/yıl (birikimli)	%5	46	56	57	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ilişkin sapma oldukça azdır. Bunun sebebi basımı planlanan bazı kitapların Kurum dışı sebeplerle tamamlanma süresinin gecikmiş olmasıdır. 2023 yılında 40 tıpkıbasım eser, 35 yeni eser, 12 sayı <i>Türk Dili</i>, 2 sayı <i>Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten</i> ve 2 sayı <i>Türk Dünyası</i> dergisinin baskısı gerçekleştirilmiştir. Performans göstergesine makul seviyede ulaşıldığı değerlendirilmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Süreli yayınlara yeterince makale başvurusu gelmekte, bu başvurular inceleyiciler tarafından değerlendirilmekte ve süreli yayınların zamanında neşri hususunda gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Tıpkıbasım eserler için de gerekli hassasiyet gösterilmektedir. Yeni eser baskı periyodunun düzene konulabilmesi için başvuru aşamasındaki eser ve makalelerin ilgili komisyonlar tarafından inceleme sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılacak ve basım süreçlerinde uzama olabileceği göz önünde tutularak iş planı yapılacaktır. Çalışmaları süren eserlerin zamanında tamamlanmaması; Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması, tıpkıbasımının yapılmasına karar verilen eserlerin matbaa tarafından baskılarının süresinde hazırlanamaması risk olarak değerlendirilmektedir. Baskı periyodunun düzene konulabilmesi için başvuru aşamasındaki eserlerin ilgili komisyonlar tarafından inceleme sürecinin hızlandırılması sağlanacaktır. Yönetim Kurulunca basılması kararlaştırılan eserler için ihaleye zamanında çıkılmasını sağlamak amacıyla gerekli planlama ve Yayın Takip Sistemi'nde yazar ve inceleyiciler için güncelleme yapılacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.2)	Türk dili konularında millî ve milletlerarası kongre, panel, konferans, çalışma toplantısı, bilgi şöleni vb. ilmi toplantılar düzenlenecek ve desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.2 Performansı	99,14				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.2.1 Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nın gerçekleştirilme sayısı/yıl (birikimli)	%30	8	9	9	100,00
PG 1.2.2 Uluslararası Türk Dili Kurultayı'nda sunulan bildirilerin taşınır belleğe aktarma ve dağıtma sayısı/yıl (birikimli)	%20	0	500	500	100,00
PG 1.2.3 Güncel konularda düzenlenen ilmi faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	%15	52	77	84	100,00
PG 1.2.4 Dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantı sayısı/yıl (birikimli)	%20	7	32	50	100,00
PG 1.2.5 Maddi destek verilen ve işbirliğiyle düzenlenen ilmi faaliyet sayısı/yıl (birikimli)	%15	44	114	110	94,29
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kurum, bilimsel etkinliklerini kimi zaman çevrim içi şartlar elverdiği ölçüde de yüz yüze olacak şekilde yerine getirmiştir. Hedeflenen performans göstergesi makul seviyenin üstünde gerçekleşmiştir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2023 yılı için güncel konularda düzenlenen ilmi faaliyet, dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik düzenlenen toplantılar ve maddi destek verilen ve işbirliğiyle düzenlenen ilmi faaliyetler için hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmektedir. Kurumumuz tarafından maddi destek verilen ve işbirliğiyle düzenlenen ilmi faaliyetler ile dilin çeşitli dallarına ve ürünlerine yönelik yapılması planlanan bilimsel etkinliklerle ilgili öngörülemeyen dış kaynaklı olumsuz etkiler sebebiyle planlanan bilimsel etkinliklerin gerçekleştirilememesi risk olarak değerlendirilmektedir. Bu sebeple dilin çeşitli alanlarına yönelik düzenlenecek toplantılar kapsamında yapılacak faaliyetlere ilişkin çalışma planının yılın ilk ayı içerisinde hazırlanması sağlanarak gerekli önlem alınacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.3)	Türk dili alanında Kurum dışında yürütülen ilim araştırmalarından, belirlenen ölçütlere uygun bulunanlar desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.3 Performansı	22,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.3.1 Desteklenen ilmi araştırma sonucu basılacak eser sayısı/ yıl (birikimli)	%50	7	12	9	40,00
PG 1.3.2 Desteklenen ilmi araştırma sayısı/ yıl (birikimli)	%50	10	60	12	4,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türk dili alanında, Kurum dışında yürütülen ve belirlenen ölçütlere uygun bulunan bilimsel araştırmalar desteklenmektedir. Ancak Kurumumuza yeterli nitelik ve nicelikte bilimsel araştırma başvurusunun olmaması sebebiyle performans hedefine yönelik plan döneminde yeterli çalışma yapılamamıştır. Kurumumuza yeterli nitelik ve nicelikte bilimsel araştırma başvurusunun olmaması ve öngörülemeyen sebepler risk olarak değerlendirilmektedir. Bu riskleri ortadan kaldırmak ve sürdürülebilirliği sağlamak için başvuru aşamasında araştırmacılar bilgilendirilerek nitelik bakımından uygun başvuruların alınması ve bilimsel araştırma çalışmaları sonucunda eser üretilmesi sağlanacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.4)	Her yıl Türk dili alanında öğretim programına devam eden 125 kişiye lisans, 50 kişiye yüksek lisans ve doktora eğitimi alan 50 bilim adamına burs sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.4 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.4.1 Lisans düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	30%	751	1.376	2.352	100,00
PG 1.4.2 Lisansüstü düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	35%	337	587	611	100,00
PG 1.4.3 Doktora düzeyinde destek sağlanan kişi sayısı/ yıl (birikimli)	35%	64	314	477	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliği kapsamında belirlenen kriterlere uygun burs başvuruları kabul edilmektedir. Yönetmelik kapsamında aranan kriterlere uygun olmayan başvurular kabul edilmemektedir. Yeterli sayıda burs başvurusu yapıldığından ve kriterlere uygun olduğundan hedeflenen performans göstergesinin üzerinde gerçekleşme sağlanmıştır. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans göstergesine ulaşılması öngörülmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Burs başvurularında aranacak kriterlere ulaşamaması, yeterli başvuru olmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Eğitim ve Araştırma Bursları Yönetmeliği kapsamında, Kurum tarafından sosyal ve beşerî bilimler alanlarında öğrenim görmekte olan lisans ve lisansüstü öğrencilerine karşılıksız yurt içi eğitim bursu verilmeye devam edilecektir. Bu kapsamda Kurumumuz tarafından verilen burslar hakkında halkın daha fazla bilgilendirilmesi sağlanacaktır.					

Amaç (A1)	Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmek ve yaygınlaştırmak.				
Hedef (H 1.5)	Türkiye Türkçesinin Köken Bilgisi ve Osmanlı Türkçesi sözlükleri ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıkları bulunarak 25 adet sözlük hazırlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 1.5 Performansı	67,50				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 1.5.1 "Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü"nün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%25	%20	%100	%60	50,00
PG 1.5.2 "Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü" toplantı sayısı/yıl (birikimli)	%10	3	8	6	60,00
PG 1.5.3 Hazırlanan sözlük sayısı/yıl (birikimli)	%20	258	283	283	100,00
PG 1.5.4 Osmanlı Türkçesi sözlüğünün tamamlanma ve genel ağ ortamında yayınlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%20	%0	%100	%20	20,00
PG 1.5.5 Türkçe Sözlük ve İmla Kılavuzu'nun yenilenme oranı/ yüzde (birikimli)	%25	%30	%100	%100	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
"Türkiye Türkçesi Köken Bilgisi Sözlüğü" ile bilim, sanat ve spor dallarındaki yabancı terimlerin Türkçe karşılıklarının bulunarak her yıl beş sözlük hazırlanması çalışmalarının performans göstergeleri kapsamında hedeflenen performans göstergesine ulaşılmış, "Osmanlı Türkçesi Sözlüğü" çalışmalarına 2021 yılında başlanmış olup bu kapsamda sözlük çalışması devam etmektedir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Köken bilgisi sözlüğünün hazırlanması için altyapı çalışmaları tamamlanmıştır. Sözlüğün hazırlık çalışmaları devam etmekte ve sözlüğün fasiküller hâlinde basılması için gerekli kontroller yapılmaktadır. Ayrıca A maddesi tamamlanmış ve genel ağ sayfasında deneme sürümü yayımlanmıştır. B ve C maddeleri ile çalışmalar devam etmektedir. Osmanlıca ve diğer sözlük çalışmaları ise kol ve komisyonlarda yapılacak çalışmalar ile üretilecektir. Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılabilecektir.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.1)	Halkın her kesiminin günlük hayatta dili doğru kullanmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.1 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.1.1 Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı genel ağ sayfalarının yenilenme sayısı/yıl (birikimli)	%40	117	122	122	100,00
PG 2.1.2 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme sayısı/yıl (birikimli)	%30	82	182	189	100,00
PG 2.1.3 Türk dili ve ürünleri ile ilgili hazırlanacak afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi vb. basılı malzeme baskı sayısı/yıl (birikimli)	%30	142.654	148.904	254.722	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Dildeki yabancılaşmayı önlemek amacıyla halkı bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak, genel ağ ortamında, doğru ve güzel Türkçe kullanılmasına yönelik dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerin yer aldığı sayfalar hazırlanması çalışmalarını sürdürmek, bu kapsamda afiş, takvim vb. basılı malzeme hazırlamak ve Türkçenin dil bilgisi kuralları ışığında, cep telefonları ve cep bilgisayarlarında kullanılacak veri tabanları oluşturmak hedeflenmektedir. Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer aldığı genel ağ sayfası her yıl yenilenmiş ve hedeflenen performans göstergesine ulaşılmıştır. Gelecek yıllarda da hedeflenen performans gösterge değerine ulaşılması öngörülmektedir. Günlük hayatta Türkçenin doğru kullanılması ve doğru kullanımın yaygınlaşmasına yönelik örneklerin zamanında hazırlanamaması sebebiyle genel ağa materyallerin yüklenememesi, Kurumun genel ağ sayfasının siber saldırılara uğraması sebebiyle kullanıcıların genel ağa ulaşamaması, Kurumun bir halkla ilişkiler biriminin bulunmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Bu riskleri ortadan kaldırmak ya da en düşük seviyeye indirmek için Kurumumuzun genel ağ sayfasında, Türkçenin dil bilgisi kuralları ve güzel örneklerinin yer alacağı bölümler her yıl yenilenecektir. Gelecek yıllarda piyasadan eğitici nitelikli afiş, bilgi kartı, bilgilendirme filmi, basılı malzeme ve eğitici kısa TV filmi yaptırılarak toplumun her kesimine ulaşılması ve dil bilincinin geliştirilmesi sağlanacaktır.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.2)	Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimler desteklenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.2 Performansı	76,67				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.2.1 TDK çalışanlarının kamu kurumlarında verdiği eğitim sayısı/yıl (birikimli)	%100	196	346	311	76,67
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kamu kurumlarında yeni göreve başlayan memur ve kariyer meslek grubu çalışanlarına yönelik olarak yazım kuralları, yazımda ve sözlü ifadede anlatım bozuklukları, Türkçenin gücü ve resmî yazışma kuralları alanlarında eğitimler verilmektedir. Türkçenin doğru ve güzel kullanılması konusunda kamu kurumlarının düzenlediği hizmet içi eğitimlere, talepler doğrultusunda Kurumumuzca destek verilmektedir. Hedefin performans göstergesine makul seviyede ulaşılmış olup plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.3)	Türkçenin halkın farklı kesimlerinde bilinçli kullanılmasına yönelik açık oturum, konferans, sergi vb. etkinlikler düzenlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.3 Performansı	58,27				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.3.1 Kitap satış etkinliklerinde düzenlenen açık oturum, konferans vb. sayısı/yıl (birikimli)	%35	68	83	77	60,00
PG 2.3.2 Yurt içinde katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	%35	110	185	177	89,33
PG 2.3.3 Yurt dışında katıldığımız fuar ve sergi sayısı/yıl (birikimli)	%30	1	6	2	20,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yurt içi ve yurt dışında düzenlenen kitap fuarlarına katılım sağlanması, Kurum yayınlarının tanıtımının yapılması, kitap fuarları ve sergilerde Kurum çalışmaları ve yayınlarla ilgili açık oturum, konferans ve imza günleri düzenlenmesi, kitap satışlarının üniversitelerin bulunduğu merkezlerde sabit veya gezici imkânlarla yapılması hususunda hedeflenen performans göstergesi değerine makul seviyede ulaşılmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurum olarak gerek iş birliği ve gerekse kendi başına sergi ve bilimsel etkinlikler düzenlenmeye devam edilecektir. Faaliyet takvimi oluşturulup yapılacak etkinlikler iş ve zaman çizelgesine bağlanacaktır.					

Amaç (A2)	Türkçenin her alanda doğru ve verimli kullanılmasına katkıda bulunmak.				
Hedef (H 2.4)	Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri arasında Türkçenin kullanılması konusunda yarışmalar düzenlenecek ve ödüller verilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 2.4 Performansı	34,20				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 2.4.1 Türkçenin korunmasına katkıda bulunanlara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	%30	29	54	47	72,00
PG 2.4.2 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla düzenlenecek yarışmalara sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	%35	7	32	11	16,00
PG 2.4.3 Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla verilen ödüllere sağlanan destek sayısı/yıl (birikimli)	%35	5	30	10	20,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşların desteklenmesi, belediye sınırları içinde yer alan iş yerlerinde Türkçe kullanılmasıyla ilgili karar veren belediyelere teşvik amacıyla onurluk, berat ve yayın verilmesi, dille ilgili yarışma programlarında ödül olarak kurum yayınlarının verilmesi, Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasını teşvik amacıyla ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim öğrencileri arasında ödüllü yarışmalar düzenlenmesi, şair, yazar, sunucu ve sanatçılara ödüller verilmesi faaliyetleri, beklenen ölçütlerde yapılamamıştır. Bu sebeple hedeflenen performans göstergesi değerine ulaşamamıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Dil farkındalığının ve Türkçenin düzgün kullanımının teşvik edilmemesi; kurumlar arası iş birliğinin sağlanamaması risk olarak değerlendirilmektedir. Gelecek yıllarda da Türkçenin korunmasına katkıda bulunan kişi, kurum ve kuruluşlar desteklenecek; mevcut kontroller sürdürülecektir.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.1)	Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlikler yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.1 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.1.1 Yapılan anma etkinlikleri sayısı/yıl (birikimli)	%100	10	25	25	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Her yıl, anılacak kişiler ve hadiselerle ilgili etkinlik takvimi belirlenmesi, belirlenen takvime uygun olarak Türk dilinin gelişmesine katkı sağlamış şair ve yazarlar için anma etkinlikleri düzenlenmesi, Türkçenin tarihi dönemlerinde yaşanan belli başlı hadiselerin anlatılması ile düzenlenecek etkinliklere bilim ve kültür çevrelerinden kişilerin konuşmacı olarak katılmasının sağlanması planlanmıştır. Plan dönemi sonunda hedeflenen performans göstergesine ulaşılmış olup bir sapma meydana gelmemiştir. Türk dili araştırmaları tarihinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik plan ve programın zamanında hazırlanamaması sebebiyle anma etkinliklerinin yapılamaması risk olarak değerlendirilmektedir. Türk dilinin gelişme sürecinde emeği geçen kişilerin ve yaşanan belli başlı vakaların anılmasına yönelik etkinlik takvimi hazırlanacaktır.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.2)	Türkçenin özelliklerini, tarihini, gücünü sonraki nesillere aktaracak belgesel hazırlattırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.2 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.2.1 Türk dilinin tarihini konu alan belgeselin tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%100	%15	%100	%100	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türk dilinin ve Türk Dil Kurumunun kuruluşundan bugüne tarihini konu alan bir belge film hazırlanması, Türk dilinin zenginliklerini, tarihini ve gücünü ortaya koyan bilgi ve belgeler, günümüz basın yayın teknolojileri kullanılarak gelecek nesillere aktarılması, çok dilli olarak hazırlanması sağlanan belge filmin, milli ve milletlerarası yayın kuruluşlarında yayımlanması ve YD ortamında çoğaltılarak geniş kitlelere ulaştırılması planlanmıştır. Plan döneminde hedeflenen performans göstergesine ulaşılmış olup bir sapma meydana gelmemiştir.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.3)	Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserler günümüz alfabesine kazandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.3 Performansı	50,00				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.3.1 Türk Edebiyat tarihleri dizisinden yayımlanan eser sayısı/yıl (birikimli)	%50	0	5	0	0,00
PG 3.3.2 Günümüz alfabesine kazandırılan edebî eser (hikâye, roman, şiir, tiyatro vb.) sayısı/yıl (birikimli)	%50	0	5	43	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkçeyi bilim, kültür, edebiyat ve öğretim dili olarak geliştirmesi ve yaygınlaştırılması, Türk dili sevgisini ve bilincini geliştirecek ve yaygın hâle getirecek çalışmaların yürütülmesi, Osmanlı alfabesi ile yazılmış eserlerin günümüz alfabesine çevrilerek halkın yararına sunulması, Türk dili ile ilgili bazı alanlarda ve konularda araştırmalar yürütmek, bu araştırmaların yayına dönüştürülmesi ile ilim dünyamıza yeni yayınlar kazandırılmasının sağlanması planlanmıştır. Ancak Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması gerekçesiyle eser yayımlanamamıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Bilim Kurulu üyelerinden oluşan kol ve komisyonların kurulması ve bu alanda yapılacak çalışmalar ile bilim adamları tarafından Osmanlı alfabesi ile yazılmış günümüz alfabesine çevrilmiş bilimsel çalışmalar ilgili kurullarımız tarafından değerlendirildikten sonra uygun bulunanlar bilim dünyasına kazandırılacaktır. Mevcut kontrol yöntemleri sürdürülecektir.					

Amaç (A3)	Türk dilinin zenginliklerinin korunup işlenerek gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.				
Hedef (H 3.4)	Yaşayan dillerde iki dilli sözlükler hazırlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 3.4 Performansı	95,60				
Sorumlu Birim	Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 3.4.1 Arapça-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%40	%0	%100	%89	89,00
PG 3.4.2 Kazakça ve Çuvaşça Sözlüklerinin tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%30	%20	%100	%100	100,00
PG 3.4.3 Makedonca-Türkçe Sözlük'ün tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%30	%45	%100	%100	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hazırlanan sözlüklerin baskı işlemlerinin geliştirilerek ilgililerin hizmetine sunulması, Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın önüne geçmek amacıyla bilim, eğitim, öğretim ve yayın kuruluşları başta olmak üzere, hayatın tüm alanlarında Türkçenin doğru ve etkin kullanımının sağlanması, yaşayan dillerde sözlük üretme çalışmaları yürütülmesi planlanmış olup hedeflenen performans göstergesi gerçekleşmiştir. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. Kurum dışı isteklilerin eser basım talebinde bulunmaması risk olarak değerlendirilmektedir. Arapça-Türkçe Sözlük hazırlama çalışmaları sürdürülerek Yayın Takip Sistemi üzerinden kontroller artırılacaktır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.1)	Bilgi teknolojilerinin sağladığı imkânlardan da yararlanılarak kütüphane hizmetlerinin etkinlik düzeyi yükseltilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.1 Performansı	75,65				
Sorumlu Birim	Kütüphane Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.1.1 Sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı/yıl (birikimli)	%40	1.387	4.162	2.473	39,14
PG 4.1.2 Türkoloji alanındaki bütün yayınların kütüphaneye kazandırılma sayısı/yıl (birikimli)	%60	63.983	73.983	75.295	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Performans göstergeleri kapsamında yürütülen, Plan dönemi sonunda 2023 yılsonu çalışmalarında sayısal hâle getirilen nadir eser sayısı %39,14 oranında gerçekleştirilmiş olup belirlenen hedef değere ulaşamamıştır. Çalışmalar devam etmektedir. Türkoloji alanındaki yayınların kütüphaneye kazandırılma sayısı 2023 yılsonu göstergelerine göre %100 oranında gerçekleştirilmiş olup hedeflenen değere ulaşılmıştır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.2)	Kurumun insan kaynakları nitelik ve nicelik olarak güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.2 Performansı	77,32				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.2.1 Personele verilen eğitim sayısı/yıl (birikimli)	%40	20	40	73	100,00
PG 4.2.2 Eğitime katılan personel sayısı/yıl (birikimli)	%30	310	825	676	71,07
PG 4.2.3 İstihdam edilen nitelikli personel sayısı/yıl (birikimli)	%30	64	79	72	53,33
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Koronavirüs salgını döneminde eğitimler için yapılan genel uygulamalar değişiklik göstermiş ve teknolojinin de etkisiyle sanal ortam eğitimleri de devreye girmiştir. Bunun en büyük örneği Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Sistemi uygulamasıdır. Eğitimler konularına göre sınıflandırılmakta ve ilgili birimdeki personelin eğitime katılması sağlanmaktadır. Personelin çoğunun Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Sistemi üzerinden belirlenen eğitimlere girmesi sağlanmakta ve üçer aylık periyotlar hâlinde hangi eğitimlere girilmesi istendiği resmî yazı ile personele bildirilmektedir. Yüksek Kurum Başkanlığının onayı ve Cumhurbaşkanlığının kurumumuza tahsis etmiş olduğu kadro imkânı kapsamında, nitelikli personel alımı yapılmış olsa da plan döneminde hedeflenen performans göstergesine ulaşılması mümkün olmamıştır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.3)	Kurumun fiziki ve teknolojik donanımı güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.3 Performansı	93,37				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.3.1 Kurum binasının onarımının tamamlanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	%25	%65	%65	%65	100,00
PG 4.3.2 Hizmet binası ve sosyal tesis yerleşkesi inşaatının tamamlanma oranı/ yüzde (birikimli)	%30	%5	%100	%79	77,89
PG 4.3.3 Kurumun yıllık fiziki donanım ve altyapı ihtiyaçlarının karşılanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	%20	%85	%85	%85	100,00
PG 4.3.4 Kurumun yıllık teknolojik donanım ihtiyacının karşılanma oranı/ yüzde (mevcut değeri korumak)	%25	%85	%85	%85	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Kurum binamızın periyodik bakım ve onarımı yapılarak mevcut durum korunmaya çalışılmaktadır. Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu Kampüs Yerleşkesi inşaat çalışmaları Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yürütülmektedir. Kurumumuzun mevcut fiziki ve teknolojik donanım ve altyapısı çalışmalarımızı sağlamaya yetecek düzeydedir. Bu sebeple mevcut durumumuzu korumaya yönelik periyodik bakım ve onarım çalışmaları yapılmakta olup hedeflenen performans gösterge değeri korunmuştur.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmî yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.4)	Kurum yayınlarının daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.4 Performansı	85,07				
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.4.1 E-Mağaza olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/ yıl (birikimli)	%30	622	952	1.075	100,00
PG 4.4.2 E-Kitap olarak satışa sunulan toplam yayın sayısı/ yıl (birikimli)	%35	0	10	93	100,00
PG 4.4.3 Kitap satış aracıyla ziyaret edilen yer sayısı/yıl (birikimli)	%35	74	149	117	57,33
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Elektronik mağazamız üzerinden Kurum yayınlarımızın satış hizmetleri sürdürülmekte olup yeni yayınlar satışa hazır hâle geldikçe e-mağazamıza eklenmekte ve satış hizmeti verilmektedir. E-mağazada e-kitap olarak satışa sunulan yayınlar plan döneminde hedefin üzerinde gerçekleşmiştir. Kitap satış aracı ile ziyaret edilen yerler ise koronavirüs salgını döneminde ziyaretlerin askıya alınması nedeniyle hedefin altında kalmıştır. Salgın sonrası kitap satış aracı ile ziyaretler yeniden başlamış ancak hedeflenen sayıya ulaşamamıştır.					

Amaç (A4)	Bilime dayalı altyapıyı ve kurumsal donanımı güçlendirerek Kurumun Türk dili alanındaki ilmi yetkinliğini ortaya koymak.				
Hedef (H 4.5)	Kurum kaynaklarının etkin kullanılması için planlı çalışma düzenine süreklilik kazandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	MİLLÎ KÜLTÜR-TÜRK DİLİ				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak, yaymak ve yayımlar yapmak için çalışmalar yapılması.				
H 4.5 Performansı	100,00				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018) (A)	2023 Dönemindeki Yıl Sonu Hedeflenen Değer (B)	2023 Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C-A)/(B-A)
PG 4.5.1 Stratejik Plan Uygulama, İzleme ve Değerlendirme tamamlanma oranı/ yüzde(birikimli)	%30	%0	%100	%100	100,00
PG 4.5.2 İç kontrol sisteminin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunun sağlanma oranı/yüzde (mevcut değeri korumak)	%30	%88	%88	%91	100,00
PG 4.5.3 Üretilen rapor sayısı/yıl (birikimli)	%40	41	81	81	100,00
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Stratejik Plan Belgesi'nin sistematik bir şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi için gerekli altyapı çalışmalarının yapılması; iç kontrol, performans esaslı bütçeleme, raporlama gibi mali ve genel yönetim araçlarının kurumsallaşmasının sağlanması planlanmıştır. Bu kapsamda Stratejik Plan Belgesi'nin izlenmesi ve yıllık olarak değerlendirmesi yapılmış, mali ve genel yönetim araçlarının kurumsallaşması sağlanmış, kaynak tahsis sürecinin etkinliğini sağlamak için stratejik plan ile bütçe bağlantısı performans programı ile güçlendirilmiştir. Mevzuat gereği hazırlanması gereken raporlar hazırlanmış, ilgili Kurumlara gönderilmiş ve genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır. Plan döneminde hedef ve performans göstergeleri ile ilgili bir değişiklik meydana gelmemiştir. 2019-2023 Stratejik Plan Dönemi'nin sonunda hedeflenen performans gösterge değerlerine ulaşılmıştır.					

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması amacıyla performans yönetimi anlayışını getirmektedir.

Bilindiği üzere performans esaslı bütçeleme ana unsurlarından performans programları, Maliye Bakanlığı (mülga) tarafından yürürlüğe konulan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberi çerçevesinde hazırlanmıştır.

Bu kapsamda performans programlarının izleme, değerlendirme ve raporlanması sürecine altyapı sağlamak amacıyla e-bütçede Performans Bütçe Modülü altında Performans İzleme ve Değerlendirme Bölümü oluşturularak idarelerin kullanımına açılmıştır.

Performans yönetimi, performansın sürekli iyileştirilmesini amaçlayan sonuç odaklı bir yönetim anlayışıdır. Performans yönetiminin en önemli bileşenlerinden biri de performans değerlendirmesidir. Performans değerlendirmesi, program değerlendirmesi, performans yönetimi, performans esaslı bütçe, bütçe sistemleri, performans ölçümü, performans denetimi ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında değerlendirilmektedir.

Değerlendirmenin etkili bir araç olabilmesi için politika oluşturulması ve uygulanması sürecinin ayrılmaz bir parçası olması gerekmektedir. Buna karşın uygulamada Stratejik Plan, Program Bütçe ve Performans Programı'nın denetim ve değerlendirme (maliyetlendirme) arasındaki ilişkinin kurulduğu görülmektedir. Değerlendirme sonucunda elde edilen bulguların bütçe sürecinde kullanılması ile ilgili beklentiler, gerçekçi bir şekilde oluşmaktadır. Sonuçta bütçeleme politik tercihleri içerir, değerlendirme ise bu tercihleri etkileyen pek çok faktörden sadece bir tanesidir.

Performans değerlendirilmesi yoluyla kamusal politikaların seçimi ve uygulanması sonucunda oluşan başarı ve başarısızlığın ortaya çıkarılması, başarısızlık ile karşılaşılması durumunda sebeplerinin araştırılarak gerekiyorsa devam eden faaliyet ve proje uygulamalarına son verilmesi, geleceğe dönük politikaların doğru bir şekilde oluşturulması amacıyla karar vericilere gerekli bilgilerin sağlanması amaçlanmaktadır.

5. Diğer Hususlar

22 Nisan 2021 tarihli ve 31462 Sayılı *Resmî Gazete*'de yayımlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 25. maddesi gereğince hazırlanan ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporu kamuoyuna açıklanmak üzere genel ağ sayfamızda yayımlanmış ve raporun birer örneği elektronik nüshayla Strateji ve Bütçe Başkanlığına ve Sayıştay'a gönderilmiştir.

Başkanlığımızca yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Kamu Yatırım Projeleri başlıklı 25. maddesi gereği hazırlanarak Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Strateji ve Bütçe Bakanlığına gönderilmiştir.

Mali işlemler (Ayrıntılı finansman ve harcama programlarının hazırlanması, ödenek gönderme, tenkis, ekleme ve aktarma işlemleri, kesin hesabın hazırlanması, yılsonu işlemlerinin yapılması vb.); yapılan duyurular ve ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak yerine getirilmiştir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği Kurumumuza yapılan bilgi edinme başvuruları birimlerle irtibat kurulmak suretiyle cevaplandırılmaktadır.

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A) Üstünlükler

Güçlü Yönler

1. Atatürk'ün kutlu eliyle ve onun yüce Kurucu ve Koruyucu Genel Başkanlığı altında kurulmuş olması.
2. Atatürk'ün manevi himayesinde, Cumhurbaşkanı'nın gözetim ve desteğinde Anayasal bir Kurum olması.
3. Atatürk'ün mirasından alınan pay ile özel bütçeli ve tüzel kişiliğe sahip olması.
4. Kurumun akademik bir kimliğinin olması.
5. Bilimsel eser ve süreli yayıncılık alanlarında, TDK'nin güçlü bir birikim ve deneyime sahip olması.
6. Kurumun, birçok kurum ve kuruluşla ortak çalışmalar yapma yeteneğine sahip olması.
7. Türk dili alanında çok güçlü bir ihtisas kütüphanesinin olması.
8. Kurumun fiziki ve teknolojik altyapısının güçlü olması.
9. Kurumun, Türkoloji alanındaki ulusal ve uluslararası her türlü uzman desteğini karşılayabilecek bir konumda olması.
10. Kurumun, Türk dili gibi toplum üzerinde etki gücü yüksek bir alanda danışmanlık görevi üstlenmesi.
11. Bilimsel araştırma, bilgi ve çeviri üretimi, yönetimi ve kültür faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan Bilim Kurulu ve çalışma gruplarımızın bulunması.

B) Zayıflıklar

Zayıf Yönler

1. Türkiye'nin farklı bölgelerinde yayın satış temsilciliklerimizin bulunmaması sebebiyle okuyuculara ulaşmada zorluklar yaşanması.
2. Kurumun kendi görev alanında birçok nitelikli faaliyeti ve yayını olmasına rağmen bunların tanıtılmasında istenilen seviyede olunamaması.
3. Kurum kültürünün tam olarak yerleştirilmesi kapsamında yapılan çalışmaların yeterli düzeyde olmaması.
4. Çalışanların bilişim sistemlerini yeterli düzeyde kullanmaması.
5. Personelin bir arada bulunduğu sosyal etkinliklerin yetersizliği.

C) Değerlendirme

Türk Dil Kurumu bütün faaliyetlerini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği kalkınma planları ve programlarında, stratejik planında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda, kaynaklarını etkili ve verimli bir biçimde kullanmak suretiyle yürütmektedir. Bu çerçevede Kurumumuz 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı performans odaklı olarak hazırlanmıştır. Stratejik Planı'nın yapısı, Kurumun geleceği için dört amaç altında bulunan önemli hedeflere ulaşmak için çok boyutlu yaklaşımları kapsamaktadır.

Kurumumuzun 2023 yılı Performans Programı'nda belirlenen dört performans göstergesinin birinde istenilen hedefin üstünde bir başarı sağlandığı, üçünde kısmen hedefe ulaşıldığı görülmüştür. Bu hedeflere ulaşabilmek için, performansı izlemeye ve performansı arttırmaya yönelik; şeffaflık, adillik, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkelerini esas alan kurumsal risk yönetimi yaklaşımıyla yeniden bir değerlendirme yapmaya gerek görülmektedir. Bu kapsamda sistemli bir şekilde analizler yapılarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanıp değerlendirilecektir.

Amaç ve hedeflere, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere kurum tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütününe oluşturan "İç Kontrol" kapsamında "2023 Yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu" hazırlanarak genel ağ sayfamızda yayımlanmıştır. 2023 yılı değerlendirmesinde Kurumumuzca %91,45'lik bir başarı sağlanmıştır.

Risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi kapsamında Kurumumuzca yılda iki kez yapılan "İç Kontrol Soru Formu Değerlendirme Raporu" aşamasında değişen koşullara göre yeniden belirlenerek en yüksek başarıya ulaşma noktasında gerekli çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmalar, denetim süreçleriyle desteklenecek ve sonuçlarının değerlendirilmesini sağlayacak izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılarak iç kontrol sisteminin etkinliğinin artacağı ve sistemin daha sağlıklı ve verimli işleyeceği düşünülmektedir.

Bütün bu çalışmalar bilimsel yapılanmanın ve kurumsal kimliğin sonucunda gerçekleştirilmiştir. Yöneticilerinden uzmanlarına, ilim kadrosundan bütün çalışanlarına kadar herkesin bu üretimde payı bulunmaktadır. Kurumumuz zayıf yönlerimizde belirtilen olumsuzluklara rağmen elinde bulundurduğu kaynakları etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanarak hedeflerine ulaşma yolunda azami gayreti göstermiştir.

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Kamu yönetiminde son yıllarda meydana gelen köklü ve reform niteliğindeki mevzuat değişikliklerinin tam olarak uygulanabilmesi, Kurum çalışmalarının daha verimli ve istenilen düzeyde yürütülebilmesi için hizmet içi eğitimlere daha çok zaman ve kaynak ayrılarak bu eğitimlerin çeşitlendirilmesi gerekli görülmektedir.

Türkçenin kullanımında hayatın çeşitli alanlarında yaşanan yabancılaşma akımı içerisinde yabancı kaynaklı sözlerin her yerde kullanılması; iş yerlerine, ürünlere yabancı kaynaklı adlar verilmesi ve kitle iletişim araçlarında Türkçenin yanlış ve bozuk kullanılması karşısında birtakım kanuni düzenlemelere gidilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Faaliyetlerimizde başarıya ulaşma noktasında Kurumumuzdaki Bilim Kurulu ve buna bağlı kol, komisyon, çalışma gruplarının ve personelimizin bir bütün hâlinde kapsamlı çalışmaları ile her türlü riskleri yeniden güncelleyip bu risklere karşı önlemlerimizi daha kapsamlı alma noktasında gerekli çalışmalar planlanmaktadır.

2019-2023 dönemini kapsayan stratejik planımızın uygulama döneminin 2023 yılsonu itibarıyla tamamlanmasıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesi gereği, "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" doğrultusunda ve On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024-2028) yer alan amaç, politika ve tedbirlerle uyumlu olarak 2024-2028 dönemini kapsayacak olan yeni stratejik plan çalışmaları tamamlanmış, nihai hâle getirilerek kamuoyuna duyurulmuştur.

EKLER

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

ÜST YÖNETİCİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Türk Dil Kurumu Başkanlığı 2023 yılı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Ankara

31.12.2023

Prof. Dr. Osman MERT

Türk Dil Kurumu Başkan V.

Ek-2: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı

HARCAMA YETKİLİSİNİN İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde;

Harcama birimimizce gerçekleştirilen iş ve işlemlerin idarenin amaç ve hedeflerine, iyi mali yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini, birimimize bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların planlanmış amaçlar doğrultusunda etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, birimimizde iç kontrol sisteminin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, yönetim ve bilgi sistemleri, iç kontrol sistemi değerlendirme raporları, izleme ve değerlendirme raporları ile denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Ankara

31.12.2023

Özge BAŞIBÜYÜK

Harcama Yetkilisi

Ek-3: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin Türk Dil Kurumu Başkanlığında oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu raporun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara

31.12.2023

Murat GÜLBUDAK

Strateji Geliştirme Müdürü V.

Kamu İdaresi Kodu		Yıl:2023			
Kamu İdaresi Adı		TÜRK DİL KURUMU			
AKTİF HESAPLAR		2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI	
1	DÖNEN VARLIKLAR	1.805.284.040,75	1.237.710.103,89	1.844.994.047,23	
10	HAZİR DEĞERLER	27.487,72	0,00	50,00	
102	BANKA HESABI	27.487,72	0,00	50,00	
13	KURUM ALACAKLARI	1.795.270.747,03	1.226.219.809,66	1.821.183.302,63	
135	TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	1.795.270.747,03	1.226.219.809,66	1.821.183.302,63	
14	DİĞER ALACAKLAR	1.020.942,49	1.023.938,87	1.020.942,49	
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	1.020.942,49	1.023.938,87	1.020.942,49	
15	STOKLAR	8.628.263,01	9.839.464,01	21.522.336,15	
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	8.628.263,01	9.839.464,01	21.522.336,15	
16	ÖN ÖDEMELER	336.600,50	626.891,35	1.267.415,96	
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	336.600,50	626.891,35	1.267.415,96	
2	DURAN VARLIKLAR	456.817.709,32	1.139.165.475,37	3.634.924.580,41	
22	FAALİYET ALACAKLARI	19.840,93	25.647,80	25.647,80	
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	19.840,93	25.647,80	25.647,80	
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	191.502.117,65	191.502.117,65	1.572.594.492,64	
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	191.502.117,65	191.502.117,65	1.572.594.492,64	
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	265.295.750,74	967.637.709,92	2.062.304.439,97	
252	BİNALAR HESABI	11.299.217,91	11.299.217,91	11.299.217,91	
253	TESİS, MAKİNE VE ÇHAZLAR HESABI	342.766,93	348.137,26	476.273,26	
254	TAŞITLAR HESABI	1.105.823,68	1.105.823,68	9.278.661,51	
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	7.625.254,06	9.744.612,25	12.262.459,92	
257	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-19.950.156,90	-21.446.334,00	-29.398.132,90	
258	YAPILIMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	210.755.887,71	943.403.850,71	2.057.764.660,15	
259	YATIRIM AVANSI HESABI	54.116.957,35	23.182.402,11	621.300,12	
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	
260	HAKLAR HESABI	5.497.491,96	9.079.634,84	13.192.549,73	
268	BİRİKİMİ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-5.497.491,96	-9.079.634,84	-13.192.549,73	
PASİF HESAPLAR		2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI	
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.785.362,34	1.684.749,42	1.808.980,99	
32	FAALİYET BORÇLARI	239.999,67	182.236,71	507.037,82	
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	239.999,67	182.236,71	507.037,82	
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	108.903,46	144.924,01	100.942,71	
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	75.104,86	46.364,86	50.971,26	
333	EMANETLER HESABI	33.798,60	98.559,15	49.971,45	
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	4.249.292,31	1.170.421,80	1.201.000,06	
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	4.142.372,73	983.940,56	833.572,68	
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	100.973,13	174.226,38	337.878,56	
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN İKSNAL HESABI	5.946,45	12.254,86	29.548,82	
37	BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLARI	187.166,90	187.166,90	0,00	
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	187.166,90	187.166,90	0,00	
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	5.109.061,58	28.150.038,14	10.226.126,04	
43	DİĞER BORÇLAR	2.274.299,06	25.315.275,62	0,00	
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2.274.299,06	25.315.275,62	0,00	
47	BORÇ VE DİĞER KARŞILIKLARI	2.834.762,52	2.834.762,52	10.226.126,04	
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	2.834.762,52	2.834.762,52	10.226.126,04	
5	ÖZ KAYNAKLAR	2.252.207.326,15	2.367.040.791,70	5.467.883.521,01	
50	NET DİĞER	1.373.494.741,80	1.642.057.122,23	1.966.568.391,50	
500	NET DİĞER HESABI	1.373.494.741,80	1.642.057.122,23	1.966.568.391,50	
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	825.102.478,69	610.150.203,92	1.033.182.259,71	
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	825.102.478,69	610.150.203,92	1.033.182.259,71	
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI HESABI	53.610.105,66	114.833.465,55	2.468.132.869,80	
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	53.610.105,66	114.833.465,55	2.468.132.869,80	

B İ L A N Ç O .					
Kamu İdaresi Kodu	47	Yıl:2023			
Kamu İdaresi Adı	TÜRK DİL KURUMU				
AKTİF TOPLAMI	2.262.101.750,07	2.396.875.579,26	5.479.918.627,64	PASİF TOPLAMI	2.262.101.750,07 2.396.875.579,26 5.479.918.627,64

Bilanço Dipnotları :	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.061.194,71	1.238.194,71	8.959.670,11
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.061.194,71	1.238.194,71	8.959.670,11
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	0,00	0,00	2.250.797.582,33
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00	2.250.797.582,33
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	131.756,94	119.593,37	44.141,45
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	131.756,94	119.593,37	44.141,45
960 PROJE MALİYETLERİ HESABI	5.223.901,53	5.161.292,07	0,00
965 PROJE YATIRIMLARI KARŞILIĞI HESABI	5.223.901,53	5.161.292,07	0,00

47

Kamu İdaresi Kodu

Kamu İdaresi Adı

TÜRK DİL KURUMU

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Mali Yılı:2023

20/02/2024 14:03:01

** Rapor 20/02/2024 05:06:22 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 1 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Mali Yılı:2023

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
600	11	00	00	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	1.381.092.374,99
600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	1.381.092.374,99
GELİRLER TOPLAMI (B)						88.117.523,18	181.885.783,46	2.604.553.806,67

Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4	GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
630	01	03	20	00	İhbar ve Kadem Tazminatları	0,00	399.993,28	0,00
630	01	03	20	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin İhbar ve Kadem Tazminatları	0,00	399.993,28	0,00
630	01	03	30	00	Sosyal Haklar	722.276,66	727.369,29	3.810.097,81
630	01	03	30	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Sosyal Hakları	722.276,66	727.369,29	3.810.097,81
630	01	03	40	00	Fazla Mesailer	0,00	24.248,17	227.118,41
630	01	03	40	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Fazla Mesailer	0,00	24.248,17	227.118,41
630	01	03	50	00	Ödül ve İkramiyeler	378.817,04	840.580,67	2.124.648,55
630	01	03	50	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ödülü ve İkramiyeleri	378.817,04	840.580,67	2.124.648,55
630	01	04	00	00	Geçici Süreli Çalışanlar	0,00	3.300,22	6.841,40
630	01	04	10	00	Ücretler	0,00	3.300,22	6.841,40
630	01	04	10	02	Aday Çıkış, Çıkış ve Stajyer Çıkışlarının Ücretleri	0,00	3.300,22	6.841,40
630	02	00	00	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Ödemeleri	1.654.092,17	2.698.424,62	5.824.459,99
630	02	01	00	00	Memurlar	970.547,62	1.478.970,48	2.818.180,78
630	02	01	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	970.547,62	1.478.970,48	2.818.180,78
630	02	01	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	607.078,31	909.732,52	1.726.829,07
630	02	01	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	363.469,31	569.237,96	1.092.351,71
630	02	02	00	00	Sözleşmeli Personel	57.575,41	174.091,63	83.891,74
630	02	02	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	57.575,41	174.091,63	83.891,74
630	02	02	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	36.511,28	110.401,09	53.217,14
630	02	02	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	21.064,13	63.690,54	30.674,60
630	02	03	00	00	İşçiler	625.969,14	1.045.362,51	2.922.387,47
630	02	03	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeleri	570.327,43	952.441,38	2.662.619,70
630	02	03	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	361.671,05	603.987,22	1.688.490,55
630	02	03	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	208.656,38	348.454,16	974.129,15
630	02	03	40	00	İşsizlik Sigortası Fonuna	55.641,71	92.921,13	259.767,77
630	02	03	40	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	55.641,71	92.921,13	259.767,77

20/02/2024 14:03:03

** Rapor 20/02/2024 05:06:22 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 2 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Mali Yılı:2023

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	00	00	00	Mali ve Hizmet Alım Giderleri	4.145.357,66	23.239.324,79	24.451.193,62
630	03	01	00	00	Üretimine Yönelik Mali ve Malzeme Alımları	0,00	121.011,98	237.151,40
630	03	01	50	00	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları	0,00	106.278,30	228.464,00
630	03	01	50	01	Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları	0,00	106.278,30	228.464,00
630	03	01	70	00	Kağıt ve Plastik Ürün Alımları	0,00	13.700,00	7.000,00
630	03	01	70	01	Kağıt ve Plastik Ürün Alımları	0,00	13.700,00	7.000,00
630	03	01	80	00	Metal Ürün Alımları	0,00	1.033,68	1.687,40
630	03	01	80	01	Metal Ürün Alımları	0,00	1.033,68	1.687,40
630	03	02	00	00	Tüketimine Yönelik Mali ve Malzeme Alımları	955.361,76	1.649.115,19	2.857.167,55
630	03	02	10	00	Kirasaşe, Yavın, Baskı ve Büro Malzemesi Alımları	462.298,88	99.315,67	371.895,77
630	03	02	10	01	Kirasaşe Alımları	19.652,90	22.358,97	128.988,64
630	03	02	10	02	Büro Malzemesi Alımları	351.664,94	0,00	0,00
630	03	02	10	03	Periyodik Yayın Alımları	0,00	43.418,60	155.717,93
630	03	02	10	05	Baskı ve Çift Giderleri	90.981,04	33.538,10	87.189,20
630	03	02	20	00	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	0,00	15.000,00	189.933,93
630	03	02	20	01	Su Alımları	0,00	15.000,00	30.000,00
630	03	02	20	02	Temizlik Malzemesi Alımları	0,00	0,00	159.933,93
630	03	02	30	00	Enerji Alımları	442.760,59	1.205.589,37	2.033.429,68
630	03	02	30	01	Yakacak Alımları	130.030,47	266.361,48	773.636,94
630	03	02	30	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	53.467,79	219.620,26	279.235,02
630	03	02	30	03	Elektrik Alımları	259.262,33	719.607,63	980.557,72
630	03	02	40	00	Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	50.302,29	51.040,95	38.859,95
630	03	02	40	01	Yiyecek Alımları	17.691,48	0,00	0,00
630	03	02	40	02	İçecek Alımları	32.610,81	51.040,95	38.859,95
630	03	02	50	00	Giyim ve Kuyum Alımları	0,00	18.921,60	200.799,02
630	03	02	50	01	Giyecek Alımları	0,00	18.921,60	200.799,02
630	03	02	60	00	Özel Malzeme Alımları	0,00	50.004,80	0,00
630	03	02	60	01	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyasal ve Teknik Malzeme Alımları	0,00	3.889,90	0,00
630	03	02	60	90	Diğer Özel Malzeme Alımları	0,00	46.114,90	0,00

20/02/2024 14:03:03

** Rapor 20/02/2024 05:06:22 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 3 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47

TÜRK DİL KURUMU

Kamu İdaresi Adı

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	02	70	00	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alımları, Yapılan ve Giderler	0,00	163.236,96	0,00
630	03	02	70	11	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine- Teçhizat Alımları	0,00	163.236,96	0,00
630	03	02	90	00	Diğer Tüketim Mal ve Malzemeleri Alımları	0,00	46.005,84	22.249,20
630	03	02	90	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemeleri Alımları	0,00	46.005,84	22.249,20
630	03	03	00	00	Yolluklar	86.502,15	536.390,41	948.525,54
630	03	03	10	00	Geçici Görev Yollukları	82.006,70	524.556,76	923.802,65
630	03	03	10	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	64.363,60	275.112,16	357.175,72
630	03	03	10	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	17.643,10	249.444,60	566.626,93
630	03	03	20	00	Süreklili Görev Yollukları	4.495,45	11.833,65	19.722,89
630	03	03	20	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	4.495,45	11.833,65	19.722,89
630	03	04	00	00	Görev Giderleri	8.790,14	139.192,64	288.824,90
630	03	04	20	00	Yasal Giderler	0,00	951,96	250.000,00
630	03	04	20	03	Ödüll, İkramiye ve Benzeri Ödemeler	0,00	0,00	250.000,00
630	03	04	20	90	Diğer Yasal Giderler	0,00	951,96	0,00
630	03	04	30	00	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	8.790,14	10.754,41	23.132,12
630	03	04	30	01	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	0,00	6.763,49	15.984,78
630	03	04	30	02	İşletme Runsatı, Ödemeleri ve Benzeri Giderler	2.019,26	1.260,17	1.332,60
630	03	04	30	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	6.770,88	2.730,75	5.814,74
630	03	04	70	00	Mahkeme Harcı ve Giderleri	0,00	127.486,27	7.692,78
630	03	04	70	01	Mahkeme Harcı ve Giderleri	0,00	127.486,27	7.692,78
630	03	05	00	00	Hizmet Alımları	2.705.447,68	7.722.129,99	7.531.949,71
630	03	05	10	00	Genel Hizmet Alımları	1.040.396,51	5.004.732,02	1.360.320,43
630	03	05	10	02	Araştırma ve Geliştirme Hizmeti Alın Giderleri	0,00	4.025,00	2.526,49
630	03	05	10	03	Bilgiayar Hizmeti Alın Giderleri	224.790,00	0,00	0,00
630	03	05	10	05	Enformasyon ve Raporlama Hizmeti Alın Giderleri	141.600,00	0,00	0,00
630	03	05	10	07	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Alın Giderleri	23.205,00	26.215,05	63.822,60
630	03	05	10	17	Toplano ve Organizasyon Hizmeti Alın Giderleri	650.801,51	4.974.491,97	1.293.971,34
630	03	05	20	00	Haberleşme Giderleri	581.337,74	92.429,24	1.368.327,59

20/02/2024 14:03:03

** Rapor 20/02/2024 05:06:22 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 4 / 8

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	07	20	00	Gayri Maddi Hak Alınları	5.687,60	0,00	0,00
630	03	07	20	01	Bilgisayar Yazılım Alınları ve Yapımları	5.687,60	0,00	0,00
630	03	07	30	00	Bakım ve Onarım Giderleri	104.431,62	193.221,17	315.825,07
630	03	07	30	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	59.196,26	83.989,45	119.483,50
630	03	07	30	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	45.235,36	109.231,72	196.341,57
630	03	08	00	00	Gayrimenkul Mali Bakım ve Onarım Giderleri	47.629,86	49.193,99	160.197,66
630	03	08	10	00	Planet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	47.629,86	49.193,99	160.197,66
630	03	08	10	01	Bina Bakım ve Onarım Giderleri	47.629,86	49.193,99	136.197,66
630	03	08	10	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	0,00	24.000,00
630	05	00	00	00	Carı Transferler	8.204.346,92	14.144.390,02	48.173.700,52
630	05	01	00	00	Görevlendirme Giderleri	664.280,42	756.493,37	1.082.010,17
630	05	01	20	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	664.280,42	756.493,37	1.082.010,17
630	05	01	20	02	5510 Sayılı Kanunun 4/c Maddesi Kapsamındaki Sigortalılara Vazife Maliyilik Aykırılıklarından Dolaylı Olarak Devredilen Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devredilen Borçlar ve Ödenen Avukattan Karşılığı Ödenecek Ek Karşılıklar	634.544,97	365.200,00	797.200,00
630	05	01	20	90	Sosyal Güvenlik Kurumuna Görevlendirme Giderleri Karşılığı Yapılan Diğer Ödemeler	29.735,45	391.293,37	284.810,17
630	05	03	00	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Karşılıklı Yapılan Diğer Ödemeler	53.166,50	156.076,65	311.649,85
630	05	03	10	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	53.166,50	156.076,65	311.649,85
630	05	03	10	03	Kamu İşveren Sendikalarına	9.000,00	11.000,00	12.100,00
630	05	03	10	05	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	44.166,50	145.076,65	299.549,85
630	05	04	00	00	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	7.486.900,00	13.231.820,00	46.780.040,50
630	05	04	10	00	Burslar ve Harçlıklar	7.486.900,00	13.231.820,00	46.780.040,50
630	05	04	10	01	Yurtiçi Burslar ve Harçlıklar	7.486.900,00	13.231.820,00	46.780.040,50
630	13	00	00	00	Amortisman Giderleri	2.579.815,75	5.712.949,30	7.819.277,22
630	13	01	00	00	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	576.241,97	2.130.806,42	3.706.362,33
630	13	01	03	00	Tesis Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	0,00	20.685,41	128.136,00
630	13	01	04	00	Tasitların Amortisman Giderleri	12.559,98	12.559,98	914.673,80
630	13	01	05	00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	565.681,99	2.097.561,03	2.663.552,53

20/02/2024 14:03:03

** Rapor 20/02/2024 05:06:22 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 6 / 8

Kamu İdaresi Kodu 47				TÜRK DİL KURUMU				FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU				Mali Yılı:2023
Kamu İdaresi Adı				Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI	
Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4								
630	13	02	00	00	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	2.001.573,78			2.001.573,78	3.582.142,88	4.112.914,89	
630	13	02	01	00	Hükümlü Amortisman Giderleri	2.001.573,78			2.001.573,78	3.582.142,88	4.112.914,89	
630	14	00	00	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	4.698.098,73			4.698.098,73	3.411.717,97	3.921.511,70	
630	14	02	00	00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	0,00			0,00	56.640,00	75.306,66	
630	14	04	00	00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Kaldı Yakıtları	0,00			0,00	3.720,00	16.274,04	
630	14	06	00	00	Giycek, Menüajat ve Tuvalet Malzemeleri	0,00			0,00	0,00	3.684,60	
630	14	13	00	00	Yerlek Parçaları	0,00			0,00	25.960,00	0,00	
630	14	15	00	00	Değişim, Bakım ve Satış Anadolı Yarımları	4.698.098,73			4.698.098,73	3.325.397,97	3.826.246,40	
630	15	00	00	00	Karşılık Giderleri	3.021.929,42			3.021.929,42	0,00	7.760.031,58	
630	15	04	00	00	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	3.021.929,42			3.021.929,42	0,00	7.760.031,58	
630	25	00	00	00	Kamu İd. Bütçesiz Olarak Devr. Mali Olmayan Var. Kav. Gid.	0,00			0,00	0,00	129.500,00	
630	25	01	00	00	Gen. Büt. Kap. Kamu İd. Bütçesiz Olarak Devr. Var. Kav. Gid.	0,00			0,00	0,00	129.500,00	
630	25	01	07	00	Devlet Bütçesi Olarak Devredilen Demat Başları	0,00			0,00	0,00	129.500,00	
630	30	00	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	103.918,18			103.918,18	0,00	861.209,60	
630	30	06	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	103.918,18			103.918,18	0,00	861.209,60	
630	30	06	07	00	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	103.918,18			103.918,18	0,00	846.000,00	
630	30	06	07	10	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	89.994,18			89.994,18	0,00	0,00	
630	30	06	07	90	Diğer Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	13.924,00			13.924,00	0,00	846.000,00	
630	30	06	09	00	Diğer Sermaye Giderleri	0,00			0,00	0,00	15.209,60	
630	30	06	09	20	Yatırım Giderleri	0,00			0,00	0,00	15.209,60	
630	99	00	00	00	Diğer Giderler	0,00			0,00	44.057,72	0,01	
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	0,00			0,00	44.057,72	0,01	
GİDERLER TOPLAMI (A)									34.507.417,52	67.052.317,91	136.420.936,87	

Kamu İdaresi Kodu Kamu İdaresi Adı		FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU						Mali Yılı:2023	
47 TÜRK DİL KURUMU		2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI		2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI	
GIDERLER TOPLAMI (A)		34.507.417,52	67.052.317,91	136.420.936,87	NET GELİR (D= (B-C)	88.117.523,18	181.885.783,46	2.604.553.806,67	
GELİRLER TOPLAMI (B)		88.117.523,18	181.885.783,46	2.604.553.806,67	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	0,00	
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00	0,00	0,00	FAALİYET SONUCU [((D+E) - A)](+/-)	53.610.105,66	114.833.465,55	2.468.132.869,80	

31.12.2023 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU							EK-6
Kamu İdaresi Kodu Kamu İdaresi Adı	47 TÜRK DİL KURUMU	2022			2023		Yıl: 2023
		ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLER	
NET DEĞER		1.373.494.741,80	268.562.380,43	1.642.057.122,23	1.642.057.122,23	324.511.269,27	1.966.568.391,50
A- Denge Kayıtları		13.999.248,13	0,00	13.999.248,13	13.999.248,13	0,00	13.999.248,13
B- Varlık Envanteri		373.244,94	0,00	373.244,94	373.244,94	0,00	373.244,94
C- Yükümlülük Envanteri		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D- Enflasyon Düzeltme Farkları							
E- Diğer		1.359.122.248,73	268.562.380,43	1.627.684.629,16	1.627.684.629,16	324.511.269,27	1.952.195.898,43
DEĞER HAREKETLERİ							
YEDEKLER							
GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		878.712.584,35	-268.562.380,43	610.150.203,92	724.983.669,47	308.198.590,24	1.033.182.259,71
GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI							
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		0,00	114.833.465,55	114.833.465,55	0,00	2.468.132.869,80	2.468.132.869,80
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler							

BÜTÇELENER VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

EK-7

Kamu İdaresi Kodu 47		Yılı: 2023	
Kamu İdaresi Adı		TÜRK DİL KURUMU	
	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödenegi / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	251.255.000,00	0,00	1.222.552.590,47
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.000,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	270.000,00	0,00	839.830,75
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
Toplam Tahsilatlar	251.530.000,00	0,00	1.223.392.421,22
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	26.402.000,00	39.773.958,27	38.035.887,59
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.986.000,00	6.062.180,78	5.824.459,99
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.300.000,00	48.566.920,00	43.318.722,47
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	10.204.000,00	48.434.000,00	48.173.700,52
Sermaye Giderleri	10.800.000,00	888.873.338,00	489.951.131,79
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	66.692.000,00	1.031.710.397,05	625.303.902,36
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			1,96

20/02/2024 14:06:29

G.Y.M.Y. Örnek:24

** Rapor 20/02/2024 05:15:38 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 1 / 1

EK-8

Kamu İdaresi Kodu 47				Yıl:2023 Ay:12			
Kamu İdaresi Adı				TÜRK DİL KURUMU			
Hesap Kodu	Ekonomik		BÜTÇE GİDERİNİN TÜRÜ	2023 YILI		BÜTÇE GELİRİNİN TÜRÜ	2023 YILI
	Kod1	Kod2					
830	00	00	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI		625.393.902,36	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	1.223.392.421,22
830	01	00	PERSONEL GİDERLERİ		38.035.887,59	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.222.552.590,47
830	01	01	MEMURLAR		23.259.558,27	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	4.788.313,49
830	01	02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL		527.867,42	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	1.217.764.276,98
830	01	03	İŞÇİLER		14.241.620,50	Diğer Gelirler	899.830,75
830	01	04	GEÇİCİ SÜRELİ ÇALIŞANLAR		6.841,40	Faiz Gelirleri	303.805,11
830	02	00	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ		5.824.459,99	Para Cezaları	60.810,00
830	02	01	MEMURLAR		2.818.180,78	Diğer Çeşitli Gelirler	475.215,64
830	02	02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL		83.891,74	BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI (B)	
830	02	03	İŞÇİLER		2.922.387,47		1.223.392.421,22
830	03	00	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ		43.318.722,47		
830	03	02	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI		18.863.722,03		
830	03	03	YOLLUKLAR		958.735,14		
830	03	04	GÖREV GİDERLERİ		264.840,12		
830	03	05	HİZMET ALIMLARI		7.504.566,56		
830	03	06	TEKSTİL VE TANITMA GİDERLERİ		11.830.990,21		
830	03	07	MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ		3.735.670,75		
830	03	08	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ		160.197,66		
830	05	00	CARİ TRANSFERLER		48.173.700,52		
830	05	01	GÖREVLİNDİRME GİDERLERİ		1.082.010,17		
830	05	03	KAR AMAÇLI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER		311.649,85		
830	05	04	HANE HALKI VE İŞLETMELERE YAPILAN TRANSFERLER		46.780.040,50		
830	06	00	SERMAYE GİDERLERİ		489.951.131,79		
830	06	01	MAMUL MAL ALIMLARI		2.483.174,93		
830	06	03	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI		1.022.571,35		
830	06	05	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ		485.599.385,51		
830	06	07	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ		846.000,00		
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI (A)					625.393.902,36		

BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 47
Kamu İdaresi Adı TÜRK DİL KURUMU

Yıl:2023
Ay:12

	2023 YILI		2023 YILI
BÜTÇE GİDERİ TOPLAMI (A)	625.303.902,36	NET BÜTÇE GELİRİ (D=B-C)	1.223.392.421,22
BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI (B)	1.223.392.421,22		
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET ve İADELER TOPLAMI (C)	0,00	BÜTÇE GELİR-GİDER FARKI (D-A)	598.088.518,86

20/02/2024 14:11:52

** Rapor 20/02/2024 05:23:02 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 2 / 2